မသန်စွမ်းသူများ၏
အခွင့်အရေးဥပဒေ

မာတိကာ

အခန်း(၁)	အမည်နှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်	၁
အခန်း(၂)	ရည်ရွယ်ချက်များ	၇
အခန်း(၃)	မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အမျိုးသား ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များ	၉
အခန်း(၄)	မသန်စွမ်းသူများ၏ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံ လွတ်လပ်ခွင့်များ တန်းတူညီမျှမှုရှိရေး	၁၆
အခန်း(၅)	မသန်စွမ်းသူများ၏ ပညာရေး	၂၀
အခန်း(၆)	မသန်စွမ်းသူများ၏ ကျန်းမာရေး	၂၂
အခန်း(၇)	မသန်စွမ်းသူများ လွယ်ကူစွာသွားလာနေထိုင် အသုံးပြုနိုင်ရေး	၂၃
အခန်း(၈)	မသန်စွမ်းသူများနိုင်ငံရေးနှင့် ပြည်သူ့ရေးရာနယ်ပယ် များတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့် ရရှိရေး	၂၅
အခန်း(၉)	မသန်စွမ်းသူများပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး	၂၆
အခန်း(၁၀)	မသန်စွမ်းသူများအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ရရှိရေး	၂၈
အခန်း(၁၁)	မသန်စွမ်းသူများ မှတ်ပုံတင်ခြင်း	၃၂
အခန်း(၁၂)	မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်း	၃၆
အခန်း(၁၃)	ပုဂ္ဂလိကပညာသင်အထူးကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာနများဖွင့်လှစ်ခြင်း	၄၀
အခန်း(၁၄)	အယူခံခြင်း	၄၃
အခန်း(၁၅)	ရန်ပုံငွေထူထောင်ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်း	၄၄
အခန်း(၁၆)	တားမြစ်ချက်နှင့်ပြစ်ဒဏ်များ	၄၆
အခန်း(၁၇)	အထွေထွေ	၅၀

မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးဥပဒေ

(၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပဒေ အမှတ် ၃၀။)

၁၃၇၇ ခုနှစ်၊ နယုန်လ ပြည့်ကျော် ၄ ရက်

(၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၅ ရက်)

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သည် ဤဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း (၁)

အမည်နှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

၁။ ဤဥပဒေကို မသန်စွမ်းသူများ၏အခွင့်အရေးဥပဒေဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည် -

(က) **မသန်စွမ်းသူ** ဆိုသည်မှာ မွေးရာပါဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ ကိုယ်ကာယ၊ အမြင်၊ အပြော၊ အကြား၊ အသိဉာဏ်၊ စိတ်ပိုင်း၊ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးပိုင်း၊ အာရုံခံစားမှုပိုင်းဆိုင်ရာ တစ်ခုသို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပို၍ ချို့ယွင်းအားနည်းချက်များကို ရေရှည်ခံစားနေရသူကိုဆိုသည်။

(ခ) **မသန်စွမ်းမှု** ဆိုသည်မှာ ပတ်ဝန်းကျင်ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ စိတ်သဘောထား အမြင်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် အခြားအတားအဆီးများ ကြောင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း အပြည့်အဝပါဝင် လှုပ်ရှားနိုင်မှု မရှိခြင်းကို ဆိုသည်။

(ဂ) **မသန်စွမ်းသူများ၏အခွင့်အရေး** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေ၌ ပါရှိ သော မသန်စွမ်းသူများဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးတစ်ရပ်ရပ်ကို ဆိုသည်။

(ဃ) **ပြန်လည်ထူထောင်ရေး** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းသူများသည် ၎င်းတို့ နေထိုင်ရာပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ပါဝင်ခွင့်ရရှိနိုင်ရေး အတွက် စွမ်းဆောင်ရည်များ အပြည့်အဝပြန်လည်ရရှိရန် ဆေးပညာ၊ ပညာရေး၊ လူမှုရေး၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် အခြားလုပ်ငန်း စဉ်များမှတစ်ဆင့် လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ပေးခြင်းကို ဆိုသည်။

(င) **ခွဲခြားဆက်ဆံမှု** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းမှုကိုအကြောင်းပြု၍ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ပြည်သူ့ ရေးရာနှင့် အခြားနယ်ပယ် အသီးသီးတွင် အခြားသူများနည်းတူ အသိအမှတ်ပြုရေးနှင့် သာတူညီမျှရရှိ ခံစားရေးတို့ကို အဟန့်အတား ဖြစ်စေသည့် ခွဲခြားခြင်း၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုနိုင်ရန် ဘေးဖယ်ချန်လှပ် ထားခြင်းနှင့် ပါဝင်လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်မှု ကို ကန့်သတ်ထားခြင်း တို့ကို ဆိုသည်။

(စ) **ဆက်သွယ်ခြင်း** ဆိုသည်မှာ ဘာသာစကားဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း၊ စာဖြင့် ရေးသားဆက်သွယ်ခြင်း၊ အကူစာဖတ်သူကဖတ်ပြခြင်း၊ အထိအတွေ့ ဖြင့်ဆက်သွယ်ခြင်း၊ ကိုယ်ဟန်အမူအယာပြသခြင်း၊ သင်္ကေတများ ပြသခြင်း၊ အီလက်ထရွန်းနစ်နည်းဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း သို့မဟုတ် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးနားလည်နိုင်သည့် အခြားနည်းလမ်း တစ်ရပ်ရပ်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်းကို ဆိုသည်။

(ဆ) **ဘာသာစကား** ဆိုရာတွင် နှုတ်ဖြင့်ပြောသော ဘာသာစကား၊ လက်သင်္ကေတပြ ဘာသာစကားနှင့် အခြားသော နှုတ်ထွက် ဘာသာစကား မဟုတ်သည့် ဘာသာစကားပုံစံတို့ ပါဝင်သည်။

(ဇ) **အလုပ်ရှင်** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ မသန်စွမ်းသူများကို သတ်မှတ်ထားသော ဝေပုံကျနှုန်းထား အရေအတွက်အတိုင်း အလုပ်ခန့်ထားရန် တာဝန်ရှိသော အစိုးရဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကုမ္ပဏီများနှင့် ပုဂ္ဂလိက စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှ အလုပ်ရှင် သို့မဟုတ် အလုပ်ရှင်က တာဝန်ပေးသည့် စီမံခန့်ခွဲသူကိုဆိုသည်။

(ဈ) **မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းမှု အမျိုးအစား အလိုက် ဖြစ်စေ၊ မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစားများ စုပေါင်း၍ ဖြစ်စေ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းထားသော အသင်းအဖွဲ့တစ်ခုခုကို ဆိုသည်။

(ည) **မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်** ဆိုသည်မှာမသန်စွမ်းသူ အသင်းအဖွဲ့များမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် မသန်စွမ်းသူ အသင်းအဖွဲ့များမှ အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သည့် မသန်စွမ်းသူကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသော အသင်းချုပ်ကိုဆိုသည်။

(ဋ) **မသန်စွမ်းသူများအတွက်ဆောင်ရွက်သောအဖွဲ့အစည်း** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးနှင့် အကျိုးစီးပွားများအတွက် ဆောင်ရွက်ရန် ရည်ရွယ်ဖွဲ့စည်းထားသော ပြည်တွင်း ပြည်ပမှ အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုခုကိုဆိုသည်။

(ဋ) **ပုဂ္ဂလိကပညာသင်အထူးကျောင်း** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းသူများ၏ ပညာရေးလိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန် ပညာသင်ကြား ပို့ချသည့် ပုဂ္ဂလိကသို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းနှင့် စေတနာ့ဝန်ထမ်း ပရဟိတပိုင် တက္ကသိုလ်၊ ဒီဂရီကောလိပ်၊ ကောလိပ်၊ သိပ္ပံ သို့မဟုတ် အခြေခံပညာကျောင်းများကို ဆိုသည်။

(ဌ) **ပုဂ္ဂလိကအသက်မွေးမှုအထူးသင်တန်းကျောင်း** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းသူများကို အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းတစ်ခုခု လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးသည့် ပုဂ္ဂလိက၊ ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းနှင့် စေတနာ့ဝန်ထမ်း ပရဟိတပိုင်သင်တန်း သို့မဟုတ် ကျောင်းတစ်ခုခုကို ဆိုသည်။

(ဍ) **ပုဂ္ဂလိကပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာန** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းသူများကို ဆေးပညာအရ ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် ဉာဏ်ရည်ပိုင်းဆိုင်ရာတို့ကို ပြုစုကုသရေး၊ ပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး တို့အတွက် ဝန်ဆောင်မှုဆောင်ရွက်ပေးသော ပုဂ္ဂလိကပိုင် သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းပိုင် သို့မဟုတ် စေတနာ့ဝန်ထမ်း ပရဟိတပိုင် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာနနှင့် ကျောင်းတစ်ခုခုကို ဆိုသည်။

(ဎ) **ပိုင်ရှင်** ဆိုသည်မှာ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်က တည်ထောင် ဖွင့်လှစ်ထားသော ပုဂ္ဂလိကပညာသင် အထူးကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည် ထူထောင်

ရေးဌာနတစ်ခုခု၏ ပိုင်ရှင် သို့မဟုတ် ထိုပိုင်ရှင်က တာဝန်ပေးသည့် စီမံခန့်ခွဲသူကို ဆိုသည်။

(တ) **ရန်ပုံငွေ** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းသူများ၏ဘဝမြှင့်တင်ရေး၊ လိုအပ်သော အထောက်အကူပြုပစ္စည်းကိရိယာများ ခွဲဝေဖြည့်ဆည်းရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ အလုပ်အကိုင်ရရှိရေး၊ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် အခြားသောအခွင့်အရေးများအတွက် မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးနှင့် အကျိုးစီးပွားကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ထူထောင်သောမသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေကို ဆိုသည်။

(ထ) **ရန်ပုံငွေစီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေကို ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတို့အတွက် ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းသောအဖွဲ့ကို ဆိုသည်။

(ဒ) **ဝန်ကြီးဌာန** ဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာနကို ဆိုသည်။

(ဓ) **အမျိုးသားကော်မတီ** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရဖွဲ့စည်းသော မသန်စွမ်းသူများ၏အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ အမျိုးသားကော်မတီကို ဆိုသည်။

(န) **တိုင်းဒေသကြီးသို့မဟုတ်ပြည်နယ်ကော်မတီ** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ အမျိုးသားကော်မတီက ဖွဲ့စည်းပေးထားသော တိုင်းဒေသကြီးသို့မဟုတ် ပြည်နယ်အဆင့် မသန်စွမ်းသူများ အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကော်မတီကို ဆိုသည်။

(ပ) **ဦးစီးဌာန** ဆိုသည်မှာ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနကို ဆိုသည်။

(ဖ) **မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းသူများကို မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့များကို မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတာဝန်များအား ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ရန် အမျိုးသားကော်မတီက တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၏ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ကို ဆိုသည်။

(ဗ) **မှတ်ပုံတင်အရာရှိ** ဆိုသည်မှာ ဝန်ကြီးဌာနက သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်တို့တွင် မသန်စွမ်းသူများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ပေးထားသည့် ဦးစီးဌာနမှ အရာရှိကို ဆိုသည်။

(ဘ) **မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူး** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းသူများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို တာဝန်အရဖြစ်စေ၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်စေ ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ပေးအပ်ထားသည့် ဦးစီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ညှိနှိုင်းပြီး တာဝန်ပေးအပ်ထားသည့် အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းမှဝန်ထမ်း သို့မဟုတ် အစိုးရဝန်ထမ်း မဟုတ်သည့် သင့်လျော်သော နိုင်ငံသား တစ်ဦးဦးကို သော်လည်းကောင်း ဆိုသည်။

(မ) **မသန်စွမ်းမှု အဆင့်စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစားနှင့် မသန်စွမ်းမှုအဆင့်အလိုက် မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများကို ခံစားခွင့်ပေးနိုင်ရေးအတွက် မသန်စွမ်းသူကို စစ်ဆေး

အကဲဖြတ်ပြီး အဆင့်သတ်မှတ်နိုင်ရန် အလို့ငှာ ဤဥပဒေအရ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက ဖွဲ့စည်းသည့် အဖွဲ့ကို ဆိုသည်။

အခန်း (၂)
ရည်ရွယ်ချက်များ

၃။ ဤဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

(က) နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ မသန်စွမ်းသူများကို ပိုမို၍ ကြည့်ရှု စောင့်ရှောက်နိုင်ရန်၊

(ခ) ကုလသမဂ္ဂမသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ပိုမိုထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊

(ဂ) နိုင်ငံသားများ ခံစားခွင့်ရှိသည့် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံ လွတ်လပ်ခွင့်များကို မသန်စွမ်းသူအားလုံး တန်းတူညီမျှ အပြည့်အဝ ရရှိစေရန်၊

(ဃ) နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေးပညာရေးကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ပြည်သူ့ရေးရာ စသည့်နယ်ပယ်အသီးသီးတွင် အခြားသူများနှင့် တန်းတူ လူမှုအဖွဲ့အစည်းတွင် ပေါင်းစည်းပါဝင်နိုင်ရန်၊

(င) မသန်စွမ်းသူများ၏ ဂုဏ်သိက္ခာ၊ စွမ်းရည်နှင့် စွမ်းဆောင်နိုင်မှုများကို နိုင်ငံတော်နှင့် နိုင်ငံသားတို့က အသိအမှတ် ပြုနိုင်ရန်၊

(စ) မသန်စွမ်းသူများ၏ လူနေမှုဘဝ လုံခြုံစိတ်ချမှုရှိပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် မြင့်မားလာစေရန်၊

(ဆ) မသန်စွမ်းသူများအားနယ်ပယ်အားလုံးတွင် နည်းမျိုးစုံဖြင့် ခွဲခြား ဆက်ဆံမှုများ လျော့နည်းပပျောက်စေရန်နှင့် ထိုသို့ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများ မပြုစေရေးအတွက် ဥပဒေအရ ကာကွယ်ပေးရန်၊

(ဇ) မသန်စွမ်းသူများကို နိုင်ထက်စီးနင်း အကြမ်းဖက်ခံရမှု၊ အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု အမျိုးမျိုးအပါအဝင် အလွဲသုံးခံရမှု၊ ခေါင်းပုံဖြတ်ခံရမှုများမှ ကာကွယ်ပေးရန်နှင့် မသန်စွမ်းသူအမျိုးသမီးနှင့် ကလေးများကို အထူးကာကွယ်ပေးရန်၊

(ဈ) မိဘမဲ့၊ ခိုကိုးရာမဲ့နှင့် မသန်စွမ်းမှုတစ်ခုထက်ပို၍ ခံစားနေရသော မသန်စွမ်းသူများကို မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစားအလိုက် နိုင်ငံတော်က အထူးစောင့်ရှောက် ကူညီပေးရန်။

အခန်း (၃)

မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အမျိုးသားကော်မတီ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၄။ ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့သည် -

(က) ဤဥပဒေ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထိရောက်အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သည့်လမ်းညွှန်မှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုများပြုလုပ်ရန် ၆၀ဦး ထက် မပိုသော မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ အမျိုးသားကော်မတီကို အောက်ပါ ပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည် -

(၁) ဒုတိယသမ္မတတစ်ဦး ဥက္ကဋ္ဌ

(၂) ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ(၁)
လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်
ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန

(၃) ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ(၂)
မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်

(၄) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန အဖွဲ့ဝင်

(၅) သက်ဆိုင်ရာပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာန၊ အဖွဲ့ဝင်
တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ
အဖွဲ့များမှ ကိုယ်စားလှယ်များ

(၆) မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး အဖွဲ့ဝင်
ကော်မရှင်မှ ကိုယ်စားလှယ်

(၇) မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစားအလိုက်ရွေးချယ် အဖွဲ့ဝင်များ
စေလွှတ်သောကိုယ်စားလှယ်များ

(၈) အစိုးရမဟုတ်သောလူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများမှ အဖွဲ့ဝင်များ
ရွေးချယ်ခြင်းခံရသော ကိုယ်စားလှယ်များ

(၉) စေတနာ့ဝန်ထမ်းပုဂ္ဂိုလ်များမှရွေးချယ် အဖွဲ့ဝင်များ
ခြင်းခံရသောကိုယ်စားလှယ်များ

(၁၀) ဒုတိယဝန်ကြီး အတွင်းရေးမှူး
လူမှုဝန်ထမ်း၊ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်
ပြန်လည်နေရာ ချထားရေးဝန်ကြီးဌာန

(၁၁) အတွင်းရေးမှူး တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး
မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်

(ခ) အမျိုးသားကော်မတီကို လိုအပ်ပါက ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

(ဂ) အမျိုးသားကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များတွင် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနနှင့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များမှ ရာထူးအလျောက် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်များမှအပ ကျန်အမျိုးသားကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များ၏ သက်တမ်းကို သတ်မှတ်နိုင်သည်။

၅။ အမျိုးသားကော်မတီသည် ကိုယ်ပိုင်အမည်၊ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်တို့ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်၊ စဉ်ဆက်မပြတ်ဆက်ခံဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်၊ တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့်နှင့် တရားစွဲဆိုခြင်း ခံနိုင်ခွင့်တို့ ရှိစေရမည်။

၆။ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းမဟုတ်သော အမျိုးသားကော်မတီဝင်များသည် ဤဥပဒေအရ အမျိုးသားကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်သည့် နေ့ရက်များအတွက် ဝန်ကြီးဌာနက သတ်မှတ်သည့် ချီးမြှင့်ငွေနှင့် စရိတ် တို့ကို ခံစားပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

၇။ အမျိုးသားကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်-

(က) မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး၊ မသန်စွမ်းသူများ၏ ဘဝတိုးတက်မြင့်မားလာစေရေးနှင့် ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထိရောက်စွာ အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ရေး အတွက် နိုင်ငံတော်အဆင့်မူဝါဒနှင့် လမ်းညွှန်ချက်များ ရေးဆွဲချမှတ်ပြီး ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ အတည်ပြုချက်ရယူ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)အရချမှတ်ထားသောမူဝါဒနှင့် လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် အညီ သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများ၊ တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့၊ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၊ နေပြည်တော်ကောင်စီ၊ စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ၊ စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နေသည့် အစိုးရမဟုတ်သော လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့များ၊

မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းကို စိတ်ပါဝင်စားသည့် စေတနာ့ဝန်ထမ်း အဖွဲ့အစည်းများ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ သတင်း အချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် နည်းပညာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂိုလ် များ၏ ဆောင်ရွက်မှုကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် စောင့်ကြည့် လေ့လာကြီးကြပ်ခြင်း၊

(ဂ) မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကော်မတီအဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပေးခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များ သတ်မှတ်ပေးခြင်း၊

(ဃ) မသန်စွမ်းသူများကို တစ်ဦးတစ်ယောက်ကဖြစ်စေ၊ အဖွဲ့အစည်းများက ဖြစ်စေ၊ လုပ်ငန်းဌာနများက ဖြစ်စေ နည်းမျိုးစုံဖြင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း၊ ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်း၊ အကြမ်းဖက်ခြင်း၊ အလွဲသုံးခြင်း၊ လျစ်လျူရှုခြင်းတို့မှ အကာအကွယ်ပေးနိုင်ရန် အစီအမံများချမှတ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(င) မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အတွေ့အကြုံဖလှယ်ရေးနှင့် နည်းပညာအရင်းအမြစ်များ ရရှိရေးအတွက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့ အစည်းများ၊ ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အစိုးရနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ မသန်စွမ်းသူများ၊ အသင်းအဖွဲ့ များ၊ ကျောင်းများ၊ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(စ) မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ စုဆောင်းခြင်းနှင့် မသန် စွမ်းသူများ၏ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများကို စာရင်းစစ်တမ်း ကောက်ယူ ခြင်း၊

(ဆ) မသန်စွမ်းသူများ အလွယ်တကူအသုံးပြုနိုင်သော ဝန်ဆောင်မှုများ၊ စနစ်များ၊ ပုံစံများ၊ နည်းပညာများ၊ အထောက်အပံ့ပစ္စည်းများ၊ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဆက်သွယ်ခြင်းနည်းပညာများကို သုတေသနပြုခြင်းနှင့် တီထွင်ထုတ်လုပ်ခြင်း၊

(ဇ) နားမကြားသူများအတွက် လက်သင်္ကေတပြဘာသာစကားကို လည်းကောင်း၊ မျက်မမြင်များအတွက် လက်စမ်းစာပေကို လည်းကောင်း သတ်မှတ်ခြင်း၊

(ဈ) မသန်စွမ်းသူများအတွက် အထောက်အကူပြု ပစ္စည်းကိရိယာများ၊ လက်သင်္ကေတပြ ဘာသာစကားစကားပြန်များ ထောက်ပံ့ကူညီရေးနှင့် သင်ယူမှုအခွင့်အလမ်းဆိုင်ရာ နည်းပညာများ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရေးတို့အတွက် အစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက် ခြင်း၊

(ည) မသန်စွမ်းသူများအတွက် ရုပ်မြင်သံကြား၊ သတင်းပြန်ကြားရေး အစီအစဉ်များ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဋ) မသန်စွမ်းသူများအတွက် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ အပြည့်အဝရရှိရန် စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဌ) နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ပြည်သူ့ရေးရာ စသည့်နယ်ပယ်အသီးသီးတွင် မသန်စွမ်းသူများပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့် ရရှိရေးဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဍ) မသန်စွမ်းသူများ အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးသူငယ်များအား ထိရောက်စွာ အကာအကွယ်ပေးရန် စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဃ) မသန်စွမ်းသူများ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ရရှိရေးအတွက် လိုအပ်သော စီမံချက်များချမှတ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်း နှင့် ကြီးကြပ်ခြင်း၊

(ဏ) မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင် ရေး လုပ်ငန်းစဥ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(တ) ပြည်သူလူထုအတွင်း မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာ အသိပညာများ တိုးပွားလာ စေရန် လုပ်ငန်းအစီအစဥ်များချမှတ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ထ) မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများအတွက် ဆောင်ရွက်သော ပြည် တွင်း၊ ပြည်ပမှ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့များ ကို ထောက်ပံ့ကူညီပေးခြင်း၊

(ဒ) မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ညှိ နှိုင်း သတ်မှတ်ပေးခြင်း၊

(ဓ) မသန်စွမ်းသူများ အသင်းဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် စပ်လျဥ်း၍ လိုအပ်သော လမ်းညွှန်ချက်များ ချမှတ်ခြင်းနှင့် ထောက်ပံ့မှုများပေးခြင်း၊

(န) ပုဂ္ဂလိကပညာသင်အထူးကျောင်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအသက်မွေးမှု အထူး သင်တန်းကျောင်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိကပြန်လည်ထူထောင်ရေး ဌာနများ ထူထောင်ခြင်းနှင့်စပ်လျဥ်း၍ လိုအပ်သော လမ်းညွှန်ချက်များ၊ ညွှန် ကြားချက်များ ချမှတ်ခြင်းနှင့် ထောက်ပံ့မှုများပေးခြင်း၊

(ပ) ရန်ပုံငွေ ထူထောင်ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊

(ဖ) မသန်စွမ်းသူများအတွက် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုဖြစ်စေသည့် ဓလေ့ထုံးစံများနှင့် အလေ့အကျင့်များကိုပြုပြင်ရေး၊ ခွဲခြားဆက်ဆံမှု ပြုရာရောက်သည့် ဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းများနှင့် မူဝါဒများကို စိစစ်ပြီး လိုအပ်သလို ရုပ်သိမ်းနိုင်ရေး သို့မဟုတ် ပြင်ဆင်နိုင်ရေးအတွက် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဝန်ကြီးဌာနကတစ်ဆင့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဗ) ကျန်းမာရေးအတွက် စမ်းသပ်စစ်ဆေးခနှင့် ကုသစရိတ်များ၊ လက်သင်္ကေတပြဘာသာစကား၊ စကားပြန် ဝန်ဆောင်စရိတ်၊ ပြည်တွင်းခရီးသွားရာတွင် အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင် ရေယာဉ်ခ၊ လေယာဉ်ခ၊ ရထားခနှင့် ခရီးသည်တင် ကားခများကို သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ သက်သာခွင့်ရရှိရန်နှင့် မသန်စွမ်းသူကိုယ်တိုင် အသုံးပြုသည့် အထောက်အကူပြု ပစ္စည်းများကို အခမဲ့သယ်ယူခွင့်ရရှိရန် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ညှိနှိုင်း၍ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ အတည်ပြုချက် ရယူဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဘ) အမျိုးသားကော်မတီ၏ ရုံးလုပ်ငန်းများကိုဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လိုအပ်သော ရုံးအဖွဲ့ကိုဖွဲ့စည်း၍ ဝန်ထမ်းများခန့်အပ် တာဝန်ပေးခြင်း၊

(မ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က အခါအားလျော်စွာ ပေးအပ်သည့် မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ခြင်း။

အခန်း (၄)

မသန်စွမ်းသူများ၏ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်များ တန်းတူညီမျှမှုရှိရေး

၈။ မသန်စွမ်းသူများသည် မွေးရာပါအခွင့်အရေးများ၊ အသက်ရှင်သန်ခွင့်၊ နိုင်ငံသားဖြစ်မှု၊ လွတ်လပ်မှု၊ တရားမျှတမှု၊ လုံခြုံမှု၊ တန်းတူညီမျှမှုနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာ လေးစားမှုတို့ကို ခံစားခွင့်ရှိစေရမည်။

၉။ မသန်စွမ်းမှုကို အကြောင်းပြု၍ မသန်စွမ်းသူများကို ခွဲခြားဆက်ဆံမှုနှင့် နှိမ့်ချမှုတို့ မရှိစေရ။

၁၀။ မသန်စွမ်းသူများ၏ ရုပ်ပိုင်းနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာတို့ကို ထိခိုက်နစ်နာစေသော အပြုအမူနှင့် လုပ်ဆောင်မှုများကို တားမြစ်သည်။

၁၁။ အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းမရှိသော မသန်စွမ်းသူများလိုအပ်သည့် အခြေခံ စားဝတ်နေရေးအတွက် သတ်မှတ်ထားသော မသန်စွမ်းမှုအဆင့်အလိုက် နိုင်ငံတော်က ထောက်ပံ့ပေးရမည်။

၁၂။ မသန်စွမ်းသူများသည် လူမျိုး၊ ဇာတိ၊ ကိုးကွယ်ရာဘာသာ၊ ရာထူးဌာနအရ၊ အဆင့်အတန်း၊ ယဥ်ကျေးမှု၊ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး၊ ဆင်းရဲချမ်းသာ၊ မသန်စွမ်းမှု အမျိုးအစားမခွဲခြားဘဲ အောက်ပါအတိုင်း အခွင့်အရေးများ ရရှိစေရမည်-

(က) ဥပဒေအရာတွင် အညီအမျှ ဖြစ်စေရမည်။

(ခ) အခြားသူများနှင့် ညီမျှသော အခွင့်အရေးများ ရှိစေရမည်။

၁၃။ အမျိုးသားကော်မတီသည် အမွေဆက်ခံထိန်းသိမ်းရန် အခက်အခဲရှိသော မသန်စွမ်းသူများအတွက် အစီအမံများချမှတ်၍ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရမည်။

၁၄။ မသန်စွမ်းသူများသည် -

(က) ပညာသင်ကြားခွင့်၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူသုံးစွဲခွင့်နှင့် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ခံယူခွင့်ရှိသည်။

(ခ) မွေးရာပါ အသက်ရှင်သန်ခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာပြောဆိုပိုင်ခွင့်နှင့် ကိုးကွယ်ပိုင်ခွင့် အပါအဝင် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်များကို အခြားသူများ နည်းတူခံစားခွင့် ရှိသည်။

(ဂ) တရားဝင်ရရှိသောငွေကြေးများ၊ ပစ္စည်းများနှင့်အိမ်ရာ အဆောက်အအုံများကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့်၊ ဆက်ခံခွင့်နှင့် ပြည်သူ့အိုးအိမ်စီမံကိန်းဖြင့် ဆောက်လုပ်သော အိမ်ရာများတွင် နေထိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(ဃ) တရားစွဲဆိုခွင့်၊ တရားစွဲဆိုမှုကို ခုခံနိုင်ခွင့်နှင့် သက်သေအဖြစ် စစ်ဆေးခံနိုင်ခွင့်တို့ ရရှိရေးအတွက် တရားရုံးတွင် မသန်စွမ်းဖြစ်မှု အလိုက်လိုအပ်ချက်များကို စီစဉ်ပေးရန် တောင်းဆိုခွင့် ရှိသည်။

(င) မိမိတို့၏ ရပိုင်ခွင့်နှင့် အခွင့်အရေးများအတွက် တရားမကြောင်းဖြင့် တရားစွဲဆိုရာတွင် ကျသင့်သော ရုံးခွန်ကင်းလွတ်ခွင့် ရှိသည်။

(စ) အကျဉ်းကျနေစဉ်အတွင်း မသန်စွမ်းမှုကို အကြောင်းပြု၍ နှိပ်စက်ခြင်း၊ ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း၊ လျစ်လျူရှုခြင်း၊ အနိုင်ကျင့်ခြင်းများမှ အကာအကွယ် ရရှိပိုင်ခွင့်နှင့် မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိ ပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

၁၅။ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ ချမှတ် ဆောင်ရွက်ရာ၌ မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများကို အကာအကွယ်ပေးသည့် အစီအစဉ်များ ပါဝင်စေရမည်။

၁၆။ မသန်စွမ်း ကလေးသူငယ်များသည်-

(က) မွေးရာပါအသက်ရှင်သန်ခွင့်ရှိပြီး ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေး၊ လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုပိုင်ခွင့်နှင့် ကိုးကွယ်ပိုင်ခွင့်အပါအဝင်အခြေခံ လွတ်လပ်ခွင့်များကို အခြားသန်စွမ်းသူကလေးသူငယ်များ နည်းတူ ခံစားခွင့်ရှိသည်။

(ခ) ကလေးသူငယ်ဥပဒေပါ အခွင့်အရေးများအားလုံး သန်စွမ်းသူ ကလေးများနှင့် တန်းတူ ခံစားခွင့်ရှိသည်။

(ဂ) ကိုယ်တိုင်ဆုံးဖြတ် သုံးသပ်နိုင်စွမ်းမရှိသည့် ဉာဏ်ရည်ဆိုင်ရာ မသန်စွမ်း ကလေးသူငယ်များ၏ အကောင်းဆုံး အကျိုးစီးပွားအတွက် တည်ဆဲဥပဒေနှင့်အညီ မိဘ သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူက ကိုယ်စား စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။

(ဃ) နိုင်ထက်စီးနင်း အကြမ်းဖက်ခံရမှု၊ အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု အမျိုးမျိုး အပါအဝင် အလွဲသုံးခံရမှု၊ ခေါင်းပုံဖြတ်ခံရမှုများနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခံရမှုတို့မှ အကာအကွယ် ရထိုက်ခွင့်ရှိသည်။

၁၇။ မသန်စွမ်းအမျိုးသမီးများသည် -

(က) လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ပါဝင်ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်နှင့် ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ စီးပွားရေးစသည့် လူနေမှုအဆင့်အတန်း တိုးတက်မှုတို့အတွက် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့် အားလုံးကို အခြားသန်စွမ်းသူ အမျိုးသမီးများနည်းတူ ခံစားခွင့်ရှိသည်။

(ခ) မသန်စွမ်းသူများအတွက် ရည်ရွယ်ဆောင်ရွက်သော လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တိုင်းတွင် မသန်စွမ်းအမျိုးသားများနှင့် တန်းတူပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။

(ဂ) အမျိုးသမီးများအတွက် ဦးတည်ဆောင်ရွက်သောလုပ်ငန်း အစီအစဉ်တိုင်းတွင် ပါဝင်ခွင့်နှင့် အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသည်။

(ဃ) နိုင်ထက်စီးနင်းအကြမ်းဖက်ခံရမှု၊ အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု အမျိုးမျိုးအပါအဝင်အလွဲသုံးခံရမှု၊ ခေါင်းပုံဖြတ်ခံရမှုများနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခံရမှုတို့မှ အကာအကွယ် ရထိုက်ခွင့်ရှိသည်။

၁၈။ အမျိုးသားကော်မတီက ဤဥပဒေအရသတ်မှတ်ထားသော နားမကြားသူများအတွက် လက်သင်္ကေတပြ ဘာသာစကားနှင့် မျက်မမြင်များအတွက် လက်စမ်းစာပေတို့ကို ကျွမ်းကျင်သူက အမှုအခင်းတစ်ရပ်ရပ်တွင်ဖြစ်စေ၊ ကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်တွင်ဖြစ်စေ တင်ပြလာသောအခါ ၎င်းကျွမ်းကျင်သူ၏ တင်ပြချက်ကို သက်သေခံအဖြစ် လက်ခံရမည်။

၁၉။ ဉာဏ်ရည်မသန်စွမ်းမှုကြောင့် ပြုစဉ်အခါက မိမိ၏ပြုလုပ်မှုသည် မည်သို့သဘောရှိသည်ကို လည်းကောင်း၊ မတော်မမှန်သည်ကို လည်းကောင်း၊ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ကို လည်းကောင်း မသိနိုင်သောသူ၏ ပြုလုပ်မှုသည် ပြစ်မှု မမြောက်စေရ။

အခန်း (၅)
မသန်စွမ်းသူများ၏ပညာရေး

၂၀။ မသန်စွမ်းသူတိုင်းသည် -

(က) အခြားသန်စွမ်းသူများနည်းတူ ပညာသင်ယူပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(ခ) အစိုးရပိုင်၊ အများပိုင်၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင်နှင့် အဖွဲ့အစည်းပိုင် ကျောင်းများ၊ သင်တန်းများ၊ သိပ္ပံများ၊ ကောလိပ်နှင့် တက္ကသိုလ်များတွင် လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလိကပညာသင်ကျောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှုသင်တန်းကျောင်းများတွင် လည်းကောင်း ပညာသင်ယူပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

၂၁။ အမျိုးသားကော်မတီသည် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်း၍ မသန်စွမ်းသူများ အခြေခံပညာအဆင့်မှ တက္ကသိုလ်ပညာအဆင့်အထိ သင်ယူရာတွင် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများ၊ နေရာထိုင်ခင်း၊ သွားလာဆက်သွယ်မှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့များနှင့် သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများ ရရှိရေးအတွက် အစီအစဉ်များ ချမှတ်ပေးရမည်။

၂၂။ အမျိုးသားကော်မတီသည် သန်စွမ်းသူများနှင့် ပေါင်းစည်းပညာသင်ကြားနိုင်သည့် လူတိုင်းအကျုံးဝင်ပညာရေးစနစ်နှင့် ပညာရေးကောလိပ်များ၊ ပညာရေးတက္ကသိုလ်များတွင် မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများ ထည့်သွင်းသင်ကြားရန် လည်းကောင်း၊ မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစားအလိုက် သင်ကြားနည်းစနစ်များနှင့် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ဆက်သွယ်ခြင်းနည်းစနစ်များ သင်ယူနိုင်ရန်လည်းကောင်း ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ ညွှန်ကြားရမည်။

၂၃။ မသန်စွမ်းသူများက ကျောင်းဝင်ခွင့် လျှောက်ထားရာတွင် ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်မှတစ်ပါး မသန်စွမ်းမှုကိုအကြောင်းပြု၍ ကျောင်းဝင်ခွင့်ကို ငြင်းပယ်ခြင်း မပြုရ။

၂၄။ မသန်စွမ်းကလေးသူငယ်တိုင်းသည် -

(က) ရှေးဦးအရွယ် ကလေးသူငယ်ပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ဘဝတစ်သက်တာ သင်ယူမှုများ အပါအဝင် ပညာသင်ကြားရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အလမ်းများ ရရှိစေရမည်။

(ခ) မိမိတို့နေထိုင်ရာရပ်ရွာသို့မဟုတ် အနီးစပ်ဆုံးဒေသရှိ နိုင်ငံတော်က ဖွင့်လှစ်ထားသော ကျောင်းများတွင် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနက သတ်မှတ်ထားသော အခမဲ့ပညာသင်ယူခွင့် ရှိသည့်အဆင့်အထိ အခြားသူများနည်းတူ သင်ယူခွင့် ရှိသည်။

၂၅။ ဝန်ကြီးဌာနသည် ကျောင်းပညာ မသင်ယူနိုင်သော မသန်စွမ်းသူများအတွက် သီးသန့်ဖွင့်လှစ် သင်ကြားပေးသော အထူးပညာရေးအစီအစဉ်၊ ကျောင်းပြင်ပ ပညာရေး အစီအစဉ်နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာ အစီအစဉ်များကို ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

အခန်း (၆)

မသန်စွမ်းသူများ၏ကျန်းမာရေး

၂၆။ မသန်စွမ်းသူများသည် နိုင်ငံတော်က ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများကို ခံစားခွင့် ရှိသည်။

၂၇။ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် အမျိုးသားကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ အောက်ပါလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရမည် -

(က) မသန်စွမ်းမှုဖြစ်ပွားခြင်းကို ကာကွယ်သည့် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ခ) ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်နှင့် မွေးကင်းစကလေးများ၊ ကလေးသူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင် မသန်စွမ်းမှု ဖြစ်ပွားမှုနှုန်း အနည်းဆုံးဖြစ်စေရန် စီမံချက်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဂ) မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစားနှင့် မသန်စွမ်းမှုအဆင့်ကို စစ်ဆေးပြီး အကဲဖြတ် သတ်မှတ်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများမှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် လည်းကောင်း၊ မသန်စွမ်းသူအသင်းမှ ကျွမ်းကျင်သူများဖြင့် လည်းကောင်း မသန်စွမ်းမှု အဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့် အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်း၍ လုပ်ငန်းတာဝန်များ သတ်မှတ်ပေးခြင်း၊

(ဃ) မသန်စွမ်းသူများအတွက် အရည်အသွေး ပြည့်မီသော ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို ကျေးလက်ဒေသများအထိ

အခမဲ့ သို့မဟုတ် မသန်စွမ်းသူများ ကျခံနိုင်သော နှုန်းထားဖြင့် ရရှိနိုင်ရန် စီစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊

(င) မသန်စွမ်းသူများအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများ၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များနှင့် ညှိနှိုင်းပြီး ဆေးပညာအရ ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာတို့ကို ပြုစုကုသရေး၊ ပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာနများ ဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း၊

(စ) အရွယ်ရောက်ပြီး ဉာဏ်ရည်မသန်စွမ်းသည့် အမျိုးသမီးများအတွက် လိုအပ်ချက်အရ မိဘသို့မဟုတ် လက်ရှိအုပ်ထိန်းသူက ဆန္ဒပြုလျှင် မျိုးဆက်ပွားခြင်းကို ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု မူဝါဒနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုခြင်း။

အခန်း(၇)

မသန်စွမ်းသူများ လွယ်ကူစွာသွားလာနေထိုင် အသုံးပြုနိုင်ရေး

၂၈။ အမျိုးသားကော်မတီသည် အများပြည်သူနှင့် သက်ဆိုင်သည့်နေရာများတွင် မသန်စွမ်းသူများ လွယ်ကူစွာသွားလာနေထိုင် အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများ၊ စည်ပင်သာယာရေး ကော်မတီနှင့် စည်ပင်သာယာရေး အဖွဲ့များ၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ အဖွဲ့များ၊ မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေသည့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပူးပေါင်းပြီး အောက်ပါအတိုင်း ညှိနှိုင်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည်-

(က) အများပြည်သူသုံး အဆောက်အအုံနှင့် ဆက်စပ်ပတ်ဝန်းကျင်ကို မသန်စွမ်းသူများ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးလုံခြုံပြီး လွယ်ကူစွာ အသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက် ပုံစံထုတ်လုပ်မှုနှင့် ပြုပြင်တည်ဆောက်မှုဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း၊

(ခ) မသန်စွမ်းသူများ အထောက်အကူပြု ပစ္စည်းကိရိယာများဖြင့် အလွယ်တကူသွားလာနိုင်ရေးအတွက် အများပြည်သူ အသုံးပြုသည့်နေရာများတွင် အတားအဆီးများမရှိစေရေးအတွက် ပုံစံများ ရေးဆွဲတည်ဆောက်ခြင်း၊

(ဂ) အများပြည်သူသုံး သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များတွင် မသန်စွမ်းသူများ လွယ်ကူစွာ စီးနင်းလိုက်ပါနိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သည်များ စီစဉ်ပေးခြင်း၊

(ဃ) လမ်းဆုံမီးပွိုင့်များ၊ လူကူးမျဉ်းကျားများနှင့် လမ်းအကွေ့၊ အတက်အဆင်းများတွင် မသန်စွမ်းသူများအတွက် အထောက်အကူ ဖြစ်စေသော အမှတ်အသားများ၊ သင်္ကေတများ၊ အသံပေး၍ အချက်ပြသည့် ကိရိယာများနှင့် အခြားလိုအပ်သည်များ တပ်ဆင်ခြင်း၊

(င) အများပြည်သူပိုင်အိမ်ရာ၊ ဆေးရုံနှင့် စာသင်ကျောင်းစသည့် ရုပ်ဝတ္ထုပတ်ဝန်းကျင်များ၊ ဆက်သွယ်ရေး၊ သတင်း၊ ပြန်ကြားရေးနှင့် လူထုဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍတို့တွင် မသန်စွမ်းသူများ လွယ်ကူစွာ သွားလာသုံးစွဲနိုင်ရန် စီစဉ်ပေးခြင်း။

အခန်း(၈)

မသန်စွမ်းသူများနိုင်ငံရေးနှင့် ပြည်သူ့ရေးရာနယ်ပယ်များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရရှိရေး

၂၉။ ဥပဒေအရ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသော မသန်စွမ်းသူတိုင်းသည် လွှတ်တော် တစ်ရပ်ရပ်အတွက် လျှို့ဝှက် ဆန္ဒမဲပေးခွင့်ရှိသည်။

၃၀။ မသန်စွမ်းသူ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေနှင့် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းဆိုင်ရာ တည်ဆဲဥပဒေများနှင့် အညီ လွှတ်တော် တစ်ရပ်ရပ်တွင် ရွေးချယ်ခံပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

၃၁။ အမျိုးသားကော်မတီသည် -

(က) မသန်စွမ်းသူများဆန္ဒမဲပေးရာတွင် အဆင်ပြေလွယ်ကူစေရန် ဆန္ဒမဲပေးရာ၌ အသုံးပြုရမည့်ပစ္စည်းကိရိယာများနှင့် ဆန္ဒမဲပေးပုံပေးနည်းများကို မသန်စွမ်းသူများ သိရှိနိုင်ရန်နှင့် သက်ဆိုင်ရာ မဲဆန္ဒနယ်မြေအလိုက် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် အဖွဲ့ဝင်များ လိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သော နည်းဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ သင့်လျော်သော စီမံဆောင်ရွက်မှုများကို ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်နှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(ခ) အများပြည်သူနှင့် ပတ်သက်သည့် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ လှုပ်ရှားမှုများ၊ ဖျော်ဖြေရေးအစီအစဉ်များ၊ အားကစားလေ့ကျင့်မှု နှင့် ပြိုင်ပွဲဝင်

ခြင်းများတွင် မသန်စွမ်းသူများပါဝင် ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် သင့်လျော်သော စီမံဆောင်ရွက်မှုများကို လုပ်ဆောင် ပေးရမည်။

အခန်း(၉)
မသန်စွမ်းသူများပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး

၃၂။ အမျိုးသား ကော်မတီသည်-

(က) မသန်စွမ်းသူများ လူမှုအသိုက်အဝန်းတွင် အခြားသူများနည်းတူ ပါဝင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ မသန်စွမ်းသူများ၏ လုပ်ရည်ကိုင်ရည်နှင့် စွမ်းဆောင်နိုင်မှုများကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်ရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ ရုပ်ပိုင်း၊ စိတ်ပိုင်း၊ ဉာဏ်ရည်ပိုင်း၊ ဘာသာစကားဆိုင်ရာနှင့် လူမှုရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းများအတွက် လည်းကောင်း၊ မူဝါဒများ၊ စီမံချက်များနှင့် အစီအစဉ်များ ချမှတ်ရမည်။

(ခ) မိဘမဲ့၊ ခိုကိုးရာမဲ့ မသန်စွမ်းသူများ နေထိုင်ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(ဂ) မသန်စွမ်းသူများအား ပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့များကို ရန်ပုံငွေမှ ပံ့ပိုးထောက်ပံ့ပေးရမည်။

၃၃။ ဝန်ကြီးဌာနသည် အမျိုးသားကော်မတီက ပုဒ်မ ၃၂၊ ပုဒ်မခွဲ(က)အရ ချမှတ်ထားသောမူဝါဒများ၊ စီမံချက်များ၊ အစီအစဉ်များကို ထိရောက်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရန် -

(က) သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများ၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များ၊ မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့များ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကစေတနာ ရှင်များနှင့်ညှိနှိုင်းပြီး မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(ခ) ဘေးအန္တရာယ်အမျိုးမျိုးအတွက် အရေးပေါ်အခြေအနေများတွင် မသန်စွမ်းသူများကိုဦးစားပေး၍ ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး၊ အကာအကွယ်ပေးရေး၊ ဘေးကင်းလုံခြုံရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းများအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဂ) ဘေးအန္တရာယ်အမျိုးမျိုးအတွက် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေး၊ ပြင်ဆင်ရေး အပါအဝင် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် မသန်စွမ်းသူများကိုယ်တိုင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိစေရန် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(ဃ) ရုပ်ပိုင်း၊ စိတ်ပိုင်း၊ ဉာဏ်ရည်ပိုင်း၊ ဘာသာစကားနှင့် လူမှုရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နေသော နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများနှင့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းများကို ခေတ်မီနည်းပညာများ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရမည်။

၃၄။ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် အမျိုးသားကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့် အညီ သက်ဆိုင်ရာပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများ၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ အဖွဲ့များ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက စေတနာရှင်များနှင့် ညှိနှိုင်းပြီး မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ကို အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးရမည်-

(က) မသန်စွမ်းသူများအတွက် ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများ ခွဲစိတ်အစား ထိုးကုသသည့် ဆေးရုံများ၊ ဆေးခန်းများ၊ လေ့ကျင့်သင်ကြားရေး ကျောင်းများ တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်း၊

(ခ) ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများ ခွဲစိတ်အစားထိုးသည့် ပညာရှင်များ၏ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ လိုအပ်သော ခေတ်မီစက်ကိရိယာများ ပံ့ပိုး ပေးခြင်း။

အခန်း(၁၀)

မသန်စွမ်းသူများအလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းရရှိရေး

၃၅။ အမျိုးသားကော်မတီသည်-

(က) သက်ဆိုင်ရာပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးဌာနများနှင့်ညှိနှိုင်းပြီး မသန်စွမ်းသူ များအတွက် အခြားသူများနည်းတူ တန်းတူညီမျှ အလုပ်လုပ်ကိုင်ခွင့် ရရှိရေး၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးရေး၊ အလုပ်ခန့် ထားရာတွင် ခွဲခြားမှုမရှိရေး၊ အဓမ္မ အလုပ်စေခိုင်းမှု တားဆီးကာကွယ် ရေး၊ အလုပ်လုပ်နိုင်သော စွမ်းရည်အလိုက် လုပ်ခလစာနှင့် အကျိုးခံ

စားခွင့်များ တည်ဆဲဥပဒေနှင့် အညီရရှိရေး၊ သက်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမား အဖွဲ့အစည်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိရေး၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများ သင်ကြားခွင့်ရရှိရေး၊ ကိုယ်ပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နိုင်ရေး၊ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိရေး၊ လုပ်ငန်းခွင်တွင် လွယ်ကူစွာ ဝင်ထွက်သွားလာ လုပ်ကိုင်နိုင်ရေး၊ သင့်လျော်သော နေရာထိုင်ခင်း သို့မဟုတ် အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ပေးရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးတို့အတွက် မူဝါဒနှင့် စီမံချက်များချမှတ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) သက်ဆိုင်ရာပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ညှိနှိုင်းပြီး မသန်စွမ်းသူများ၏ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းအတွက် အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်းများ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားနိုင်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(ဂ) အောက်ပါ အခွန်အခကင်းလွတ်ခွင့်၊ သက်သာခွင့်နှင့် ပစ္စည်းများ တင်သွင်းခွင့် ရရှိရေးအတွက် တည်ဆဲအခွန်ဆိုင်ရာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအတိုင်း တင်ပြဆောင်ရွက်ရန် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများ၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့များနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးရမည်-

(၁) မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပြည်ပမှ လှူဒါန်းထောက်ပံ့သည့် ငွေကြေးနှင့် ပစ္စည်းများအပေါ် အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်များ ရရှိစေရန်၊

(၂) စီးပွားရေးအကျိုးအမြတ်အတွက် မဟုတ်ဘဲ မသန်စွမ်းသူများ အသုံးပြုရန်ပြည်ပမှ တင်သွင်းသော အထောက်အကူပြု ပစ္စည်းကိရိယာများ၊ လေ့ကျင့်သင်ကြားရေး ပစ္စည်းကိရိယာများ၊ ဆက်သွယ်ရေး ပစ္စည်းကိရိယာများ၊ ဆေးဝါးများ၊ ဆေးကုသရေး ပစ္စည်းကိရိယာများနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး ပစ္စည်းများ တင်သွင်းခွင့်၊ အခွန်အခ ကင်းလွတ်ခွင့်များ ရရှိစေရန်၊

(၃) မသန်စွမ်းသူများနှင့် မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့များမှ မသန်စွမ်းသူများ အသုံးပြုရန် ထုတ်လုပ်သော ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများ အပေါ် အခွန်အခ ကင်းလွတ်ခွင့် ရရှိစေရန်၊

(၄) မသန်စွမ်းသူများကို အလုပ်အကိုင် ခန့်ထားပေးသော အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကုမ္ပဏီများနှင့် ပုဂ္ဂလိက စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များသည် သတ်မှတ်ထားသော ဝေပုံကျနှုန်းထား အရေအတွက် ထက်ပို၍ မသန်စွမ်းသူများကို အလုပ်ခန့်ထားပေးပါက ပို၍ခန့်ထားသော မသန်စွမ်းသူ ဦးရေအလိုက် အခွန်လျှော့ပေါ့ခွင့် ရရှိစေရန်၊

(၅) မသန်စွမ်းသူများကိုယ်တိုင် တည်ထောင်ထားသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ ယင်းတို့ကိုယ်တိုင် ထုတ်လုပ်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများအတွက် အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့် သို့မဟုတ် သက်သာခွင့်များ ရရှိစေရန်။

၃၆။ အလုပ်ရှင်သည် -

(က) မသန်စွမ်းသူများ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ရရှိရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမျိုးသားကော်မတီကချမှတ်သော မူဝါဒနှင့်စီမံချက်များကို လိုက်နာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) အလုပ်ခန့်ထားရာတွင် အလုပ်အကိုင် အမျိုးအစားအလိုက် အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းရှိသော မသန်စွမ်းသူများကို သင့်လျော်သော အလုပ်တွင် အမျိုးသားကော်မတီမှ သတ်မှတ်ပေးသော ဝေပုံကျနှုန်းထား အရေအတွက်အတိုင်း ခန့်ထားရမည်။

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ အလုပ်ခန့်ထားရာတွင် ဦးစီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အလုပ်အကိုင်နှင့် အလုပ်သမားရှာဖွေရေး ရုံးများတွင် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် မသန်စွမ်းသူများကို ရွေးချယ်ခန့်ထားရမည်။

(ဃ) မသန်စွမ်းသူများအား အလုပ်ခန့်ထားရာတွင် အလုပ် လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းရှိမှုအပေါ်မူတည်၍ လူတွေ့စစ်ဆေးခန့်ထားရေး၊ လုပ်ခလစာနှင့် အလုပ်သမားအခွင့်အရေးများ တန်းတူခံစားခွင့်ရှိရေး၊ ရာထူးတိုးမြှင့်ရေး၊ အလုပ်ခွင်တည်မြဲရေး၊ အခမဲ့ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းပညာများ လေ့ကျင့်သင်ကြားခွင့် ရရှိရေးအပါအဝင် မသန်စွမ်းသူများနှင့် သင့်လျော်သည့် အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(င) ပုဒ်မခွဲ(ခ)အရ သတ်မှတ်ထားသော ဝေပုံကျနှုန်းထား အရေအတွက်အတိုင်း အလုပ်ခန့်ထားခြင်း မပြုနိုင်လျှင်ဖြစ်စေ၊ အလုပ်ခန့်ထားရန်

အခြေအနေမပေးလျှင် သို့မဟုတ် အခွင့်အလမ်းမရှိလျှင်ဖြစ်စေ မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေသို့ သတ်မှတ်ထားသော ငွေပမာဏကို ဝေပုံကျနှုန်းထား အရေအတွက်အတိုင်း ပေးသွင်းရမည်။

(စ) ပုဒ်မခွဲ (ခ)အရ အလုပ်ခန့်အပ်ထားသော မသန်စွမ်း အလုပ်သမား သို့မဟုတ် ဝန်ထမ်းဦးရေ စာရင်းကို လည်းကောင်း၊ အလုပ်ခန့်ထားရန်ရှိသော လစ်လပ်သည့် အလုပ်အကိုင် စာရင်းကို လည်းကောင်း၊ ဦးစီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အလုပ်အကိုင်နှင့် အလုပ်သမား ရှာဖွေရေးရုံးများသို့ ပေးပို့ရမည်။

အခန်း (၁၁)
မသန်စွမ်းသူများ မှတ်ပုံတင်ခြင်း

၃၇။ မသန်စွမ်းသူများသည် ဤဥပဒေပါ အခွင့်အရေးများကို ရရှိခံစားနိုင်ရန်အတွက် ၎င်းတို့၏ဆန္ဒအလျောက် မသန်စွမ်းသူဖြစ်ကြောင်း အသိအမှတ်ပြုရန် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ မှတ်ပုံတင် လျှောက်ထားနိုင်သည်။

၃၈။ ဝန်ကြီးဌာနသည် -

(က) ဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ကို မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ် အဖြစ် တာဝန်ပေးရမည်။

(ခ) ဤဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်ခြင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်များအလိုက် လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိများကို မှတ်ပုံတင် အရာရှိများအဖြစ် တာဝန် ပေးရမည်။

၃၉။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်သည် အမျိုးသားကော်မတီနှင့် ဝန်ကြီးဌာနတို့၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ -

(က) မသန်စွမ်းသူများအားလုံး ၎င်းတို့၏ အခွင့်အရေးများ အပြည့်အဝ ရရှိစေရေးအတွက် စာရင်းဇယားများပြုစုခြင်း၊ သုတေသနပြုခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) မသန်စွမ်းသူများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်များကို ကာကွယ်နိုင်ရန် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာက လက်ခံထားသည့် စံနှုန်းများ၊ ကျင့်ဝတ်များနှင့် အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဂ) မသန်စွမ်းသူများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့က ဆေးစစ်ဆေးခြင်းတို့ကို လွယ်ကူအဆင်ပြေအောင် စီစဥ် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(ဃ) မသန်စွမ်းသူများကိုမှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့ထံတွင် ဆေးစစ်ဆေးမှုခံယူရန် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ဆေးစစ်ဆေးခြင်းနှင့် ဆေးထောက်ခံချက် လက်မှတ်ထုတ်ပေးခြင်းတို့ကို အခမဲ့ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၄၀။ မသန်စွမ်းသူများသည် မိမိဆန္ဒအလျောက် မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်နိုင်ရန် သို့မဟုတ် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် မသန်စွမ်းသူက မသန်စွမ်းမှုအဆင့် ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ရန်အတွက် မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူးထံသို့ ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ မိဘအုပ်ထိန်းသူ သို့မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ လျှောက်ထားရမည်။

၄၁။ မှတ်ပုံတင် ကြီးကြပ်ရေးမှူးသည်-

(က) ပုဒ်မ ၄၀ အရ လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး မသန်စွမ်းမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆေးထောက်ခံချက်လက်မှတ် ထုတ်ပေးမည့် မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့် အဖွဲ့ထံတွင် ဆေးစစ်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)အရ မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့် အဖွဲ့က ထုတ်ပေးသော ဆေးထောက်ခံချက် လက်မှတ်နှင့်အတူ လျှောက်ထားချက်ကို သက်ဆိုင်ရာ မှတ်ပုံတင်အရာရှိသို့ တင်ပြရမည်။

၄၂။ သက်ဆိုင်ရာမှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် -

(က) ပုဒ်မ ၄၁၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ)အရ တင်ပြလျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ကော်မတီသို့ တင်ပြရမည်။

(ခ) မှတ်ပုံတင်ထားသည့် မသန်စွမ်းသူက မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားလာသည့်အခါ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီ၏ အတည်ပြုချက်ရယူ၍ မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပေးပြီး သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီသို့ မှတ်တမ်းတင်ရန် စာရင်းပေးပို့ရမည်။

(ဂ) မသန်စွမ်းသူ၏ မသန်စွမ်းမှုအဆင့် ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းနှင့် သတ်မှတ်ထားသော မသန်စွမ်းမှုအင်္ဂါရပ်များနှင့် အကျုံးမဝင်ခြင်း တွေ့ရှိသည့်အခါ မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့၏ မှတ်ချက်တို့နှင့်အတူ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီသို့ တင်ပြရမည်။

၄၃။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီသည်-

(က) ပုဒ်မ ၄၂၊ ပုဒ်မခွဲ (က)အရ တင်ပြသော လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားခြင်းကို ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)အရ မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုပါက လျှောက်ထားသူအား သက်သေခံလက်မှတ် ထုတ်ပေးရမည်။

(ဂ) ပုဒ်မ၄၂၊ ပုဒ်မခွဲ(ဂ)အရ မသန်စွမ်းမှုအဆင့် ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းနှင့် သတ်မှတ်ထားသော မသန်စွမ်းမှု အင်္ဂါရပ်များနှင့်

အကျုံးမဝင်တော့ကြောင်း တင်ပြချက်ကို စိစစ်ပြီး အတည်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

(ဃ) မသန်စွမ်းသူများကို မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ထုတ်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း၊ မသန်စွမ်းမှုအဆင့် ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် သတ်မှတ်ထားသော မသန်စွမ်းမှုအင်္ဂါရပ်များနှင့် အကျုံးမဝင်ခြင်း တို့အတွက် စာရင်းများအား မှတ်တမ်းတင်နိုင်ရန် မှတ်ပုံတင်အရာရှိက မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်ထံသို့ တင်ပြစေရမည်။

အခန်း (၁၂)
မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့များဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်း

၄၄။ မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့များနှင့် မသန်စွမ်းသူများအတွက် ဆောင်ရွက်သော အဖွဲ့အစည်းများသည် ဤဥပဒေပါအခွင့်အရေးများ၊ လိုအပ်သော နည်းပညာများ၊ ကူညီပံ့ပိုးမှုများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ ရရှိရေးအတွက် ၎င်းတို့၏ ဆန္ဒအလျောက် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ မှတ်ပုံတင် လျှောက်ထားနိုင်သည်။

၄၅။ မသန်စွမ်းသူအသင်းအဖွဲ့များမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့များမှ အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သည့် မသန်စွမ်းသူ ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ မသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်ကို ဖွဲ့စည်းပြီး အမျိုးသားကော်မတီနှင့် ညှိနှိုင်း၍ လုပ်ငန်းတာဝန်များ သတ်မှတ်ရမည်။

၄၆။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်သည် မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများကို ပိုမိုထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အလို့ငှာ မသန်စွမ်းသူ အသင်းအဖွဲ့များကို ဤဥပဒေနှင့်

အညီ မှတ်ပုံတင်နိုင်ရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်နှင့် ညှိနှိုင်း ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

၄၇။ မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစားအလိုက်ဖြစ်စေ၊ မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစားများ စုပေါင်း၍ဖြစ်စေ သက်ဆိုင်ရာမသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့တစ်ခုခုကို မှတ်ပုံတင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် မသန်စွမ်းသူအသင်းမှတစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်သို့ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ လျှောက်ထားရမည်။

၄၈။ မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်သည် ပုဒ်မ၄၇အရ မှတ်ပုံတင်ပေးရန် လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး သဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် အမျိုးသားကော်မတီသို့ တင်ပြရမည်။

၄၉။ အမျိုးသားကော်မတီသည် -

(က) ပုဒ်မ၄၈အရ မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်၏ တင်ပြချက်များကို စိစစ်ပြီး အသင်းအဖွဲ့၏ မှတ်ပုံတင်ခွင့်သက်တမ်းနှင့် စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်၍ မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် မှတ်ပုံတင်ရန် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုသော မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့ကို သတ်မှတ်ထားသောမှတ်ပုံတင်ခ ပေးသွင်းစေ၍ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် ထုတ်ပေးရမည်။

၅၀။ ဤဥပဒေအာဏာမတည်မီက အသင်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေအရ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ အသင်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခွင့်ပြုရေး ကြီးကြပ်ရေးဗဟိုအဖွဲ့တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သော မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့ တစ်ခုခုသည် အသင်းအဖွဲ့မှတ်ပုံတင်ရန် ဤဥပဒေ အာဏာတည်ပြီး နောက်ရက်ပေါင်း ၁၈၀ အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်မသန်စွမ်းသူများ အသင်းမှတစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်သို့ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ လျှောက်ထားရမည်။

၅၁။ မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်သည် ပုဒ်မ၅၀အရ လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ အမျိုးသားကော်မတီသို့ တင်ပြရမည်။

၅၂။ အမျိုးသားကော်မတီသည် ပုဒ်မ ၅၁ အရ တင်ပြချက်ကို စိစစ်ပြီး မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုခြင်း၊ မှတ်ပုံတင်ရန် ငြင်းပယ်ခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင် လက်မှတ်ထုတ်ပေးခြင်း တို့ကို ပုဒ်မ ၄၉ နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၅၃။ မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့တစ်ခုခုသည်-

(က) မှတ်ပုံတင် သက်တမ်းတိုးမြှင့်လိုပါက သက်တမ်းမကုန်ဆုံးမီ အနည်းဆုံး ရက်ပေါင်း ၆၀ ကြိုတင်၍ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် မသန်စွမ်းသူများ အသင်းမှတစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံ မသန်စွမ်းသူများ အသင်းချုပ်သို့ လျှောက်ထားရမည်။

(ခ) မှတ်ပုံတင် သက်တမ်းကုန်ဆုံးပြီးနောက် သတ်မှတ်ထားသည့် ဒဏ်ကြေးပေးသွင်းပြီး မှတ်ပုံတင် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် လျှောက်ထားနိုင်

သည်။ သို့ရာတွင် စေတနာ့ဝန်ထမ်း ပရဟိတအသင်းအဖွဲ့ ဖြစ်ပါက သက်မှတ်ထားသည့် ဒဏ်ကြေးပေးသွင်း ရန်မလို။

၅၄။ မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်သည် ပုဒ်မ၅၃အရ လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်၍ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခ ပေးသွင်းစေပြီး အမျိုးသားကော်မတီ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

၅၅။ ဤဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်ထားသော မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့ တစ်ခုခုသည် -

(က) သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းချက် တစ်စုံတစ်ရာကို ဖောက်ဖျက်ခြင်း မပြုရ။

(ခ) အမျိုးသားကော်မတီက ချမှတ်သောမူဝါဒ၊ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့်အညီ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် ပျက်ကွက်မှုမရှိစေရ။

(ဂ) ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သောနည်းဥပဒေများ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်နှင့်ညွှန်ကြားချက်ပါ တားမြစ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ခြင်း မပြုရ။

၅၆။ အမျိုးသားကော်မတီသည် ဤဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်ထားသော မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့ တစ်ခုခုက ပုဒ်မ ၅၅ ပါ တားမြစ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကြောင်းတွေ့ရှိပါက ထိုအသင်းအဖွဲ့ကို အောက်ဖော်ပြပါ စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ချမှတ်နိုင်သည် -

(က) သတိပေးပြီး ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သည့် နည်းဥပဒေများတွင် သတ်မှတ်ထားသော ဒဏ်ကြေးကို ပေးဆောင်စေခြင်း၊

(ခ) သက်ဆိုင်ရာ မသန်စွမ်းသူအသင်းအဖွဲ့တစ်ခုခု၏ မှတ်ပုံတင် လက်မှတ်ကို ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သည့် နည်းဥပဒေများတွင် သတ်မှတ်ထားသော ကာလအထိ ယာယီရပ်ဆိုင်းခြင်း၊

(ဂ) သက်ဆိုင်ရာမသန်စွမ်းသူ အသင်းအဖွဲ့တစ်ခုခု၏ မှတ်ပုံတင် လက်မှတ်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်း။

အခန်း (၁၃)

ပုဂ္ဂလိက ပညာသင်အထူးကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည် ထူထောင်ရေး ဌာနများ တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်း

၅၇။ ပုဂ္ဂလိကပညာသင် အထူးကျောင်းကိုဖြစ်စေ၊ ပုဂ္ဂလိကအသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်း ကိုဖြစ်စေ၊ ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာန ကိုဖြစ်စေ တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်နေသူ သို့မဟုတ် တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်လိုသူသည် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လူမှုဝန်ထမ်းရုံးသို့ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ခွင့်ပြုမိန့် လျှောက်ထားရမည်။

၅၈။ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လူမှုဝန်ထမ်းရုံးသည် ပုဒ်မ ၅၇ အရ ခွင့်ပြုမိန့်လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး သဘောထား မှတ်ချက်နှင့်အတူ ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြရမည်။

၅၉။ ဦးစီးဌာနသည် -

(က) ပုဒ်မ ၅၈ အရ လျှောက်ထားချက်နှင့် သဘောထားမှတ်ချက် တို့ကို စိစစ်ပြီး တည်ထောင်ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ တည်ထောင်ခွင့် ပြုပါက ပိုင်ရှင်အား သတ်မှတ်ထားသော အခကြေးငွေပေးသွင်းစေပြီး စည်းကမ်းချက်များနှင့် ခွင့်ပြုမိန့် သက်တမ်းတို့ကို သတ်မှတ်၍ ခွင့်ပြုမိန့်ကို ထုတ်ပေးရမည်။

၆၀။ ပိုင်ရှင်တစ်ဦးဦးသည် ပုဂ္ဂလိကအသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက ပညာသင်အထူးကျောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာန တစ်ခုခုကို ခွင့်ပြုမိန့် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ရန် သက်တမ်းမကုန်ဆုံးမီ အနည်းဆုံး ရက်ပေါင်း ၆၀ ကြိုတင်၍ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လူမှုဝန်ထမ်းရုံးမှတစ်ဆင့် ဦးစီးဌာနသို့ လျှောက်ထားရမည်။

၆၁။ ဦးစီးဌာနသည် ပုဒ်မ ၆၀ အရ လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

၆၂။ ပုဒ်မ ၆၁ အရ ခွင့်ပြုပါက သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခ ပေးသွင်းစေပြီး သက်တမ်းတိုး မြှင့်ပေးရမည်။

၆၃။ ပိုင်ရှင် တစ်ဦးဦးသည် -

(က) သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းချက် တစ်စုံတစ်ရာကို ဖောက်ဖျက်ခြင်း မပြုရ။

(ခ) အမျိုးသားကော်မတီက ချမှတ်သောမူဝါဒ၊ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့်အညီ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် ပျက်ကွက်မှုမရှိစေရ။

(ဂ) ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သော နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းများ၊ စည်းကမ်းများ၊ အမိန့်၊ ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်နှင့်ညွှန်ကြားချက်ပါ တာဝန်နှင့် တားမြစ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ခြင်း မပြုရ။

၆၄။ ဦးစီးဌာနသည် ဤဥပဒေအရ ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိသူ ပိုင်ရှင်က ပုဒ်မ ၆၃ ပါ တားမြစ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကြောင်းတွေ့ရှိပါက ထိုပိုင်ရှင်ကို အောက်ဖော်ပြပါ စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက် တစ်ရပ်ရပ် ချမှတ်နိုင်သည်-

(က) သတိပေးပြီး သတ်မှတ်ထားသော ဒဏ်ကြေးကို ပေးဆောင်စေခြင်း၊

(ခ) ခွင့်ပြုမိန့်ကို ကာလသတ်မှတ်၍ ယာယီရပ်ဆိုင်းခြင်း၊

(ဂ) ခွင့်ပြုမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်း။

အခန်း (၁၄)
အယူခံခြင်း

၆၅။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီကပုဒ်မ ၄၃ အရ မသန်စွမ်းသူများအား မှတ်ပုံတင်ရန် ငြင်းပယ်ခြင်း သို့မဟုတ် မသန်စွမ်းမှုအဆင့် ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း သို့မဟုတ် သတ်မှတ်ထားသော မသန်စွမ်းမှုအင်္ဂါရပ်နှင့် အကျုံးမဝင်တော့သဖြင့် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းကို ပယ်ဖျက်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ချမှတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနပ်သူသည် ထိုဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်ထံသို့ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ အယူခံနိုင်သည်။

၆၆။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်သည် ပုဒ်မ ၆၅ အရ လျှောက်ထားလာသည့် အယူခံအမှုကို စိစစ်ပြီး တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီက ချမှတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

၆၇။ အောက်ပါတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ချမှတ်သည့်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနပ်သူသည် ထိုဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း အမျိုးသား ကော်မတီသို့ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ အယူခံနိုင်သည်-

(က) မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်က ပုဒ်မ ၆၆ အရ အယူခံမှုတွင် ချမှတ် သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်၊

(ခ) ဦးစီးဌာနက ပုဂ္ဂလိကပညာသင်အထူးကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာန တစ်ခုခုကို တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်လိုသူအား ခွင့်ပြုမိန့်ထုတ်ပေးရန်

လျှောက်ထားချက်ကို ပုဒ်မ ၅၉၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ငြင်းပယ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၆၁ အရ ခွင့်ပြုမိန့်သက်တမ်း တိုးမြှင့်ပေးရန် ငြင်းပယ်ခြင်းပြုသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်၊

(ဂ) ဦးစီးဌာနက ပိုင်ရှင်တစ်ဦးဦးအား ပုဒ်မ၆၄အရ ချက်မှတ်သည့် စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်။

၆၈။ အမျိုးသားကော်မတီသည် ပုဒ်မ ၆၇ အရ အယူခံမှုကို စိစစ်ပြီး မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်ကဖြစ်စေ၊ ဦးစီးဌာနကဖြစ်စေ ချမှတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

အခန်း (၁၅)
ရန်ပုံငွေထူထောင်ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်း

၆၉။ အမျိုးသားကော်မတီသည် ဤဥပဒေပါလုပ်ငန်းများကို ထိရောက် အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ရန်ပုံငွေကို အောက်ပါရငွေများဖြင့် ထူထောင်ထားရှိရမည်-

(က) ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့က ခွင့်ပြုသည့် ပြည်ထောင်စုဘဏ္ဍာ ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ငွေများ၊

(ခ) ပြည်တွင်း ပြည်ပရှိ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် စေတနာရှင်များ၏ ကူညီပံ့ပိုးငွေများ၊

(ဂ) မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့မှတ်ပုံတင်ခ၊ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခနှင့် အခြားအခကြေးငွေများ၊

(ဃ) ပုဂ္ဂလိကပညာသင်အထူးကျောင်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာနများ တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ရန် ခွင့်ပြုမိန့်ထုတ်ပေးခြင်းနှင့် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးခြင်းတို့မှ ရရှိသော အခကြေးငွေများ၊

(င) သတ်မှတ်သော ဝေပုံကျနှုန်းထားအရေအတွက်အတိုင်း ပုဂ္ဂလိက အလုပ်ရှင်က သင့်လျော်သော အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် မသန်စွမ်းသူအား အလုပ်ခန့်ထားခြင်း မပြုသည့်အတွက် ထည့်ဝင်ရသောငွေများ၊

(စ) ပုဒ်မ ၅၆နှင့် ပုဒ်မ ၆၄ တို့ပါ စီမံခန့်ခွဲရေး ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ချမှတ်သော ဒဏ်ကြေးများ။

၇၀။ အမျိုးသားကော်မတီသည် ရန်ပုံငွေထိန်းသိမ်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတို့ အတွက် သင့်လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ရန်ပုံငွေစီမံခန့်ခွဲရေး အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရမည်။

၇၁။ ပုဒ်မ ၇၀ အရ ဖွဲ့စည်းသည့် ရန်ပုံငွေစီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့သည် ရန်ပုံငွေကို ဘဏ္ဍာရေး စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့်အညီ ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်းတို့ ပြုရမည့်အပြင် နှစ်စဉ်ဘဏ္ဍာရေးရှင်းတမ်းနှင့် အရအသုံးငွေ စာရင်းရှင်းတမ်းများ ပြုစု၍ အမျိုးသားကော်မတီသို့ တင်ပြရမည်။

၇၂။ အမျိုးသားကော်မတီသည် ရန်ပုံငွေစာရင်းများကို ပြည်ထောင်စု စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး၏ စစ်ဆေးမှု ခံယူရမည်။

အခန်း (၁၆)
တားမြစ်ချက်နှင့်ပြစ်ဒဏ်များ

၄၃။ မည်သည့်ပိုင်ရှင်မျှ -

(က) ပုဂ္ဂလိကပညာသင်အထူးကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိကအသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာနများအား ဤဥပဒေအရ ခွင့်ပြုမိန့်မရှိဘဲ တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်းမပြုရ။

(ခ) စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ခွင့်ပြုမိန့်ကို ကာလသတ်မှတ်၍ ယာယီရပ်ဆိုင်းခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းပြုသည့် ကာလအတွင်း အဆိုပါ ကျောင်း သို့မဟုတ် ဌာန တစ်ခုခုကို ဖွင့်လှစ်ခြင်း မပြုရ။

၄၄။ မည်သူမျှ -

(က) မသန်စွမ်းသူတစ်ဦးဦးက ကျောင်းဝင်ခွင့်လျှောက်ထားချက်ကို အဆိုပါ ကျောင်း သို့မဟုတ် ဌာနတစ်ခုခုမှ ခိုင်လုံသော အကြောင်းမရှိဘဲ ကျောင်းဝင်ခွင့်ကို ငြင်းပယ်ခြင်းမပြုရ။

(ခ) ကျောင်းဝင်ခွင့်ပြုထားသော မသန်စွမ်းသူတစ်ဦးဦးကို ခိုင်လုံသော အကြောင်းမရှိဘဲ အဆိုပါကျောင်း သို့မဟုတ် ဌာနတစ်ခုခုက ထုတ်ပယ်ခြင်းမပြုရ။

၇၅။ မည်သည့် အလုပ်ရှင်မျှ -

(က) သင့်လျော်သော အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းရှိသော မသန်စွမ်းသူကို သတ်မှတ်ထားသော ဝေပုံကျနှုန်းထား အရေအတွက်အတိုင်း အလုပ်ခန့်ထားရန် ပျက်ကွက်ခြင်း မရှိစေရ။

(ခ) ဤဥပဒေအရ အလုပ်ခန့်ထားသော မသန်စွမ်းသူကို ခိုင်လုံသော အကြောင်းမရှိဘဲ အလုပ်ရပ်စဲခြင်း၊ အလုပ်မှ ထုတ်ပယ်ခြင်း၊ ရာထူးချခြင်းနှင့် ပြောင်းရွှေ့တာဝန်ပေးခြင်း မပြုရ။

၇၆။ မည်သည့် အလုပ်ရှင်မျှ -

(က) ခန့်ထားသောအလုပ်သမားနှင့် ဝန်ထမ်းဦးရေစာရင်းကို လည်းကောင်း၊ သတ်မှတ်ထားသော ဝေပုံကျနှုန်းထား အရေအတွက်အရ အလုပ်ခန့်ထားရန် ကျန်ရှိသောအလုပ်နေရာ အရေအတွက်၊ အလုပ်သမား အရည်အချင်းနှင့် အလုပ်အကိုင် အမျိုးအစားများကို လည်းကောင်း၊ ဦးစီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အလုပ်အကိုင် နှင့် အလုပ်သမား ရှာဖွေရေးရုံးများသို့ ပေးပို့ရန် ပျက်ကွက်ခြင်း မရှိစေရ။

(ခ) မသန်စွမ်းသူများနှင့် မသန်စွမ်းသူများကို ကူညီဆောင်ရွက် ပေးသူများအား သတ်မှတ်ထားသော ဝေပုံကျနှုန်းထား အရေအတွက်အရ အလုပ်ခန့်ထားရေးအတွက် လူတွေ့စစ်ဆေးခြင်းနှင့် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းတို့အတွက် ကုန်ကျစရိတ်ကို ယင်းတို့ထံမှ တောင်းခံခြင်း မပြုရ။

(ဂ) ဦးစီးဌာနမှ ဤဥပဒေပါ မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လုပ်ငန်းခွင်သို့ လာရောက်စစ်ဆေးခြင်းကို ဟန့်တားခြင်း၊ နှောင့်ယှက်ခြင်း၊ ငြင်းဆိုခြင်း မပြုရ။

၇၇။ မည်သူမျှ -

(က) မသန်စွမ်းသူများအား မသန်စွမ်းမှုကိုအကြောင်းပြု၍ သိလျက်နှင့် တမင်ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း၊ လျစ်လျူရှုခြင်း၊ နှိမ့်ချခြင်း မပြုရ။

(ခ) မသန်စွမ်းသူများအား နိုင်ထက်စီးနင်း အကြမ်းဖက်ခြင်း၊ တလွဲအသုံးပြုခြင်း၊ အဓမ္မ အလုပ်ခိုင်းစေခြင်း မပြုရ။

(ဂ) မသန်စွမ်းသူများအား တလွဲအသုံးပြု၍ မည်သည့်အကြောင်းနှင့်မျှ ကိုယ်ကျိုးစီးပွား မရှာရ။

၇၈။ ဤဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ရရှိသော မည်သည့် မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့ဝင်မျှ -

(က) အမျိုးသားကော်မတီက ချမှတ်သောမူဝါဒ၊ လမ်းညွှန်ချက်များ နှင့်အညီ အကောင်အထည်ဖော်ရန် ပျက်ကွက်မှု မရှိစေရ။

(ခ) ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သော နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းများ၊ စည်းကမ်းများ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်နှင့်ညွှန်ကြားချက်ပါ တာဝန်နှင့် တားမြစ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ခြင်း မပြုရ။

၇၉။ မည်သည့် ပိုင်ရှင်မဆို ပုဒ်မ ၇၃ ပါ တားမြစ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက် ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို ၆ လ ထက် မပိုသော ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ကျပ်၁၀ သိန်းထက် မပိုသော ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ် ရမည်။

၈၀။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၇၄ပါ တားမြစ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရလျှင် ထိုသူကို ၁ နှစ်ထက် မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ် ၁၅ သိန်းထက် မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၈၁။ မည်သည့် အလုပ်ရှင်မဆို -

(က) ပုဒ်မ ၇၅ ပါ တားမြစ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကြောင်း ပြစ်မှု ထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရလျှင် ထိုသူကို ၁ နှစ် ထက် မပိုသော ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ အနည်းဆုံး ကျပ် ၅ သိန်းမှ အများဆုံး ကျပ် ၁၅ သိန်းထက် မပိုသော ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

(ခ) ပုဒ်မ ၇၆ ပါ တားမြစ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကြောင်း ပြစ်မှု ထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို ၆ လ ထက် မပိုသော ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ အနည်းဆုံး ကျပ် ၃ သိန်းမှ အများဆုံး ကျပ် ၁၀ သိန်းထက် မပိုသော ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၈၂။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၇၇ ပါ တားမြစ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို ၁ နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ကျပ် ၁၅ သိန်းထက် မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၈၃။ ဤဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်ထားသော မည်သည့်မသန်စွမ်းသူ အသင်းအဖွဲ့ဝင်မဆို ပုဒ်မ ၇၈ပါ တားမြစ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို ၃ လထက် မပိုသော ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ကျပ် ၃ သိန်းထက် မပိုသော ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း (၁၇)

အထွေထွေ

၈၄။ ကုလသမဂ္ဂ မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ပိုမိုထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးနှင့် စောင့်ကြည့်ပြီး ကြီးကြပ်နိုင်ရေးတို့အတွက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်ပနိုင်ငံများနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရန် အလို့ငှာ -

(က) ဝန်ကြီးဌာနသည်ဆက်သွယ်ခြင်းအတွက် ဗဟိုဌာနအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည် လိုအပ်ပါက ဝန်ကြီးဌာနအပြင် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများကို ဆက်သွယ်ခြင်း အတွက် ဗဟိုဌာနများအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ပေးနိုင်သည်။

၈၅။ အမျိုးသားကော်မတီသည် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးအတွက် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် မသန်စွမ်းသူများနေ့နှင့် မသန်စွမ်းသူများ သီတင်းပတ်တို့ကို သတ်မှတ်နိုင်သည်။

၈၆။ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းမဟုတ်သော အမျိုးသားကော်မတီအဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးဦး သို့မဟုတ် ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် အဖွဲ့ဝင် သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးက ဤဥပဒေပါ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်နေချိန်တွင် ထိုသူကို ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၈၇။ ဤဥပဒေအရပေးအပ်သော လုပ်ငန်းတာဝန်များကို သဘောရိုးဖြင့် ဆောင်ရွက်သည့် နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းမဟုတ်သော အမျိုးသားကော်မတီအဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးဦး သို့မဟုတ် ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် အဖွဲ့ဝင် သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦး အပေါ် တရားမကြောင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှုကြောင်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း အရေးယူခြင်းမပြုရ။

၈၈။ ဤဥပဒေပါ ပြစ်မှုများကို ရဲအရေးယူပိုင်သည့် ပြစ်မှုများဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၈၉။ ဝန်ကြီးဌာနသည် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဤဥပဒေအရ ပေးဆောင်ရမည့် မှတ်ပုံတင်ခ၊ မှတ်ပုံတင် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခ၊ ခွင့်ပြုမိန့်

ထုတ်ပေးခြ၊ ခွင့်ပြုမိန့် သက်တမ်း တိုးမြှင့်ခြင်းနှင့် အခြားလိုအပ်သော ဝန်ဆောင်ခများကိုလည်းကောင်း၊ မှတ်ပုံတင်သက်တမ်းနှင့် ခွင့်ပြုမိန့် သက်တမ်း တို့ကို လည်းကောင်း သတ်မှတ်ထားရမည်။

၉၀။ ဝန်ကြီးဌာနသည် မသန်စွမ်းသူကို မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစားနှင့် အဆင့်အလိုက် ရန်ပုံငွေမှ သင့်လျော်သော အထောက်အပံ့ပေးနိုင်ရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သည်။

၉၁။ ရန်ပုံငွေအတွက်ဖြစ်စေ မသန်စွမ်းသူနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ပရဟိတ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် မသန်စွမ်းသူအသင်းအဖွဲ့များသို့ဖြစ်စေ၊ လှူဒါန်းထောက်ပံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အဖွဲ့အစည်းတို့သည် တည်ဆဲဝင်ငွေခွန်ဥပဒေအရ ဝင်ငွေခွန်ကို သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ကင်းလွတ်ခွင့် သို့မဟုတ် သက်သာခွင့် ရှိသည်။

၉၂။ ဤဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် -

(က) ဝန်ကြီးဌာနသည် နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းနှင့် စည်းကမ်းများကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

(ခ) အမျိုးသားကော်မတီနှင့် ဝန်ကြီးဌာနတို့သည် အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို လည်းကောင်း၊ ဦးစီးဌာနသည် အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များကို လည်းကောင်း ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

၉၃။ မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများနှင့် စပ်လျဥ်း၍ ဤဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အညီသာလျှင် လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

၉၄။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ မသန်မစွမ်းဖြစ်လာသူများ အလုပ်ရရှိရေး အက်ဥပဒေ (၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေ အမှတ်၃၃။)ကို ဤဥပဒေဖြင့် ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

....

ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ကျွန်ုပ် လက်မှတ် ရေးထိုးသည်။

(ပုံ) သိန်းစိန်
နိုင်ငံတော် သမ္မတ
ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးနည်းဥပဒေများ
မာတိကာ

စဉ်	အခန်း	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁	အခန်း(၁)	အမည်နှင့် အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြချက်	၁
၂	အခန်း(၂)	မသန်စွမ်းသူများ မှတ်ပုံတင်ခြင်း	၃
၃	အခန်း(၃)	မသန်စွမ်းသူများ၏ ပညာရေး	၁၀
၄	အခန်း(၄)	မသန်စွမ်းသူများ၏ ကျန်းမာရေး	၁၃
၅	အခန်း(၅)	မသန်စွမ်းသူများ လွယ်ကူစွာသွားလာနေထိုင်အသုံးပြုနိုင်ရေး	၁၅
၆	အခန်း(၆)	မသန်စွမ်းသူများ နိုင်ငံရေးနှင့်ပြည်သူရေးရာ နယ်ပယ်များတွင် ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရရှိရေး	၁၇
၇	အခန်း(၇)	မသန်စွမ်းသူများ ပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး	၂၀
၈	အခန်း(၈)	မသန်စွမ်းသူများ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းရရှိရေး	၂၁
၉	အခန်း(၉)	မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်း	၂၄
၁၀	အခန်း(၁၀)	ပုဂ္ဂလိက ပညာသင်အထူးကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု အထူး သင်တန်းကျောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကပြန်လည်ထူထောင်ရေး ဌာနများ တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်း	၂၉
၁၁	အခန်း(၁၁)	အယူခံခြင်း	၃၂
၁၂	အခန်း(၁၂)	ရန်ပုံငွေ ထူထောင်ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်း	၃၄
၁၃	အခန်း(၁၃)	မသန်စွမ်းသူများ၏ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်များ တန်းတူညီမျှရေး	၃၆
၁၄	အခန်း(၁၄)	အထွေထွေ	၃၇

ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ

လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေး နှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာန

အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၁၂၄ / ၂၀၁၇

၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလဆန်း ၁၀ ရက်

(၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၇ ရက်)

လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာနသည် မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ အပ်နှင်းထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံး၍ ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဤနည်းဥပဒေများကို ထုတ်ပြန်လိုက် သည်။

အခန်း (၁)

အမည်နှင့် အဓိပ္ပါယ် ဖော်ပြချက်

၁။ ဤနည်းဥပဒေများကို မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေး နည်းဥပဒေများဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ဤနည်းဥပဒေများတွင် ပါရှိသော စကားရပ်များသည် မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးဥပဒေတွင်ပါရှိသည့်အတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည်။ ထို့အပြင် အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက် စေရမည်-

(က) **ဥပဒေ** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေး ဥပဒေကို ဆိုသည်။

(ခ) **မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစား ဆိုသည်မှာ** အောက်ပါတစ်ခုခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက် ပိုသည်ကို ဆိုသည်-

(၁) မျက်စိမမြင်ခြင်း သို့မဟုတ် အမြင်အာရုံ ချို့ယွင်း အားနည်းခြင်း၊

(၂) နားမကြားခြင်း သို့မဟုတ် အပြော၊ အကြားအာရုံချို့ယွင်း အားနည်းခြင်း၊

(၃) ကိုယ်အင်္ဂါချို့ယွင်းအားနည်းခြင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ကာယ လှုပ်ရှားနိုင်မှု ချို့ယွင်း အားနည်းခြင်း၊

(၄) စိတ်ပိုင်း၊ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးပိုင်း သို့မဟုတ် အာရုံခံစားမှုပိုင်း ချို့ယွင်း အားနည်း ခြင်း၊

(၅) မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့် အဖွဲ့က သတ်မှတ်သည့် အခြားမသန်စွမ်းမှု တစ်ခုခုဖြစ် ခြင်း။

(ဂ) **လူတိုင်းအကျုံးဝင်ပညာရေးစနစ်** ဆိုသည်မှာ မိမိတို့ နေထိုင်ရာ ဒေသ သို့မဟုတ် အနီးစပ်ဆုံးဒေသရှိ အစိုးရပိုင်၊ အများပိုင်၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင်နှင့် အဖွဲ့အစည်းပိုင် မူကြို၊ အခြေခံပညာကျောင်း၊ သိပ္ပံ၊ ကောလိပ်နှင့် တက္ကသိုလ်များအပါအဝင် သင်ကြားမှု၊ သင်ယူမှု အဆင့်တိုင်းတွင် မသန်စွမ်းသူများသည် သန်စွမ်းသူများနှင့် ပေါင်းစည်း ပညာသင်ကြား၊ သင်ယူနိုင်စေရန် စီမံဆောင်ရွက်ပေး သည့် ပညာရေးကို ဆိုသည်။

(ဃ) **အဆင်ပြေသင့်လျော်သောပတ်ဝန်းကျင်** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းသူများ သည် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်များကို အများနည်းတူ ရရှိခံစားနိုင်ရန်နှင့် လူ့အသိုက်အဝန်းအတွင်း အကျုံးဝင်ပါဝင် နိုင်ရန် ၄င်းတို့၏ သီးခြားလိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန် အဆင်ပြေသင့်လျော်၍ လိုအပ်သော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးထားသည့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဆိုသည်။

(င) **သက်သေခံလက်မှတ်** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုခြင်း ခံရသူအား ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီက ထုတ်ပေးသော မသန်စွမ်းသူ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို ဆိုသည်။

(စ) **မှတ်ပုံတင်စာရင်း** ဆိုသည်မှာ မသန်စွမ်းသူများအား ဤနည်းဥပဒေများပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ မှတ်ပုံတင် ခွင့်ပြုထားသော မသန်စွမ်းသူများ၏ မှတ်ပုံတင်စာရင်း ကိုဆိုသည်။

အခန်း (၂)
မသန်စွမ်းသူများမှတ်ပုံတင်ခြင်း

၃။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်သည် -

(က) မသန်စွမ်းသူများအား မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို တာဝန်အရ ဆောင်ရွက်ရန် တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်အဆင့်တို့တွင် ဦးစီးဌာနမှ အရာထမ်း သို့မဟုတ် အမှုထမ်းများကို မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူးများအဖြစ် ရွေးချယ်ခန့်အပ် တာဝန်ပေးရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) ပါ အရာထမ်း သို့မဟုတ် အမှုထမ်းများမရှိသည့် ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်တို့တွင် လိုအပ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ညှိနှိုင်း၍ ထိုဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းတို့မှ တာဝန်ပေးသည့် အရာထမ်း သို့မဟုတ် အမှုထမ်းများကိုဖြစ်စေ၊ အစိုးရဝန်ထမ်း

မဟုတ်သည့် သင့်လျော်သော နိုင်ငံသားများကိုဖြစ်စေ မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူးများ အဖြစ် ခန့်အပ်တာဝန်ပေးနိုင်သည်။

၄။ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနသည် မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစားနှင့် မသန်စွမ်းမှုအဆင့်ကို စစ်ဆေးပြီး အကဲဖြတ်သတ်မှတ်နိုင်ရေးအတွက် ကျွမ်းကျင်သည့် ဆရာဝန်များ၊ အထူးကုဆရာဝန်များနှင့် မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့များမှ သင့်လျော်သော ကျွမ်းကျင်သူများပါဝင်သည့် မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့် အဖွဲ့များကို တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်၊ ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်အသီးသီးတွင် ဖွဲ့စည်း၍ လုပ်ငန်းတာဝန်များ သတ်မှတ်ပေးရမည်။

၅။ မသန်စွမ်းသူသည် မိမိ၏ဆန္ဒအလျောက် မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ နယ်မြေဒေသရှိ မြို့နယ်မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ် ရေးမှူးထံသို့လည်းကောင်း၊ မြို့နယ်မှတ်ပုံတင် ကြီးကြပ်ရေးမှူးကို ခန့်အပ်တာဝန်ပေးထားခြင်း မရှိသေးလျှင် ခရိုင်မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူးထံသို့လည်းကောင်း၊ ခရိုင်မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူးကို ခန့်အပ်တာဝန်ပေးထားခြင်း မရှိသေးလျှင် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် မှတ်ပုံတင် ကြီးကြပ်ရေးမှူးထံသို့လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ သာမန်ကိုယ်စားလှယ်လွှဲစာဖြင့် မိဘအုပ်ထိန်းသူ သို့မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်ကဖြစ်စေ ပုံစံ (၁) ဖြင့် လျှောက်ထားရမည်။

၆။ နည်းဥပဒေ ၅ အရ လျှောက်ထားသည့်လျှောက်လွှာကို လက်ခံရရှိသည့် မှတ်ပုံတင် ကြီးကြပ်ရေးမှူးသည်-

(က) လက်ခံရရှိကြောင်း အထောက်အထားကို ပုံစံ (၂) ဖြင့် လျှောက်ထားသူအား ချက်ချင်းထုတ်ပေးရမည်။

(ခ) လျှောက်လွှာကို စိစစ်ပြီး မသန်စွမ်းသူအား သက်ဆိုင်ရာ မသန်စွမ်းမှု အဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့ထံတွင် ဆေးစစ်ဆေးမှုခံယူနိုင်စေရန် ပုံစံ (၁) မိတ္တူနှင့်အတူ ပုံစံ (၃) ဖြင့် လွှဲပြောင်းပေးရမည်။ ထိုသို့ လွှဲပြောင်းပေးရာတွင် သွားလာမှု၊ ဆေးစစ်ဆေးမှုနှင့် ဆေးထောက်ခံချက် လက်မှတ်တို့ကို လွယ်ကူအဆင်ပြေစေရန် အခမဲ့စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေး ရမည်။

၇။ မသန်စွမ်းမှုအဆင့်စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့သည် -

(က) နည်းဥပဒေ ၆၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) အရ လွှဲပြောင်းပေးပို့သည့် မသန်စွမ်း သူအား ဆေးစစ်ဆေးအကဲဖြတ်ပြီး မသန်စွမ်းမှုအဆင့် သတ်မှတ်ပေး ရမည်။ ထိုသို့ စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ရာတွင် လိုအပ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ အထူးကုဆရာဝန် ဖြင့် စစ်ဆေးအကဲဖြတ်နိုင်ရန် ထပ်ဆင့်လွှဲပြောင်းရာ၌ လွယ်ကူအဆင်ပြေ စေရန် အခမဲ့စီစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(ခ) မသန်စွမ်းသူအား နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ဆေးစစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်ပြီး မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့် ဆေးထောက်ခံချက်လက်မှတ် ကို ပုံစံ (၄) ဖြင့် မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူး ထံသို့ ပြန်လည်ပေးပို့ရမည်။

၈။ မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူးသည် -

(က) မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့က ပြန်လည်ပေးပို့သော ဆေးထောက်ခံချက် လက်မှတ် ပုံစံ (၄) နှင့်အတူ ပုံစံ (၁) မိတ္တူကို မှတ်ပုံတင် အရာရှိထံသို့ တင်ပြရမည်။

(ခ) မှတ်ပုံတင်အရာရှိက မသန်စွမ်းသူအား မှတ်ပုံတင်ရေးအတွက် ကိုယ်တိုင်တွေ့ဆုံလိုကြောင်း တောင်းဆိုပါက ထိုသို့ ကိုယ်တိုင် တွေ့ဆုံနိုင်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၉။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် နည်းဥပဒေ ၈၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူးက တင်ပြလာသည့် ပုံစံ (၁) မိတ္တူနှင့် ပုံစံ (၄) တို့ကို စိစစ်ပြီး သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီသို့ တင်ပြရမည်။

၁၀။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီသည် -

(က) နည်းဥပဒေ ၉ အရ တင်ပြချက်ကို စိစစ်ပြီး မသန်စွမ်းသူအား မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုရန် မှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားချက်ကို ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ် ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ခွင့်ပြုပါက လျှောက်ထားသူအား မသန်စွမ်းသူ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို ပုံစံ(၅)ဖြင့် ထုတ်ပေး ရမည်။

(ဂ) နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) အရ ပုံစံ (၅) ကို ထုတ်ပေးရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ မသန်စွမ်းသူ၏ ပတ်စ်ပို့ဓာတ်ပုံကပ်၍ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ကော်မတီ ရုံးတံဆိပ် ရိုက်နှိပ်ပြီး ကော်မတီ၏ ဥက္ကဋ္ဌ သို့မဟုတ် ဥက္ကဋ္ဌကိုယ်စား အတွင်းရေးမှူးက လက်မှတ်ရေးထိုးရမည်။

(ဃ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ မှတ်ပုံတင်ရန် လျှောက်ထားချက်ကို ငြင်းပယ်ကြောင်းဆုံးဖြတ်သည့်အခါ ပုံစံ(၆)ဖြင့် လျှောက်ထားသူထံသို့ အကြောင်းကြားရမည်။

၁၁။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီက မသန်စွမ်း သူမှတ်ပုံတင်လက်မှတ် ထုတ်ပေးသည့် မသန်စွမ်းသူများ မှတ်ပုံတင်စာရင်းကို ပုံစံ (၇) ဖြင့် ပြုစုပြီး မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်ထံ လစဉ်အစီရင်ခံရမည်။

၁၂။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်သည် -

(က) မသန်စွမ်းသူများ မှတ်ပုံတင်ရန် လျှောက်လွှာလက်ခံရရှိသည့် နေ့မှစ၍ ၃ လ အတွင်းမသန်စွမ်းသူမှတ်ပုံတင်လက်မှတ် ထုတ်ပေးနိုင်ရေးအတွက် ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) မှတ်ပုံတင်အရာရှိများက အစီရင်ခံသည့် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီက မသန်စွမ်းသူ မှတ်ပုံတင် လက်မှတ်ထုတ်ပေး သည့် မသန်စွမ်းသူများ မှတ်ပုံတင်စာရင်းချုပ်ကို ပုံစံ (၈) ဖြင့် ပြုစုပြီး အမျိုးသား ကော်မတီသို့ လစဉ်အစီ ရင်ခံရမည်။

(ဂ) မှတ်ပုံတင်အရာရှိများက မသန်စွမ်းသူမှတ်ပုံတင်လက်မှတ် ထုတ်ပေးသည့် မသန်စွမ်းသူများ မှတ်ပုံတင်စာရင်းပြုစုခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင် ကြီးကြပ်ရေးမှူး များ၏ ဆောင်ရွက်မှုများကို ကြီးကြပ်ရမည်။

(ဃ) ရွှေ့လျားသွားလာရန်ခက်ခဲသည့် မသန်စွမ်းမှု ပြင်းထန်သူများနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု ခက်ခဲသောဒေသများရှိ မသန်စွမ်းသူများအတွက် မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းစဉ်များကို လိုအပ်သလို နယ်လှည့်၊ ကွင်းဆင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၁၃။ (က) မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ရ မသန်စွမ်းသူသည် မသန်စွမ်းမှုအခြေအနေ တစ်ရပ်ရပ် အရ မသန်စွမ်းမှုအဆင့် လျော့ကျလာသည့် အခါဖြစ်စေ၊ အဆင့်တိုးမြှင့်လာသည့်အခါဖြစ်စေ မသန်စွမ်းမှုအဆင့် ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ပေးရန် မသန်စွမ်းသူမှတ်ပုံတင်လက်မှတ် ပုံစံ (၅) မိတ္တူပူးတွဲ၍ သက်ဆိုင်ရာ မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူးထံသို့ ပုံစံ (၉) ဖြင့် လျှောက်ထားနိုင်သည်။

(ခ) သက်ဆိုင်ရာ မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူးက မသန်စွမ်းမှုအဆင့် ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ရေးအတွက် မသန်စွမ်းသူအား ဆေးစစ်ဆေးပေးနိုင်ရန် မသန်စွမ်းမှု အဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့် အဖွဲ့ထံသို့ ပုံစံ (၉) မိတ္တူနှင့်အတူ ပုံစံ (၁၀) ဖြင့် လွှဲပြောင်းပေးပို့ခြင်း၊ မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့က ဆေးစစ်ဆေးပြီး ဆေးထောက်ခံချက်လက်မှတ်ကို ပုံစံ (၁၁) ဖြင့် ထုတ်ပေး ခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူးက ထိုပုံစံ (၁၁) အရ မှတ်ပုံ တင်လက်မှတ် ထုတ်ပေးရေးအတွက် မှတ်ပုံတင်အရာရှိ ထံသို့ တင်ပြခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်အရာရှိက တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီသို့ တင်ပြခြင်းတို့ကို နည်းဥပဒေ ၆၊ ၇၊ ၈ နှင့် ၉ တို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဂ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီက မသန်စွမ်းမှုအဆင့် ပြင်ဆင် သတ်မှတ်ပေးရန် တင်ပြချက်တို့ကို စိစစ်ပြီး မသန်စွမ်းမှုအဆင့် လျှော့ချခြင်း သို့မဟုတ် တိုးမြှင့်ခြင်းပြုပါက မူလမသန်စွမ်းသူ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် ပုံစံ(၅)ကို မှတ်တမ်း တင်ထိန်းသိမ်းထားပြီး ပြင်ဆင်သတ်မှတ်

သည့် မသန်စွမ်းသူမှတ်ပုံတင်လက်မှတ် ပုံစံ (၅) အသစ်ကို လျှောက်ထားသူအား နည်းဥပဒေ ၁၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)၊ (ဂ) တို့နှင့်အညီ ပြန်လည်ထုတ်ပေးရမည်။

၁၄။ (က) မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ရ မသန်စွမ်းသူသည် မသန်စွမ်းမှုအင်္ဂါရပ်များနှင့် အကျုံးမဝင်တော့သည့်အခါ မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် သက်ဆိုင်ရာမှတ်ပုံတင် ကြီးကြပ်ရေးမှူးထံသို့ ပုံစံ(၁၂)ဖြင့် လျှောက်ထားနိုင်သည်။

(ခ) သက်ဆိုင်ရာ မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူးက မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပေးရေးအတွက် မသန်စွမ်းသူအား ဆေးစစ်ဆေးပေးရန် မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ် သည့် အဖွဲ့ထံသို့ ပုံစံ (၁၂) မိတ္တူနှင့်အတူ ပုံစံ (၁၃) ဖြင့် လွှဲပြောင်းပေးပို့ခြင်း၊ မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့က ဆေးစစ်ဆေးပြီး ဆေးထောက်ခံချက်လက်မှတ်ကို ပုံစံ (၁၄) ဖြင့် ထုတ်ပေးခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူးက ထိုပုံစံ (၁၄) အရ မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပေးရေးအတွက် မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံသို့ တင်ပြခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်အရာရှိက တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ကော်မတီသို့ ပုံစံ (၁၅) ဖြင့် တင်ပြခြင်းတို့ကို နည်းဥပဒေ ၆၊ ၇၊ ၈ နှင့် ၉ တို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဂ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီက မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပေးရန်တင်ပြချက်တို့ကို စိစစ်ပြီးအတည်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်းပြုနိုင်သည်။ ပယ်ဖျက်ပေးရန်အတည်ပြုပါက မှတ်ပုံ

တင်ထားခြင်းကို ပယ်ဖျက်ရန် မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံသို့ အကြောင်းကြားရမည်။

(ဃ) နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ) အရ အကြောင်းကြားစာကို လက်ခံရရှိသော သက်ဆိုင်ရာ မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည် မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းကို ပယ်ဖျက်ရမည်။ ထိုသို့ပယ်ဖျက်ပြီးကြောင်းကို သက်ဆိုင်ရာ လျှောက်ထား သူထံသို့ အကြောင်းကြားနိုင်သည်။

၁၅။ မသန်စွမ်းသူများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းလုပ်ငန်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင်သည့် ကာလအဖြစ် ဤနည်းဥပဒေပြဋ္ဌာန်းသည့် နေ့မှစ၍ အများဆုံး ၂ နှစ် သတ်မှတ်သည်။

အခန်း (၃)
မသန်စွမ်းသူများ၏ပညာရေး

၁၆။ အမျိုးသားကော်မတီသည် အစိုးရပိုင်၊ အများပိုင်၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင်နှင့် အဖွဲ့အစည်းပိုင် မူကြို၊ အခြေခံပညာကျောင်းများ၊ သင်တန်းများ၊ သိပ္ပံ၊ ကောလိပ်နှင့် တက္ကသိုလ်များတွင် လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက ပညာသင်ကျောင်းနှင့် အသက်မွေးမှု သင်တန်းကျောင်းများတွင် လည်းကောင်း၊ မသန်စွမ်းသူတိုင်း ခွဲခြားခံရမှုမရှိစေဘဲ မသန်စွမ်းမှု အမျိုးအစားအလိုက် ပညာသင်ယူခွင့် ရရှိနိုင်ရေးအတွက် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်း၍ လူတိုင်းအကျုံးဝင် ပညာရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသည့်မူဝါဒများ၊ အစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၇။ နည်းဥပဒေ ၁၆ ပါ လူတိုင်းအကျုံးဝင်ပညာရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မူဝါဒများ၊ အစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်ပါက ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနသည်

အခြား သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဆက်စပ် အဖွဲ့အစည်းများ၊ မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့ များ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

၁၈။ အမျိုးသားကော်မတီသည် ကျောင်းပြင်ပပညာရေး အစီအစဉ်များနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရေး အစီအစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် မသန်စွမ်းသူများ အကျုံးဝင်နိုင်ရေးအတွက် ပညာရေးဝန်ကြီး ဌာနနှင့်လည်းကောင်း၊ လိုအပ်ပါက အခြားသက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင် များနှင့်လည်းကောင်း ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

၁၉။ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၂၄၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ မသန်စွမ်းကလေးသူငယ်များအား နိုင်ငံတော်က ဖွင့်လှစ်ထားသော ကျောင်းများတွင် အခမဲ့ပညာသင်ယူခွင့်ရရှိရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရာတွင် မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစားအလိုက် လိုအပ်သော သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများ၊ သင်ကြားနည်းစနစ်များကို အခမဲ့ရရှိစေရေးအတွက် အခြားသက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့်လည်းကောင်း၊ မသန်စွမ်းသူများအတွက် ဆောင်ရွက်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့်လည်းကောင်း၊ မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့တို့နှင့် လည်းကောင်း ညှိနှိုင်းစီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၂၀။ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ အခြားသက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ပညာရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများသည် အမျိုးသားကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ မူကြို၊ အခြေခံပညာ အဆင့်မှ သိပ္ပံ၊ ကောလိပ်နှင့် တက္ကသိုလ်ပညာအဆင့်အထိ မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစားနှင့် မသန်စွမ်းမှု အဆင့်အလိုက် လိုအပ်ချက်များကို အခြေခံ၍ အောက်ပါတို့ကို စီစဉ်ဆောင်ရွက် ရမည် -

(က) မသန်စွမ်းမှုအလိုက် လိုအပ်သော စာရေးခုံ၊ စာသင်ခန်း၊ သန့်စင်ခန်း အစရှိသည့် အဆင်ပြေသင့်လျော်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်များ စီမံထားရှိခြင်း၊

(ခ) မသန်စွမ်းမှု အမျိုးအစားအလိုက် အဆင်ပြေသင့်လျော်သည့် စာမေးပွဲ ဖြေဆိုမှုပုံစံနှင့် ဖြေဆိုချိန်များ သတ်မှတ်ပေးခြင်း၊ စာမေးပွဲဖြေဆိုရာတွင် မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစားအလိုက် လိုအပ်သည့် အထောက်အကူပြု ပစ္စည်းများ ယူဆောင်ခွင့်ပြုခြင်း၊ လိုအပ်ပါက နားမကြားသူများအတွက် လက်သင်္ကေတပြဘာသာစကား ပြန်ခေါ်ယူခွင့်ပြုခြင်း၊

(ဂ) အခြေခံပညာအဆင့်တွင် မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာ အသိပညာ ဗဟုသုတ များကို လည်းကောင်း၊ ဆရာအတတ်သင်ပညာရေး သင်ကြားသည့် ကောလိပ်နှင့် တက္ကသိုလ်များတွင် မသန်စွမ်းသူများ အခွင့်အရေးအား ဘာသာရပ်တစ်ခု အဖြစ်လည်းကောင်း ထည့်သွင်းသင်ကြားရန် စီစဉ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဃ) မသန်စွမ်းမှု အမျိုးအစားအလိုက် ကျွမ်းကျင်စွာ သင်ကြားပေးနိုင်မည့် မသန်စွမ်းသူ ဆရာ၊ ဆရာမများ အပါအဝင် ဆရာ၊ ဆရာမများအား လေ့ကျင့်သင်ကြားမွေးထုတ်ခြင်းနှင့် အထူးကျွမ်းကျင်သူများဖြင့် မွမ်းမံ သင်တန်းပေးခြင်း၊

(င) မသန်စွမ်းသူများ၏ ပညာရေးလိုအပ်ချက်အပေါ် ထိရောက်စွာ ပံ့ပိုးပေး ရန်နှင့် ပေါင်းကူးဆောင်ရွက်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် မသန်စွမ်းသူများ အား ပညာသင်ကြားပေးနိုင်သည့် ကျောင်းများတွင် မသန်စွမ်းသူ ဆရာ၊

ဆရာမ များအပါအဝင် မသန်စွမ်းမှုကျွမ်းကျင်သည့် ဆရာ၊ ဆရာမများ ထားရှိပေးရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

အခန်း (၄)

မသန်စွမ်းသူများ၏ကျန်းမာရေး

၂၁။ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနသည် အမျိုးသားကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ နိုင်ငံတော်ကဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများကို မသန်စွမ်းသူများ အခမဲ့ဖြစ်စေ၊ ကျခံနိုင်သော နှုန်းထားဖြင့်ဖြစ်စေ ရရှိခံစားနိုင်ရန် အလို့ငှာ-

(က) မသန်စွမ်းမှုဖြစ်ပွားနှုန်းအနည်းဆုံးဖြစ်စေရန် မသန်စွမ်းမှု ဖြစ်နိုင်သည့် အကြောင်းအရင်းများကို လေ့လာသုတေသနပြုလုပ်ခြင်း၊ ကျန်းမာရေး အသိပညာပေးခြင်း၊ ကာကွယ်ဆေးများ တိုက်ကျွေးခြင်း၊ ထိုးနှံခြင်း စသည့် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို စီမံချက်များချမှတ်၍ တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) ရှေးဦးအရွယ် ကလေးသူငယ်များ ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ တိုင်းတာစစ်ဆေးမှုနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများအား ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဂ) နိုင်ငံပိုင်ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများသို့ မသန်စွမ်းသူများ ကျန်းမာရေး ဆေးကုသမှုခံယူရန် လာရောက်ပါက ဦးစားပေး၍ မသန်စွမ်းမှု အမျိုးအစား အလိုက် လိုအပ်သည်များ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(ဃ) မသန်စွမ်းသူများအား ပြုစုစောင့်ရှောက်လျက်ရှိသော ဂေဟာများ၊ သင်တန်းကျောင်းများ၊ ဌာနများနှင့်စင်တာများကို ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ကူညီပံ့ပိုးမှုများ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၂၂။ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနသည် အမျိုးသားကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့က မသန်စွမ်းမှု အမျိုးအစားနှင့် မသန်စွမ်းမှု အဆင့်သတ်မှတ်ရာတွင် နိုင်ငံတကာက ကျင့်သုံးသော စံနှုန်းများနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိစေရေးနှင့် လူမှုရေးစံနှုန်းများ ထည့်သွင်းစဉ်းစား ရေးတို့အတွက် လိုအပ် သော ညွှန်ကြားချက်များ ထုတ်ပြန်ရမည်။

၂၃။ စက်မှုဝန်ကြီးဌာနနှင့် အလုပ်သမား၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အား ဝန်ကြီးဌာနတို့သည် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများတွင် အလုပ်သမားများ မသန်စွမ်းမှု မဖြစ်ပေါ်စေရန်အလို့ငှာ လုံလောက်သော အကာအကွယ်များ ထားရှိစေရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ အဆိပ်သင့်စေသော ဓာတုပစ္စည်းများ ကိုင်တွယ်အသုံးပြုရာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်း စေရေးအတွက်လည်းကောင်း ကြိုတင်ကာကွယ်မှု အစီအမံ များကို သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီး ဌာနနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၂၄။ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနသည် အမျိုးသားကော်မတီ၏ လမ်းညွှန် ချက်နှင့်အညီ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်း၍-

(က) မသန်စွမ်းမှုဖြစ်လျက်ရှိသော ကလေးများနှင့် မသန်စွမ်းမှုဖြစ်ရန် အလားအလာရှိသော ကလေးများကို စောစီးစွာ စိစစ်ဖော် ထုတ်ပြီး ဆေးကုသမှုများ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(ခ) မွေးကင်းစမှ ၅ နှစ်အထိ မသန်စွမ်းကလေးများကို ဦးစားပေး၍ အသက်အပိုင်းအခြားအလိုက် ကုသရေးနှင့် ပြုစုပျိုးထောင်ရေး စီမံချက်များ ချမှတ် ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း (၅)

မသန်စွမ်းသူများ လွယ်ကူစွာသွားလာနေထိုင် အသုံးပြုနိုင်ရေး

၂၅။ အမျိုးသားကော်မတီသည် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများ၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များ၊ စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီနှင့် စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့များ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ မြန်မာနိုင်ငံ အင်ဂျင်နီယာကောင်စီ၊ မြန်မာနိုင်ငံ ဗိသုကာကောင်စီတို့နှင့် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းပြီး ကာလရှည်၊ ကာလတို စီမံကိန်းများချမှတ်ကာ အောက်ပါအတိုင်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည်-

(က) အများပြည်သူဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံများနှင့် ဆက်စပ်ပတ်ဝန်းကျင်နေရာများ ဖြစ်သော အိမ်ရာ၊ စာသင်ကျောင်း၊ ရုံး၊ ဆေးရုံ၊ ဈေး၊ ပန်းခြံ၊ ရုပ်ရှင်ရုံ၊ ကဇာတ်ရုံ၊ ပြတိုက်၊ အားကစားရုံ၊ ဈေးဝယ်စင်တာ၊ အများသုံးသန့်စင်ခန်း၊ လမ်းတံတား၊ လျှောက်လမ်း၊ ပလက်ဖောင်း၊ လူကူးမျဉ်းကျား၊ လမ်းဆုံမီးပွိုင့်၊ ကားဂိတ်၊ ဘူတာရုံ၊ လေဆိပ်၊ သင်္ဘောဆိပ် စသည်တို့ကို မသန်စွမ်းသူများ လွယ်ကူစွာ အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဗိသုကာ စံချိန်စံညွှန်းများနှင့်အညီ ပုံစံ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ တည်ဆောက်ခြင်း နှင့် ပြုပြင်ခြင်း၊

(ခ) အများပြည်သူသုံး သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များတွင် မသန်စွမ်းသူများအတွက် ဦးစားပေး၍ နေရာထိုင်ခင်း စီစဉ်ထားရှိခြင်း၊ ဘီးတပ်ကုလားထိုင် အသုံးပြုသူများ စီးနင်းလိုက်ပါနိုင်ရေးအတွက် စီစဉ်ပေးခြင်း၊ အမြင်အာရုံချို့ယွင်းသူများ၊ အကြားအာရုံချို့ယွင်းသူများ၊ ဉာဏ်ရည်မသန်စွမ်းသူများအတွက် အသံစနစ်၊ သင်္ကေတအမှတ်အသားများ၊ ရုပ်ပုံများ၊ အချက်ပြမီးများ အပါအဝင်သင့်လျော်သော အခြေအနေစီစဉ်ပေးခြင်း၊ အထောက်အကူပြုစေသော လိုအပ်ချက်များ စီစဉ်ပေးခြင်း၊

(ဂ) အများပြည်သူသွားလာသည့် လမ်းများ၏ လူသွားလမ်း၊ ပလက်ဖောင်းများတွင် မသန်စွမ်းသူများ လွယ်ကူစွာသွားလာ နိုင်ရေးအတွက် မျက်မမြင် လျှောက်လမ်းများနှင့် လမ်းဖြတ် အတက်အဆင်းများတွင် ဆင်ခြေလျှောလမ်းများ ပြုလုပ်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဃ) ဆက်သွယ်ရေး၊ အသံလွှင့်အစီအစဉ်၊ ရုပ်မြင်သံကြား၊ သတင်း၊ ပြန်ကြားရေးနှင့် အင်တာနက်ဝက်ဘ်ဆိုဒ်စသည့် လူထုဆက်သွယ်ရေး ကဏ္ဍတို့တွင် အများပြည်သူ သိရှိသင့်သည့် သတင်းအချက်အလက်များအား မသန်စွမ်းသူများ လွယ်ကူစွာသုံးစွဲနိုင်ရေးအတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊

(င) လူနေထူထပ်သောနေရာများ၊ ကျောင်းများ၊ လေဆိပ်၊ ကားဂိတ်၊ သင်္ဘော ဆိပ်နှင့် ဘူတာရုံများတွင် မသန်စွမ်းသူများအတွက် ယာဉ်ရပ်နားရန် နေရာများ သတ်မှတ်ထားရှိခြင်း။

အခန်း (၆)

မသန်စွမ်းသူများနိုင်ငံရေးနှင့် ပြည်သူ့ရေးရာနယ်ပယ်များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရရှိရေး

၂၆။ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းဆိုင်ရာ တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ လွှတ်တော်တစ်ရပ်ရပ်အတွက် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသော မသန်စွမ်းသူတိုင်း လျှို့ဝှက်ဆန္ဒမဲပေးနိုင်ရေးနှင့် လွှတ်တော်တစ်ရပ်ရပ်အတွက် ရွေးချယ်ခံနိုင်ခွင့်ရှိသော မသန်စွမ်းသူတိုင်း ရွေးချယ်ခံနိုင်ရေးတို့အတွက် အမျိုးသား ကော်မတီသည် ပြည်ထောင်စု ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်နှင့် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၇။ အမျိုးသားကော်မတီသည် ပြည်ထောင်စု ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်နှင့် ညှိနှိုင်းပြီး -

(က) မသန်စွမ်းသူများ မဲရုံသို့ လွယ်ကူစွာလာရောက် မဲပေးနိုင်ရန်နှင့် မသန်စွမ်းမှု အမျိုးအစားအလိုက် မဲရုံအသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများအား လွယ်ကူစွာ အသုံးပြု မဲထည့်နိုင်ရန် လက်သင်္ကေတပြဘာသာစကား၊ မျက်မမြင်လက်စမ်းစာပေနှင့် အသံဖြင့်ဆက်သွယ်ခြင်း နည်းလမ်းများကဲ့သို့သော သင့်လျော်သည့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းများအား စီစဉ်ဖြည့်ဆည်းပေးရန် သက်ဆိုင်ရာ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ဝန်ထမ်းများအား ပံ့ပိုးကူညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) မသန်စွမ်းသူများ အများနည်းတူ မဲပေးနိုင်ရေးနှင့် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပါဝင်နိုင်ရေးအတွက် အကူကိရိယာနှင့်နည်းပညာအသစ်များ အသုံးပြု

ခြင်းအပါအဝင် သင့်လျော်သော အစီအစဉ်များကို ပြည်ထောင်စု ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်မှ စီမံဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ပံ့ပိုးကူညီရမည်။

(ဂ) မဲဆန္ဒရှင်မသန်စွမ်းသူသည် လွှတ်တော်တစ်ရပ်ရပ်အတွက် ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်တိုင်ဆန္ဒပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦး၏ အကူအညီဖြင့်ဖြစ်စေ လျှို့ဝှက်ဆန္ဒမဲပေးရာတွင် လွယ်ကူအဆင်ပြေရေးအတွက် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(ဃ) မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းကောက်ယူသည့် နေရာ၊ ကိုယ်စားလှယ်လောင်း အမည်စာရင်းတင်သွင်းမှုလက်ခံသည့်နေရာ၊ ဆန္ဒမဲထည့်ရသည့်မဲရုံ၊ ကန့်ကွက်တိုင်ကြားရန် သွားရောက်ရမည့် ရုံးခန်းအပါအဝင် ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် သက်ဆိုင်သည့် အခြေခံအဆောက်အအုံများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုအားလုံးကို မသန်စွမ်းသူများ လက်လှမ်းမီ ရယူအသုံးပြုနိုင်ရန် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက် ပေးရမည်။

(င) မသန်စွမ်းသူမဲဆန္ဒရှင်များအား ထိရောက်စွာ အကူအညီပေးနိုင်ရန် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အဆင့်ဆင့်မှ တာဝန်ရှိသူများနှင့် မဲရုံဝန်ထမ်းများကို လိုအပ်ပါက မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာ အသိပညာပေးသင်တန်းများ စီစဉ်ပေးနိုင်ရေး ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၈။ အမျိုးသားကော်မတီသည် အောက်ဖော်ပြပါ လူမှုရေးနယ်ပယ်ရှိ လှုပ်ရှားမှုအသီးသီးတွင် မသန်စွမ်းသူများအား ခွဲခြားမှုမရှိဘဲ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များ၊ သက်ဆိုင် ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများ

အသင်းချုပ်၊ မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့များနှင့် လည်းကောင်း ညှိနှိုင်းပြီး သင့်လျော်သော အစီအမံများ ဆောင် ရွက်ပေးရမည်-

(က) အများပြည်သူနှင့်ပတ်သက်သည့် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနုပညာဆိုင်ရာ လှုပ်ရှားမှုများ၊ ဖျော်ဖြေရေး အစီအစဉ်များ နှင့် ပွဲတော်များကျင်းပခြင်း၊

(ခ) ထူးချွန်သူ မသန်စွမ်းအားကစားသမားများ ပေါ်ထွန်းလာရေးနှင့် မသန်စွမ်းသူများ အထူးပြုအားကစားနည်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် အားပေး မြှင့်တင်ခြင်း၊

(ဂ) အများပြည်သူ အသုံးပြုသည့် အားကစားကွင်းနှင့် အားကစားရုံများတွင် မသန်စွမ်းသူများ ပါဝင်လေ့ကျင့်အသုံးပြုခွင့် သေချာစေရန် စီမံဆောင် ရွက်ခြင်း၊

(ဃ) နယ်ပယ်အလိုက် ထူးချွန်သော မသန်စွမ်းသူများအား အခြားနိုင်ငံသား များ နည်းတူ ချီးမြှင့်အားပေးခြင်း၊

(င) ပုံမှန် အားကစားလှုပ်ရှားမှု အဆင့်တိုင်းတွင် မသန်စွမ်းသူများ အဖြစ် နိုင်ဆုံး အခြေအနေအထိ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အားပေးရန်နှင့် မြှင့်တင်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(စ) မသန်စွမ်းကလေးများအနေဖြင့် အခြားကလေးများနည်းတူ ဆော့ကစား ခြင်း၊ အပန်းဖြေခြင်း၊ အနားယူခြင်းနှင့် အားကစားလှုပ်ရှားမှုများတွင် ပါဝင်ခွင့်ရရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း။

အခန်း (၇)

မသန်စွမ်းသူများပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့်ပြန်လည်ထူထောင်ရေး

၂၉။ ဝန်ကြီးဌာနသည် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ နှင့်ညှိနှိုင်း၍-

(က) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အပါအဝင် ဘေးအန္တရာယ်အမျိုးမျိုး မကျရောက်မီ ကြိုတင်ကာကွယ်ရေး၊ ပြင်ဆင်ရေးလုပ်ငန်းများ ကိုလည်းကောင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်သည့် အရေးပေါ်အခြေအနေတွင် ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ငန်းများနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ပြီးနောက် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး နှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး လုပ်ငန်းများကို လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ရာတွင် မသန်စွမ်းသူများအတွက် ထည့်သွင်းဆောင်ရွက်ရန် စီမံထားရှိရမည်။ ယင်းလုပ်ငန်း စီမံချက်များကို မသန်စွမ်းသူများ သိရှိနားလည်နိုင်ရေးကိုလည်း စီမံဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) ပါ လုပ်ငန်းများတွင် မသန်စွမ်းသူများ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိစေရန် ညှိနှိုင်းပေးရမည်။

၃၀။ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အစည်းများသည် ရပ်ရွာအခြေပြုဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များအပါအဝင် အဖွဲ့အစည်းတိုင်း၏ ဆောင်ရွက်မှု လုပ်ငန်းစဉ်တိုင်းတွင် မသန်စွမ်းသူများအကျုံးဝင်နိုင်ရေး စီမံဆောင်ရွက်ရမည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် မသန်စွမ်းသူများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရ မည်။

အခန်း (၈)

မသန်စွမ်းသူများအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရရှိရေး

၃၁။ အမျိုးသားကော်မတီသည်-

(က) ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ ၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အား အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် လည်းကောင်း၊ ဆက်စပ်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လည်းကောင်း ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) မသန်စွမ်းသူများ၏ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းအတွက် အသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်းများ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားနိုင်ရေးနှင့် လက်ရှိဖွင့်လှစ်ထားသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများတွင် မသန်စွမ်းသူများ အကျုံးဝင် တက်ရောက်နိုင်ရန် ညှိနှိုင်းစီစဉ်ပေးရမည်။

(ဂ) မသန်စွမ်းသူများ အလုပ်ခွင်ဝင်ရောက်ရာတွင် အခက်အခဲ မရှိစေရေးအတွက် အနီးကပ်ကြီးကြပ်ကူညီပံ့ပိုးပေးမည့် လုပ်ငန်းခွင်ဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းရေးမှူးများအား လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးခြင်း အစီအစဉ်များအတွက် လိုအပ်သလို ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(ဃ)မသန်စွမ်းသူများ လုပ်ငန်းခွင်တွင် စွမ်းရည်မြင့်မားရေးအတွက် လုပ်ငန်းခွင်သင်တန်းများ၊ လုပ်ငန်းခွင်ကျွမ်းကျင်မှု မွမ်းမံသင်တန်းများ အဆင်ပြေလွယ်ကူစွာ တက်ရောက်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရ မဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ညှိနှိုင်း၍ စီမံဆောင် ရွက်ရမည်။

၃၂။ အလုပ်ရှင်သည်-

(က) မသန်စွမ်းသူ အလုပ်သမားအား ကျွမ်းကျင်မှုအလိုက် အလုပ်တစ်ခုခုတွင် လုပ်ကိုင်ရန် ခန့်အပ်ပြီးပါက ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အလုပ်အကိုင်နှင့် အလုပ်သမား ရှာဖွေရေးရုံးများတွင် အလုပ်ခန့်ထားရေး ကတ်ပြား ပုံစံ (၇) ထုတ်ယူရန်နှင့် လစ်လပ်သည့် အလုပ်အကိုင်စာရင်းကို ဦးစီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အလုပ်အကိုင်နှင့် အလုပ်သမား ရှာဖွေရေးရုံးများသို့ အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ပေးပို့ရမည်။

(ခ) အလုပ်ခွင်များတွင် မသန်စွမ်းသူများနှင့် အဆင်ပြေသင့်လျော်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်ဖြစ်စေရန် လိုအပ်သော ပြင်ဆင်မွမ်းမံမှုများ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၃။ အလုပ်ရှင်သည် -

(က) မိမိ၏ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွင် မသန်စွမ်းသူများကို အမျိုးသားကော်မတီက သတ်မှတ်ထားသည့် ဝေပုံကျနှုန်းထားအတိုင်း အလုပ်ခန့်ထားခြင်း မပြုနိုင်လျှင်ဖြစ်စေ၊ အလုပ်ခန့်ထားရန် အခြေအနေမပေးလျှင် သို့မဟုတ် အခွင့်အလမ်းမရှိလျှင်ဖြစ်စေ ခန့်ထားရမည့် ဝေပုံကျနှုန်းထားအရ အလုပ်သမား သို့မဟုတ် ဝန်ထမ်းတစ်ဦးလျှင် ပေးရမည့် အနည်းဆုံး အခကြေးငွေအတိုင်း ခန့်ထားရမည့်ဦးရေအလိုက် သတ်မှတ်ထားသော ငွေပမာဏကို မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေသို့ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ကော်မတီမှတစ်ဆင့် လစဉ်လဆန်း ရက်သတ္တပတ်အတွင်း ပေးသွင်းရမည်။

အကယ်၍ လစဉ် လဆန်းရက် သတ္တပတ်အတွင်း ပေးသွင်းခြင်း မပြုပါက ပျက်ကွက် သည့်နေ့အသီးသီးအတွက် ပေးသွင်းရမည့် ငွေပမာဏ၏ ၃ ရာခိုင်နှုန်းကို နောက်ကျကြေး အဖြစ် ထပ်ဆောင်း၍ ပေးသွင်းရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ပေးသွင်းရမည့် ငွေပမာဏကို လစဉ်ပေးသွင်း နေစဉ် သတ်မှတ်ထားသော ဝေပုံကျနှုန်းထားအရ မသန်စွမ်းသူများအား အလုပ်ခန့်ထားပါက ခန့်ထားသည့် ဦးရေအလိုက် အချိုးကျ လစဉ် ပေးသွင်းခြင်းမှ ရပ်စဲခွင့်၊ လျှော့ချခွင့် ရရှိရန် ပုံစံ (၁၆) ဖြင့် ဦးစီးဌာနသို့ လျှောက်ထား ရမည်။

(ဂ) ဝေပုံကျအရ ခန့်ထားပြီးသော အလုပ်သမားစာရင်းကို လည်းကောင်း၊ လစ်လပ်လျှက်ရှိသော အလုပ်သမားဦးရေ စာရင်းကို လည်းကောင်း မှတ်တမ်းတင်ထားရမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းစာရင်းများအား ဦးစီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အလုပ်အကိုင်နှင့် အလုပ်သမားရှာဖွေရေးရုံးများသို့ ၃ လ တစ်ကြိမ် ပေးပို့ရမည်။

၃၄။ ဦးစီးဌာနသည် နည်းဥပဒေ ၃၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) အရ လျှောက်ထားချက်နှင့် နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ) အရ ပေးပို့သောစာရင်းများကို စိစစ်ပြီး ခန့်ထားသည့် ဝေပုံကျ နှုန်းထား အပေါ် မူတည်၍ ပေးသွင်းရမည့် ငွေပမာဏ လျှော့ချခြင်း၊ တိုးမြှင့်ခြင်းနှင့် ရပ်စဲခြင်းတို့ကို စိစစ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း (၉)

မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်း

၃၅။ မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းလိုသူသည် -

(က) မသန်စွမ်းမှု အမျိုးအစားအလိုက်ဖြစ်စေ၊ မသန်စွမ်းမှု အမျိုးအစားများ စုပေါင်း၍ဖြစ်စေ သက်ဆိုင်ရာ မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့ တစ်ခုခုကို မှတ်ပုံတင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် မသန်စွမ်းသူများ အသင်းမှတစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများ အသင်းချုပ်သို့ မသန်စွမ်းသူ အသင်းအဖွဲ့၏ အသင်းဖွဲ့စည်းပုံစည်းမျဉ်းနှင့်အတူ ပုံစံ (၁၇) ဖြင့် လျှောက်ထားနိုင်သည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ လျှောက်ထားရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်မသန်စွမ်းသူအသင်း ဖွဲ့စည်းထားခြင်း မရှိသေးမီ ကာလအတွင်း သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီမှတစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်သို့ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

၃၆။ (က) နည်းဥပဒေ ၃၅ အရ မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့ မှတ်ပုံတင်ရန် လျှောက်ထားချက်ကို လက်ခံရရှိသော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် မသန်စွမ်းသူအသင်းက ဖြစ်စေ၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီက ဖြစ်စေ လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး ပုံစံ (၁၇) လက်ခံရရှိသည့် နေ့မှရက်သတ္တနှစ်ပတ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်သို့ သဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် တင်ပြရမည်။

(ခ) မြန်မာနိုင်ငံ မသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်သည် နည်းဥပဒေ ခွဲ(က)အရ လျှောက်ထားချက်ကို လက်ခံရရှိကြောင်းပြန်ကြားစာကို လျှောက်ထားသူထံ ချက်ချင်း ထုတ်ပေးရမည်။

၃၇။ မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်သည် မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့ မှတ်ပုံတင်ပေးရန် လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး သဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် အမျိုးသား ကော်မတီသို့ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တင်ပြရမည်။

၃၈။ အမျိုးသားကော်မတီသည်-

(က) နည်းဥပဒေ ၃၇ အရ မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများ အသင်းချုပ်၏ တင်ပြချက်ကို စိစစ်ပြီး မှတ်ပုံတင်ရန်လျှောက်ထားသည့် မသန်စွမ်းသူများအသင်း အဖွဲ့အား မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် မှတ်ပုံတင်ရန် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုသော မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့အား သတ်မှတ်ထားသော မှတ်ပုံတင်ခ ပေးသွင်းစေ၍ မှတ်ပုံတင် လက်မှတ်ကို ပုံစံ (၁၈) ဖြင့်ထုတ်ပေးရမည်။ ပုံစံ (၁၈) တွင် မှတ်ပုံတင် လက်မှတ် သက်တမ်းနှင့် စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်ပေးရမည်။

(ဂ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုမှုများအား မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့ မှတ်ပုံတင်စာရင်းပုံစံ (၁၉) တွင် ရေးသွင်းရမည်။

(ဃ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ မှတ်ပုံတင်ရန် ငြင်းပယ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ပါက ထိုသို့ ငြင်းပယ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အကြောင်းပြချက်နှင့်အတူ

သက်ဆိုင်ရာ မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့ လျှောက်ထားသူထံသို့ မြန်မာနိုင်ငံ မသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်မှတစ်ဆင့် အကြောင်းကြားရမည်။

၃၉။ မှတ်ပုံတင်ရန်ငြင်းပယ်ခြင်းခံရသော မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့သည် ငြင်းပယ်ရသည့် အကြောင်းအရင်းနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စများကို ပြင်ဆင်ပြီး ထပ်မံလျှောက်ထားခွင့် ရှိသည်။

၄၀။ (က) မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့ တစ်ခုခုသည် မှတ်ပုံတင်သက်တမ်းကုန်ဆုံးသည့်အခါ မှတ်ပုံတင်သက်တမ်း တိုးမြှင့်လိုပါက သက်တမ်းမကုန်ဆုံးမီ အနည်းဆုံး ရက်ပေါင်း ၆၀ ကြိုတင်၍ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် မသန်စွမ်းသူများအသင်းမှ တစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်သို့ ပုံစံ (၂၀) ဖြင့် လျှောက်ထားရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ လျှောက်ထားခြင်းသည် မှတ်ပုံတင် သက်တမ်းကုန်ဆုံးပြီးနောက်မှ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ရန် လျှောက်ထားပါက သတ်မှတ်ထားသော မှတ်ပုံတင်ခ၏ နှစ်ဆကို ဒဏ်ကြေးအဖြစ် ပေးသွင်းရမည်။

(ဂ) မြန်မာနိုင်ငံ မသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်သည် မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့ မှတ်ပုံတင်သက်တမ်း တိုးမြှင့်ပေးရန် လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး သဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် အမျိုးသားကော်မတီသို့ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တင်ပြရမည်။

၄၁။ မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်သည်-

(က) နည်းဥပဒေ ၄၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်၍ အမျိုးသားကော်မတီ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရခွင့်ပြုပါက မသန်စွမ်းသူများအသင်း အဖွဲ့အား သတ်မှတ်ထားသော သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခ ပေးသွင်းစေပြီး ခွင့်ပြုမိန့် သက်တမ်းကို ပုံစံ (၁၈) တွင် တိုးမြှင့်ပေးရ မည်။

၄၂။ ဥပဒေပုဒ်မ ၅၅ ပါ တားမြစ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကြောင်း တွေ့ရှိပါက အောက်ပါ စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ချမှတ်ခြင်း ခံရမည် -

(က) သတိပေးပြီး ဒဏ်ကြေးအဖြစ် အများဆုံးကျပ် ၃ သိန်းအထိ ပေးဆောင်စေခြင်း၊

(ခ) မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့၏ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို အနည်းဆုံး ၃ လ မှ အများဆုံး ၆ လ အထိ ယာယီရပ်ဆိုင်း ခြင်း၊

(ဂ) မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့၏ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို ပယ် ဖျက်ခြင်း။

၄၃။ မသန်စွမ်းသူများအသင်းအတွက် လှူဒါန်းထားသော ငွေကြေး၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ ပရိဘောဂ၊ မြေ၊ အဆောက်အအုံ၊ ယာဉ်အစရှိသည်တို့ကို သက်ဆိုင်ရာ မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့များသည် စနစ်တကျ စီမံခန့်ခွဲသုံးစွဲပြီး မှတ်တမ်းထားရှိ၍ အစီရင်ခံစာထုတ်ဝေခြင်း၊ အနည်းဆုံးတစ်နှစ်တစ်ကြိမ် မသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်သို့

တင်ပြခြင်း၊ အဖွဲ့ဝင်များထံ ဖြန့်ဝေခြင်းနှင့် အများပြည်သူသိရှိနိုင်ရန် ထုတ်ဝေခြင်း တို့ကို ဆောင်ရွက် ရမည်။

၄၄။ ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သော နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းများ၊ စည်းကမ်းများ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာများ၊ အမိန့်နှင့်ညွှန်ကြားချက်ပါ တာဝန်နှင့်တားမြစ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို မှတ်ပုံတင်ထားသော မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့များနည်းတူ မှတ်ပုံမတင်ထားသော မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့များကလည်း လိုက်နာရန်တာဝန်ရှိသည်။ သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းချက်နှင့်အညီ မှတ်ပုံတင်ထားသော မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့များသည် အမျိုးသားကော်မတီထံမှ အောက်ပါအခွင့်အရေးများကို ရယူခံစားခွင့်ရှိသည်-

(က) အသင်းအဖွဲ့ပိုင် ရန်ပုံငွေရှာဖွေခြင်းနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း ထူထောင်ခွင့်အတွက် လိုအပ်သော ညှိနှိုင်းပံ့ပိုးမှုများ၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ ရရှိခွင့်၊

(ခ) မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့များ၏ လုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ရန်ပုံငွေမှ ပံ့ပိုးငွေ တောင်းခံခွင့်၊

(ဂ) ပြည်ပနိုင်ငံများ၊ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် ဝန်ကြီးဌာနအသီးသီး၏ စီမံကိန်းများ၊ အစီအစဉ်များ၊ လုပ်ငန်းများတွင် မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် ဦးစားပေး ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်။

၄၅။ မသန်စွမ်းသူများအတွက် ဆောင်ရွက်သော အဖွဲ့အစည်းများ၏ မှတ်ပုံတင်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဤအခန်းပါ နည်းဥပဒေများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

အခန်း (၁၀)

ပုဂ္ဂလိက ပညာသင်အထူးကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာနများ တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်း

၄၆။ ပုဂ္ဂလိက ပညာသင် အထူးကျောင်းကိုဖြစ်စေ၊ ပုဂ္ဂလိကအသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်းကိုဖြစ်စေ၊ ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာနကို ဖြစ်စေ တည်ထောင် ဖွင့်လှစ်နေသူ သို့မဟုတ် တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်လိုသူ ပိုင်ရှင်သည် အောက်ပါအချက် အလက် များဖော်ပြ၍ သက်ဆိုင်ရာတိုင်း ဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လူမှုဝန်ထမ်းရုံးသို့ ခွင့်ပြုမိန့် ထုတ်ပေးရန် လျှောက်လွှာကို ပုံစံ (၂၁) ဖြင့် လျှောက်ထားရမည် -

(က) သင်တန်းကျောင်း/ဌာန အမည်၊

(ခ) သင်တန်းကျောင်းအဆောက်အအုံများ တည်နေရာ၊ လိပ်စာ၊

(ဂ) သင်တန်းကျောင်းအဆောက်အအုံ အမျိုးအစား၊ အကျယ်အဝန်း၊

(ဃ) ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်း၊ ဖက်စ်အမှတ်၊ အီးမေးလ်လိပ်စာ၊

(င) သင်ကြားမည့် မသန်စွမ်းမှု အမျိုးအစား၊

(စ) လက်ခံနိုင်သည့် သင်တန်းသားဦးရေ၊

(ဆ) ဆရာ၊ ဆရာမဝန်ထမ်းဦးရေနှင့် ကျွမ်းကျင်မှု အခြေအနေ အသေးစိတ်၊

(ဇ) သင်တန်းကာလနှင့် သင်တန်းအချိန်ဇယား၊

(ဈ) သင်ကြားမည့် ဘာသာရပ် အမျိုးအစားများ၊

(ည) သင်တန်းကျောင်း အုပ်ချုပ်မှုကော်မတီ ဖွဲ့စည်းပုံ။

၄၇။ သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လူမှုဝန်ထမ်းရုံးသည် နည်းဥပဒေ ၄၆ အရ လျှောက်ထားချက်ကို သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ စိစစ်ပြီး သဘောထားမှတ်ချက် နှင့်အတူ ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြရမည်။

၄၈။ ဦးစီးဌာနသည် -

(က) နည်းဥပဒေ ၄၆ နှင့် ၄၇ တို့အရ လျှောက်ထားချက်နှင့် တင်ပြချက်တို့ကို စိစစ်ပြီး တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ရန် ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင် သည်။

(ခ) သတ်မှတ်ချက်များနှင့် မကိုက်ညီပါက လိုအပ်ချက်များကို ပြင်ဆင်၍ ထပ်မံ လျှောက်ထားစေနိုင်သည်။

(ဂ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ခွင့်ပြုပါက လျှောက်ထားသူအား သတ်မှတ်ထားသော အခကြေးငွေ ပေးသွင်းစေပြီး ခွင့်ပြုမိန့်ကို ပုံစံ (၂၂) ဖြင့် ထုတ်ပေးရမည်။ ပုံစံ (၂၂) တွင် ခွင့်ပြုမိန့် သက်တမ်းနှင့် စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်ပေးရမည်။

၄၉။ ခွင့်ပြုမိန့် ရရှိသူပိုင်ရှင်သည် ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သည့် နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်း၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့် သတ်မှတ်ချက် တို့ကို လိုက်နာရမည်။

၅၀။ ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိသူပိုင်ရှင်သည် နည်းဥပဒေ ၄၈၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ) အရ ထုတ်ပေးသော ခွင့်ပြုမိန့်သက်တမ်း ကုန်ဆုံးသည့်အခါ ဆက်လက်ဖွင့်လှစ် လိုပါက သက်တမ်းမကုန်ဆုံးမီ အနည်းဆုံးရက်ပေါင်း ၆၀ ကြိုတင်၍ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန်

သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လူမှုဝန်ထမ်းရုံးသို့ ပုံစံ (၂၃) ဖြင့်လျှောက်ထားရမည်။

၅၁။ သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လူမှုဝန်ထမ်းရုံးသည် နည်းဥပဒေ ၅၀ အရ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် လျှောက်ထားချက်ကို သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ စိစစ် ပြီး သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြရမည်။

၅၂။ ဦးစီးဌာနသည် -

(က) နည်းဥပဒေ ၅၀ နှင့် ၅၁ တို့အရ လျှောက်ထားချက်နှင့် တင်ပြချက်တို့ကို စိစစ်ပြီး သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်၊

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ခွင့်ပြုပါက လျှောက်ထားသူအား သတ်မှတ်ထားသော သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခ ပေးသွင်းစေပြီး ခွင့်ပြုမိန့်သက်တမ်းကို ပုံစံ (၂၂) တွင် တိုးမြှင့်ပေးရမည်။

၅၃။ ဦးစီးဌာနသည် နည်းဥပဒေ ၅၂၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ခွင့်ပြုမိန့် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ရန် ငြင်းပယ်ကြောင်းဆုံးဖြတ်ပါက ထိုသို့ငြင်းပယ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အကြောင်းပြချက်နှင့်အတူ ပိုင်ရှင်ထံသို့စာဖြင့် ဆောလျင်စွာ အကြောင်းကြားရမည်။

၅၄။ ဦးစီးဌာနနှင့် ဦးစီးဌာနက တာဝန်ပေးသော အရာရှိတို့သည် ခွင့်ပြုမိန့် ထုတ်ပေး ထားသောပုဂ္ဂလိကပညာသင်အထူးကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိကအသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်း ကျောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိက ပြည်လည်ထူထောင် ရေးဌာနတို့ရှိ သင်တန်းသူ၊ သင်တန်းသားများ ၏ ဘေးကင်းလုံခြုံမှု အခြေအနေအပါအဝင် သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းချက်များနှင့် ညီညွတ်မှု ရှိ၊ မရှိ တို့ကို စစ်ဆေးခွင့်ရှိသည်။

အခန်း (၁၁)

အယူခံခြင်း

၅၅။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီက ချမှတ်သော အောက်ပါ ဆုံးဖြတ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို မကျေနပ်သူသည် ထိုဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း ထိုဆုံးဖြတ်ချက် မိတ္တူပူးတွဲ၍ အယူခံလွှာတွင် ရုံးခွန် အက်ဥပဒေဇယား ၂ ပါ ထိုက်သင့်သည့် ရုံးခွန် တံဆိပ်ခေါင်းကပ်၍ မှတ်ပုံတင် အရာရှိချုပ်ထံသို့ အယူခံနိုင်သည် -

(က) နည်းဥပဒေ ၁၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ မသန်စွမ်းသူအား မှတ်ပုံတင်ရန် ငြင်းပယ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်၊

(ခ) နည်းဥပဒေ ၁၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ) အရ မသန်စွမ်းမှုအဆင့် ပြင်ဆင် သတ်မှတ်ပေးသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်၊

(ဂ) နည်းဥပဒေ ၁၄၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ) အရ သတ်မှတ်ထားသော မသန်စွမ်း မှုအင်္ဂါရပ်နှင့် အကျုံးမဝင်တော့သဖြင့် မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင် ထားခြင်းကို ပယ်ဖျက်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်။

၅၆။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်သည် -

(က) နည်းဥပဒေ ၅၅ အရ အယူခံမှုကို စိစစ်စစ်ဆေးပြီး တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီက ချမှတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းပြုကြောင်း ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်နိုင်သည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ချမှတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်အကြောင်း ကြားစာကို အယူခံလွှာ လျှောက်ထားသူထံသို့ ဆောလျင်စွာ ပေးပို့ရမည်။

၅၇။ မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်က နည်းဥပဒေ ၅၆၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ချမှတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနပ်သူသည် ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ် သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း ဆုံးဖြတ်ချက် မိတ္တူပူးတွဲ၍ အယူခံလွှာတွင် ရုံးခွန်အက်ဥပဒေဇယား ၂ ပါ ထိုက်သင့်သည့် ရုံးခွန်တံဆိပ်ခေါင်းကပ်၍ အမျိုးသားကော်မတီထံသို့ အယူခံနိုင်သည်။

၅၈။ အောက်ပါဆုံးဖြတ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို မကျေနပ်သူသည် ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း ဆုံးဖြတ်ချက် မိတ္တူပူးတွဲ၍ အယူခံလွှာတွင် ရုံးခွန်အက်ဥပဒေ ဇယား ၂ ပါ ထိုက်သင့်သည့် ရုံးခွန် တံဆိပ်ခေါင်းကပ်၍ အမျိုးသားကော်မတီသို့ အယူခံနိုင်သည်-

(က) ပုဂ္ဂလိကပညာသင်အထူးကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိကအသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာန တစ်ခုခုကို တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်လိုသူအား ခွင့်ပြုမိန့် ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားချက်ကို နည်း ဥပဒေ ၄၈၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ငြင်းပယ်ခြင်းသို့မဟုတ် နည်းဥပဒေ ၅၂၊ နည်း ဥပဒေခွဲ (က) အရ ခွင့်ပြုမိန့်သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်၊

(ခ) ဦးစီးဌာနက ပိုင်ရှင်တစ်ဦးဦးအား ဥပဒေပုဒ်မ ၆၄ အရ ချမှတ်သည့် စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်။

၅၉။ အမျိုးသားကော်မတီသည် -

(က) နည်းဥပဒေ ၅၇ နှင့် ၅၈ အရ အယူခံမှုကို စိစစ်ပြီး မှတ်ပုံတင် အရာရှိချုပ်က ဖြစ်စေ၊ ဦးစီးဌာနကဖြစ်စေ ချမှတ် သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းပြုသည့် ဆုံးဖြတ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ချမှတ်နိုင် သည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ချမှတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်၊ အကြောင်းကြားစာကို အယူခံ လျှောက်ထားသူထံ ဆောလျင်စွာပေးပို့ရမည်။

အခန်း (၁၂)

ရန်ပုံငွေထူထောင်ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်း

၆၀။ ဥပဒေပုဒ်မ ၆၉ ပါ ရငွေများဖြင့် ထူထောင်ထားသည့် ရန်ပုံငွေကို ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတို့အတွက် အမျိုးသားကော်မတီက ဖွဲ့စည်းသည့် ရန်ပုံငွေစီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့ သည် -

(က) ရန်ပုံငွေကို ဘဏ္ဍာရေး စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းများ နှင့်အညီ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်းတို့ ပြုရမည်။

(ခ) ရန်ပုံငွေကို အမျိုးသားကော်မတီက သတ်မှတ်ထားသော ဘဏ်တွင် အပ်နှံ ထားရှိရမည်။

(ဂ) ရငွေများတွင် နိုင်ငံခြားငွေ ပါရှိပါက သီးခြားဘဏ်စာရင်း ဖွင့်လှစ်၍ ဘဏ္ဍာရေးစည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းများနှင့်အညီ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်း နှင့် စီမံ ခန့်ခွဲခြင်းတို့ ပြုရမည်။

(ဃ) ရန်ပုံငွေစာရင်းများကို ပြည်ထောင်စု စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး၏ စစ်ဆေးမှုကို ခံယူရမည်။ ထို့ပြင် ထိုသို့စာရင်းစစ်ဆေးရာတွင် ကူညီဆောင်ရွက်ရမည်။

(င) ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပစေတနာရှင်များက လှူဒါန်းထောက်ပံ့သည့် ငွေကြေးနှင့် ပစ္စည်းများကို သုံးစွဲခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လှူဒါန်းထောက်ပံ့သည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် စေတနာရှင်များ ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ သိရှိစေရန် စာရင်းစစ် အစီရင်ခံစာကို ထုတ်ပြန် ကြေညာပေးရမည်။

၆၁။ ဝန်ကြီးဌာနသည် -

(က) မသန်စွမ်းသူကို မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစားနှင့် မသန်စွမ်းမှု အဆင့်အလိုက် သော်လည်းကောင်း၊ ဘဝရပ်တည်နိုင်မှု အခက်အခဲရှိသည့် အခြေအနေပေါ်မူတည်၍ သော်လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများ အသင်းချုပ် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုအတွက် သော်လည်းကောင်း၊ ညီလာခံခေါ်ယူခြင်း အတွက်သော်လည်းကောင်း၊ ကုန်ကျမည့်စရိတ်များအား ရန်ပုံငွေမှ သင့်လျော်သော အထောက်အပံ့ပေးနိုင်ရန် အမျိုးသားကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြ၍ အတည်ပြုချက် ရယူပြီး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သည်။

(ခ) မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့များနှင့် မသန်စွမ်းသူများအတွက် ဆောင်ရွက်သော အဖွဲ့အစည်းများအား ရန်ပုံငွေမှ သင့်လျော်သော အထောက်အပံ့ပေးနိုင်ရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြ၍ အတည်ပြုချက် ရယူပြီး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သည်။

(ဂ) ရန်ပုံငွေသို့ လှူဒါန်းထောက်ပံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကုမ္ပဏီနှင့်အဖွဲ့အစည်းများအား တည်ဆဲဝင်ငွေခွန်ဥပဒေအရ ဝင်ငွေခွန် ကင်းလွတ်ခွင့် သို့မဟုတ် သက်သာခွင့် ရရှိရေးအတွက် စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင် ရွက်ပေးရမည်။

၆၂။ အမျိုးသားကော်မတီသည် မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများ အသင်းချုပ်၏ လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အလို့ငှာ ဥပဒေပုဒ်မ ၆၉ အရ ထူထောင်ရန်ပုံငွေအနက်မှ သင့်လျော်သလို သတ်မှတ် ခွဲဝေပေးနိုင်ရေးအတွက် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြအတည်ပြုချက်ရယူပြီး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သည်။

အခန်း(၁၃)
မသန်စွမ်းသူများ၏ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်များ တန်းတူညီမျှမှုရှိရေး

၆၃။ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၊ ပုဒ်မခွဲ (ဃ) အရ တရားရုံးတွင် မသန်စွမ်း ဖြစ်မှုအလိုက် လိုအပ် ချက်များကို စီစဉ်ပေးရန်တောင်းဆိုရာတွင် လက်သင်္ကေတပြဘာသာစကား အပါအဝင် အခြားဆက်သွယ်နိုင်သည့် နည်းလမ်းများအပြင် မသန်စွမ်းသူ၏ တင်ပြချက်အား နားလည်သည့် ကျွမ်းကျင်သောပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ရှင်းလင်းတင်ပြချက်ကိုလည်း သက်သေခံ အဖြစ် တင်ပြခွင့်ရှိစေရမည်။

အခန်း (၁၄)

အထွေထွေ

၆၄။ ဝန်ကြီးဌာနသည် ဘဝရပ်တည်ရေး အခက်ခဲရှိသော မသန်စွမ်းသူများအား ရပ်တည်နေထိုင်ရေးအတွက် အောက်ပါသင့်လျော်သော အထောက်အပံ့အကူညီများ ပေးနိုင်ရန် စီမံဆောင်ရွက်ရမည်-

(က) စွန့်ပစ်ခံရသော မသန်စွမ်းကလေးသူငယ်များအတွက် ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ရပ်ရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်းထဲတွင် လုံခြုံစွာ ပြန်လည်နေထိုင်ခွင့် ရှိရေး အတွက် အခြားနည်းလမ်းဖြင့် ကူညီစောင့်ရှောက်မှုပေးနိုင်ရန် စီစဉ် ပေးခြင်း သို့မဟုတ် ကူညီစောင့်ရှောက်ပေးမည့် မိသားစုများ ရှာဖွေပေး ခြင်း၊ နေရာထိုင်ခင်းများ စီစဉ်ပေးခြင်းတို့ကို ဒေသဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ၊ မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာကော်မတီများ၊ စေတနာ့ ဝန်ထမ်းအဖွဲ့ အစည်းများ၊ စေတနာရှင်ပြည်သူများနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ခ) မသန်စွမ်းကလေး၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ နေထိုင် စားသောက်ရေး စသည့် စရိတ်စကများအတွက် ကူညီစောင့်ရှောက်ပေးမည့် မိသားစုများ အား နိုင်ငံတော်မှ သင့်လျော်သောထောက်ပံ့မှုများ ပေးနိုင်ရန် စီစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း။

၆၅။ ဝန်ကြီးဌာနသည် -

(က) ဥပဒေနှင့် ဤနည်းဥပဒေများအရ မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့များ ပေးဆောင်ရမည့် မှတ်ပုံတင်ခ၊ မှတ်ပုံတင်သက် တမ်းတိုးမြှင့်ခ၊

ခွင့်ပြုမိန့် ထုတ်ပေးခြ၊ ခွင့်ပြုမိန့်သက်တမ်း တိုးမြှင့်ခြင်းနှင့် အခြားလိုအပ်သော ဝန်ဆောင်ခများကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အမိန့် ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်ပေးရမည်။

(ခ) မသန်စွမ်းသူအဖွဲ့အစည်းများနှင့် မသန်စွမ်းသူများအတွက် ဆောင်ရွက်သော အဖွဲ့အစည်းများအား လှူဒါန်းထောက်ပံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကုမ္ပဏီနှင့် အဖွဲ့အစည်းတို့အား တည်ဆဲဝင်ငွေခွန် ဥပဒေအရ လှူဒါန်းထောက်ပံ့သော ငွေကြေးနှင့် ပစ္စည်းပမာဏပေါ် မူတည်၍ ဝင်ငွေခွန်ကင်းလွတ်ခွင့် သို့မဟုတ် သက်သာခွင့်ပေးရေးအတွက် စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက် ပေးရမည်။

၆၆။ အမျိုးသားကော်မတီသည် မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများ အားကစား အဖွဲ့ချုပ်ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သက်တမ်းနှင့်တာဝန်၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်များနှင့် ပတ်သက်၍ လိုအပ်သလို အကြံပြု ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၆၇။ အမျိုးသားကော်မတီသည် မသန်စွမ်းသူများ လူဦးရေစာရင်းနှင့် လူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း အပါအဝင် မသန်စွမ်းသူများနှင့် သက်ဆိုင်သော သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ဆက်စပ်ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများအား လိုအပ်သလို လမ်းညွှန်ခြင်းနှင့် ညှိနှိုင်းမှုများ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(ပုံ) ဒေါက်တာဝင်းမြတ်အေး

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး

လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာန

ပုံစံ(၁)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
လူမှုဝန်ထမ်းကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန

မသန်စွမ်းသူများမှတ်ပုံတင်ရန် လျှောက်လွှာ
[နည်းဥပဒေ ၅]

ပတ်စ်ပို့ ဓာတ်ပုံ

သို့

မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူး

................မြို့နယ် / ခရိုင် /တိုင်းဒေသကြီးသို့မဟုတ် ပြည်နယ်လူမှုဝန်ထမ်းရုံး

ရက်စွဲ၊ ....

အကြောင်းအရာ။ **မသန်စွမ်းသူမှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားခြင်း**

မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုပါရန် အောက်ပါအချက်များအား ဖော်ပြ၍ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်-

(က) လျှောက်ထားသူ၏ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ

(၁) အမည်..

(၂) အသက်နှင့်မွေးသက္ကရာဇ်.............................

(၃) မွေးဖွားရာဇာတိ ....

(၄) နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြားအမှတ် ....

(၅) လူမျိုးနှင့်ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ..........................

(၆) မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစား ....

(၇) ပညာအရည်အချင်း ....

(၈) အခြားကျွမ်းကျင်မှု ....

(၉) အလုပ်အကိုင် ....

(၁၀) မိဘအမည်...

(၁၁) မိဘနေရပ်လိပ်စာ ....

....

(၁၂) အုပ်ထိန်းသူအမည်.....................................

(၁၃) အုပ်ထိန်းသူနေရပ်လိပ်စာ...............................

....

(၁၄) ဆက်သွယ်ရန်လိပ်စာ...................................

....

....

(၁၅) ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်း၊ ဖက်စ်အမှတ်နှင့် အီးမေးလိပ်စာ...........

....

(၁၆) ကိုယ်တိုင်လျှောက်ထားသည် သို့မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်ဖြင့် လျှောက်ထားသည်။

....

(ခ)　မသန်စွမ်းဖြစ်မှုနှင့် ဆေးဝါးကုသမှုမှတ်တမ်း

(၁)　မသန်စွမ်းမှုအခြေအနေ…………………………………

(၂)　မသန်စွမ်းမှု စတင်ဖြစ်ပွားသည့် အသက်အရွယ်……………

……………………………………………………

(၃)　မသန်စွမ်းဖြစ်ကြောင်း စတင်သိရှိသည့် အသက်အရွယ် …….

……………………………………………………

(၄)　မသန်စွမ်းမှုဖြစ်သည့် အကြောင်းအရင်း…………………

……………………………………………………

(၅)　ခံစားနေရသော အခြားရောဂါများ…………………………

……………………………………………………

……………………………………………………

ရက်စွဲ ………………　　　လျှောက်ထားသူ လက်မှတ် ………………

လျှောက်ထားသူအမည်…………………

ကိုယ်စားလှယ် လက်မှတ်…………………

ကိုယ်စားလှယ်အမည်……………………

နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်အမှတ်……………

………………………………………

(ဂ) **မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူး၏သဘောထားမှတ်ချက်**

မသန်စွမ်းသူ.....................................

နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြားအမှတ်...................................၏

မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ရန်လျှောက်လွှာအား........................

ရက်နေ့တွင်..

တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်၊...............................ခရိုင်၊

....မြို့နယ်

လူမှုဝန်ထမ်းရုံးတွင် စစ်ဆေးလက်ခံခဲ့ပြီး ပြည့်စုံစွာ ဖြည့်စွက်ပြီးဖြစ်ပါသဖြင့်

................................မသန်စွမ်းမှုအဆင့်စိစစ်သတ်မှတ်ရေး

အဖွဲ့သို့ပေးပို့ပါသည်။

ပေးပို့သည့်ရက်စွဲ.................... ....

ပေးပို့သည့် စာအမှတ်.............. မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူးလက်မှတ်

....

မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူးအမည်

(ဃ) မှတ်ပုံတင်အရာရှိ၏ သဘောထားမှတ်ချက်

လျှောက်ထားသူ..

အား မသန်စွမ်းသူအဖြစ်မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုရန်.................................

တင်ပြပါသည်။

ပေးပို့သည့်ရက်စွဲ.....................   ....

ပေးပို့သည့် စာအမှတ်..................   မှတ်ပုံတင်အရာရှိလက်မှတ်

....

မှတ်ပုံတင်အရာရှိ၏အမည်

(င) **မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆုံးဖြတ်ချက်**

လျှောက်ထားသူ..အား

မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုသည်/ခွင့်မပြုပါ။

ရက်စွဲ..............................   ဥက္ကဋ္ဌ

တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်

မသန်စွမ်းသူများအခွင့်အရေးဆိုင်ရာကော်မတီ

မှတ်ချက်။ မသက်ဆိုင်သည့် စာသားကို ဖျက်ရန်။

ပုံစံ (၂)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
မသန်စွမ်းသူမှတ်ပုံတင်လျှောက်လွှာ လက်ခံရရှိကြောင်းအထောက်အထားပုံစံ
[နည်းဥပဒေ ၆၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က)]

အဘ..........................၏ သား/သမီးဖြစ်သူ.....................
(နိုင်ငံသားစိစစ်ရေး ကတ်ပြားအမှတ် ....)၏
မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင် လျှောက်ထားလာသည့် မှတ်ပုံတင်လျှောက်လွှာ ပုံစံ (၁) အား ....ရက်နေ့တွင် အချက်အလက်များ ပြည့်စုံကြောင်း စစ်ဆေးပြီး လက်ခံရရှိပါသည်။

မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူးလက်မှတ်

.........................မြို့နယ်/ခရိုင်

...............တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်

မှတ်ချက်။ မသက်ဆိုင်သည့် စာသားကို ဖျက်ရန်။

ပုံစံ (၃)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန

မသန်စွမ်းမှုအဆင့်စိစစ်သတ်မှတ်သည့် အဖွဲ့သို့ညွှန်းပို့လွှာ

[နည်းဥပဒေ ၆၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)]

သို့

....

....

မသန်စွမ်းမှုအဆင့်စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့

ရက်စွဲ ....

အဘဦး..................................၏သား/သမီးဖြစ်သူ.......... .... (နိုင်ငံသားစိစစ်ရေး ကတ်ပြားအမှတ်.................... ....) သည် မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားလာပါသဖြင့် ဆေးစစ်မှုခံယူနိုင်ရန် ပုံစံ (၁) မိတ္တူနှင့်အတူ လွှဲပြောင်းညွှန်းပို့ အပ်ပါသည်။

လက်မှတ်.....................

....

မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူးအမည်

........................မြို့နယ်

.... ခရိုင်

......................တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်

မှတ်ချက်။ မသက်ဆိုင်သည့် စာသားကို ဖျက်ရန်။

ပုံစံ (၄)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ဆေးအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်ရေးအဖွဲ့၏ ဆေးထောက်ခံချက်

[နည်းဥပဒေ ၇၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)]

အပိုင်း (က)

မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့၏ သဘောထားမှတ်ချက်

၁။ ပထမအဆင့်

(က) လျှောက်ထားသူ..........................သည်................ မသန်စွမ်းသူတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါသဖြင့် မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုနိုင်ရန် ထောက်ခံပါသည်။

(ခ) လျှောက်ထားသူ...အား မသန်စွမ်းမှု စိစစ်ပေးနိုင်ရန်အတွက် လျှောက်လွှာနှင့်အတူ ဒုတိယအဆင့်သို့ လွှဲပြောင်းပေးပို့ပါသည်။

ပေးပို့သည့်ရက်စွဲ............... ....

ပေးပို့သည့် စာအမှတ်............ ပထမအဆင့်စိစစ်သူလက်မှတ်

....

ပထမအဆင့်စိစစ်သူအမည်

ပုံစံ (၅)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

မသန်စွမ်းသူမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်

[နည်းဥပဒေ ၁၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)]

မသန်စွမ်းသူမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်

မသန်စွမ်းသူမှတ်ပုံတင် ....

လက်မှတ် အမှတ် ....

အမည်..

မွေးသက္ကရာဇ်..

နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြားအမှတ်....................................

မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစားနှင့် အဆင့်....................................

ထုတ်ပေးသူလက်မှတ်..

ထုတ်ပေးသူအမည်..

ရက်စွဲ......................

..................................တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီ

၁။ ဤကတ်ပြားကို အမြဲကိုင်ဆောင်ထားရမည်။

၂။ ပျောက်ဆုံးပျက်စီးသည့်အခါ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်မသန်စွမ်းသူများအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကော်မတီသို့ သတင်းပို့ရမည်။

ပုံစံ (၆)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းအား ခွင့်မပြုကြောင်းအကြောင်းကြားစာ

[နည်းဥပဒေ ၁၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဃ)]

သို့

....

....

ရက်စွဲ ....

အကြောင်းအရာ။ **မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ခွင့်မပြုကြောင်း အကြောင်းကြားခြင်း**

မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ရန် လျှောက်ထားသည့် အဘ.................... ၏ သား/သမီးဖြစ်သူ .... အား မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ရန် ခွင့်မပြုကြောင်း အကြောင်းကြားပါသည်။

ဥက္ကဋ္ဌ

အမည် ....

................တိုင်းဒေသကြီး/

............ပြည်နယ်ကော်မတီ

မှတ်ချက်။ မသက်ဆိုင်သည့် စာသားကိုဖျက်ရန်။

ပုံစံ (၇)

မသန်စွမ်းသူမှတ်ပုံတင်လက်မှတ် လျှောက်ထားသည့် မသန်စွမ်းသူများ စာရင်း

....တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်

[နည်းဥပဒေ ၁၁]

စဉ်	မသန်စွမ်းသူ အမည်	နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြား အမှတ်	အသက်	နေရပ်လိပ်စာ	မှတ်ပုံတင်ရန် ခွင့်ပြု/မပြု	မသန်စွမ်းမှု အမျိုးအစား	မသန်စွမ်းမှု အဆင့်	မှတ်ချက်

လက်မှတ်..............................

အမည်................................

(မှတ်ပုံတင်အရာရှိ)

ပုံစံ (၈)

မသန်စွမ်းသူများမှတ်ပုံတင်စာရင်းချုပ်

[နည်းဥပဒေ ၁၂၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)]

စဉ်	တိုင်းဒေသကြီး /ပြည်နယ် ကော်မတီ	မှတ်ပုံတင်ရန် လျှောက်ထား သူ ဦးရေ	မှတ်ပုံတင် ခွင့်ပြုသူ ဦးရေ	အမြင်အာရုံ မသန်စွမ်း သူ ဦးရေ	အကြားအာရုံ မသန်စွမ်းသူ ဦးရေ	ကိုယ်အင်္ဂါ မသန်စွမ်း သူ ဦးရေ	စိတ်ပိုင်း၊ ဉာဏ်ရည် ဉာဏ်သွေး ပိုင်းမသန်စွ မ်း သူဦးရေ	မှတ် ချက်

မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်

၂။ ဒုတိယအဆင့်

(က) လျှောက်ထားသူ.........................သည်..................
မသန်စွမ်းသူ တစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါသဖြင့် မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင် ခွင့်ပြုနိုင်ရန် ထောက်ခံပါသည်။

(ခ) လျှောက်ထားသူ...အား
မသန်စွမ်းမှု စိစစ်ပေးနိုင်ရန်အတွက် လျှောက်လွှာနှင့်အတူ တတိယအဆင့်သို့ လွှဲပြောင်းပေးပို့ပါသည်။

ပေးပို့သည့်ရက်စွဲ.....................

ပေးပို့သည့်စာအမှတ်..................

....
ဒုတိယအဆင့်စိစစ်သူလက်မှတ်

....
ဒုတိယအဆင့်စိစစ်သူအမည်

၃။ တတိယအဆင့်

(က) လျှောက်ထားသူ......................သည်.....................
မသန်စွမ်းသူ တစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း/မဖြစ်ကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါသဖြင့် မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုနိုင်ရန် ထောက်ခံပါသည်/ မထောက်ခံ ပါ။

ပေးပို့သည့်ရက်စွဲ....................

ပေးပို့သည့်စာအမှတ်................ .

....
တတိယအဆင့်စိစစ်သူလက်မှတ်

....
တတိယအဆင့်စိစစ်သူအမည်

၄။ ဆေးထောက်ခံချက်

(က) မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစား..

(ခ) မသန်စွမ်းမှု အဆင့်...

မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့

အပိုင်း (ခ)

၁။ မသန်စွမ်းမှုအခြေအနေဖော်ပြချက်

(က) အမြင်အာရုံအခြေအနေ..

....

(ခ) အကြားအာရုံအခြေအနေ ....

....

(ဂ) ကိုယ်လက်အင်္ဂါသန်စွမ်းမှုအခြေအနေ............................

....

(ဃ) စိတ်ပိုင်း၊ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးပိုင်း အခြေအနေ....................

....

၂။ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်နိုင်မှုအခြေအနေ ဖော်ပြချက်

စဉ်	ဆောင်ရွက်မှု အမျိုးအစား	အကူအညီမပါဘဲကိုယ်တိုင် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်	အကူကိရိယာဖြင့်ဆောင်ရွက် နိုင်သည်	အကူအညီ ပေးသူ ဖြင့် ဆောင်ရွက် နိုင်သည်	မည်သည့်ကိစ္စမျှ မဆောင်ရွက် နိုင်ပါ
၁။	တစ်ကိုယ်ရေ သန့်ရှင်းရေး				
၂။	လူမှုအသိုင်း အဝိုင်းတွင်း ပါဝင်ခြင်း				
၃။	ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခြင်း				

၃။ စိတ်ပိုင်း၊ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးပိုင်းအခြေအနေ

စဉ်	ချို့ယွင်းအားနည်းမှု အမျိုးအစား	အခက်အခဲ မရှိပါ	အနည်းငယ်	အသင့်အတင့်	ပြင်းထန်
၁။	လူမှုဆက်ဆံရေး အခြေအနေ				
၂။	ကြောင်းကျိုးဆက်စပ် ဆင်ခြင်နိုင်မှု အခြေအနေ				
၃။	ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး၊ အမူအကျင့်				

၄။ အထောက်အကူပြု ကိရိယာဆိုင်ရာမှတ်ချက်

လျှောက်ထားသူ........................သည်.................. မသန်စွမ်းမှုကြောင့် အောက်ပါ အထောက်အကူပြုပစ္စည်းအသုံးပြုရန် လိုအပ်ပါသည်-

(က) မျက်မမြင်လမ်းလျှောက်တုတ်၊ မျက်မမြင်စာရေးဘောင်နှင့်စူး၊ အခြား အထောက်အကူပြု နည်းပညာပစ္စည်းများ၊

(ခ) နားကြားကိရိယာ

(ဂ) လမ်းလျှောက်တုတ်၊ လက်ထောက်၊ ချိုင်းထောက်၊ သုံးချောင်းထောက်၊ လေးချောင်းထောက်၊ ခြေတု၊ လက်တု၊ ဘီးတပ်လှည်း၊ အခြား အထောက်အကူပြု နည်းပညာပစ္စည်းများ

မှတ်ချက်။ မသက်ဆိုင်သည့် စာသားကိုဖျက်ရန်။

ပုံစံ (၉)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန

မသန်စွမ်းမှုအဆင့် ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ပေးရန် လျှောက်လွှာ

[နည်းဥပဒေ ၁၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က)]

ပတ်စ်ပို့ ဓာတ်ပုံ

သို့

မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူး

.........မြို့နယ်/ခရိုင်/တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လူမှုဝန် ထမ်းရုံး

ရက်စွဲ၊..............................

အကြောင်းအရာ။ **မသန်စွမ်းမှုအဆင့် ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း**

လျှောက်ထားသူသည် မသန်စွမ်းသူမှတ်ပုံတင်လက်မှတ် အမှတ် (.........
............) ကို ကိုင်ဆောင်ထားသူဖြစ်ပြီး ပြောင်းလဲလာသော အခြေအနေအရ မသန်စွမ်းမှုအဆင့် လျှော့ချပေးရန်/ မသန်စွမ်းမှုအဆင့် တိုးမြှင့်ပေးရန် မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေး ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေများ၏ နည်းဥပဒေ ၁၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ အောက်ပါအချက်များ ဖော်ပြ၍ လျှောက်ထားပါသည်-

(က) **လျှောက်ထားသူ၏**

(၁) အမည် ....

(၂) အသက်နှင့်မွေးသက္ကရာဇ် ....

(၃) နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြားအမှတ် ....

(၄) မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစား...

(၅) မသန်စွမ်းမှုအဆင့်..

(၆) နေရပ်လိပ်စာ..

....

....

....

....

(၇) ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်း၊ ဖက်စ်အမှတ်နှင့် အီးမေးလိပ်စာ

....

(ခ) မသန်စွမ်းမှုအဆင့် လျှော့ချပေးရန်/ မသန်စွမ်းမှုအဆင့် တိုးမြှင့်ပေးရန် အကြောင်း ပြချက်

....

....

....

....

....

(ဂ) မသန်စွမ်းမှု ခံစားနေရသော အခြေအနေ..................................

....

....

ရက်စွဲ.......................

လျှောက်ထားသူ လက်မှတ်..................

လျှောက်ထားသူ အမည်....................

ကိုယ်စားလှယ်လက်မှတ်.....................

ကိုယ်စားလှယ်အမည်.......................

နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်အမှတ်...............

မှတ်ချက်။ မသက်ဆိုင်သည့် စာသားကို ဖျက်ရန်။

ပုံစံ (၁၀)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန

မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့သို့ညွှန်းပို့လွှာ

[နည်းဥပဒေ ၁၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)]

သို့

....

....

မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့

ရက်စွဲ........................

မသန်စွမ်းသူမှတ်ပုံတင်လက်မှတ် အမှတ် (........) ကို ကိုင်ဆောင်ထားသော အဘ ဦး.....................၏ သား/သမီး ဖြစ်သူ .... (နိုင်ငံသားစိစစ်ရေး ကတ်ပြားအမှတ်............................... ....) သည် ပြောင်းလဲလာသော အခြေအနေအရ မသန်စွမ်းမှုအဆင့် လျှော့ချပေးရန်/ မသန်စွမ်းမှုအဆင့် တိုးမြှင့်ပေးရန် မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးနည်းဥပဒေများ၏ နည်းဥပဒေ ၁၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ လျှောက်ထားလာပါသဖြင့် ဆေးစစ်ဆေးမှု ခံယူနိုင်ရန် ပုံစံ (၉) မိတ္တူနှင့်အတူ လွှဲပြောင်းညွှန်းပို့အပ်ပါသည်။

လက်မှတ်........................

....

မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူးအမည်

.........................မြို့နယ်

............................ခရိုင်

..........တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်

မှတ်ချက်။ မသက်ဆိုင်သည့် စာသားကိုဖျက်ရန်။

ပုံစံ (၁၁)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
ဆေးအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်ရေးအဖွဲ့၏ ဆေးထောက်ခံချက်
[နည်းဥပဒေ ၁၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)]

အပိုင်း (က)

မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့၏ ဆေးထောက်ခံချက်

၁။ ပထမအဆင့်

(က) လျှောက်ထားသူ........................သည်...................

မသန်စွမ်းသူတစ်ဦးဖြစ်ပြီး စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်အရ မသန်စွမ်းမှုအဆင့် .... အဖြစ် လျှော့ချသင့်ကြောင်း/ တိုးမြှင့်သင့်ကြောင်း ထောက်ခံပါသည်။

(ခ) လျှောက်ထားသူ ....အား မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်ထောက်ခံပေးနိုင်ရန်အတွက် လျှောက်လွှာနှင့်အတူ ဒုတိယအဆင့်သို့ လွှဲပြောင်းပေးပို့ပါသည်။

ပထမအဆင့်စိစစ်သူလက်မှတ်

....

ပထမအဆင့်စိစစ်သူအမည်

ပေးပို့သည့်ရက်စွဲ........................

ပေးပို့သည့် စာအမှတ်....................

၂။ ဒုတိယအဆင့်

(က) လျှောက်ထားသူ ....သည်..................
မသန်စွမ်းသူတစ်ဦးဖြစ်ပြီး စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်အရ မသန်စွမ်းမှု အဆင့် ....အဖြစ် လျှော့ချသင့်ကြောင်း/တိုးမြှင့်သင့်ကြောင်း ခွင့်ပြုနိုင်ရန် ထောက်ခံပါသည်။

(ခ) လျှောက်ထားသူ.....................................အား
မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်ပေးနိုင်ရန်အတွက် လျှောက်လွှာနှင့်အတူ တတိယအဆင့်သို့ လွှဲပြောင်းပေးပို့ပါသည်။

ဒုတိယအဆင့် စိစစ်သူလက်မှတ်

....

ဒုတိယအဆင့်စိစစ်သူအမည်

ပေးပို့သည့်ရက်စွဲ........................

ပေးပို့သည့် စာအမှတ်.....................

၃။ တတိယအဆင့်

(က) လျှောက်ထားသူ.............................သည်............ မသန်စွမ်းသူတစ်ဦးဖြစ်ပြီး စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်အရ မသန်စွမ်းမှုအဆင့် ....အဖြစ် လျှော့ချသင့်ကြောင်း/ တိုးမြှင့်သင့်ကြောင်း ထောက်ခံပါသည်/ မထောက်ခံပါ။

တတိယအဆင့် စိစစ်သူလက်မှတ်

....

တတိယအဆင့်စိစစ်သူအမည်

ပေးပို့သည့်ရက်စွဲ........................

ပေးပို့သည့် စာအမှတ်....................

၄။ ဆေးထောက်ခံချက်

(က) မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစား..

(ခ) မသန်စွမ်းမှု အဆင့်...

မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့

အပိုင်း (ခ)

၁။ မသန်စွမ်းမှုအခြေအနေဖော်ပြချက်

(က) အမြင်အာရုံအခြေအနေ.....................................

....

(ခ) အကြားအာရုံအခြေအနေ ....

....

(ဂ) ကိုယ်လက်အင်္ဂါသန်စွမ်းမှုအခြေအနေ...........................

....

(ဃ) စိတ်ပိုင်း၊ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးပိုင်း အခြေအနေ...................

....

၂။ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်နိုင်မှုအခြေအနေ ဖော်ပြချက်

စဉ်	**ဆောင်ရွက်မှု အမျိုးအစား**	**အကူအညီမပါဘဲ ကိုယ်တိုင် ဆောင်ရွက် နိုင်သည်**	**အကူကိရိယာ ဖြင့်ဆောင် ရွက် နိုင်သည်**	**အကူအညီ ပေးသူဖြင့် ဆောင်ရွက် နိုင်သည်**	**မည်သည့် ကိစ္စမျှ မဆောင်ရွက် နိုင်ပါ**
၁။	တစ်ကိုယ်ရေ သန့်ရှင်းရေး				
၂။	လူမှုအသိုင်း အဝိုင်းတွင်း ပါဝင်ခြင်း				
၃။	ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခြင်း				

၃။ စိတ်ပိုင်း၊ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးပိုင်းအခြေအနေ

စဉ်	ချို့ယွင်းအားနည်းမှု အမျိုးအစား	အခက်အခဲ မရှိပါ	အနည်း ငယ်	အသင့် အတင့်	ပြင်းထန်
၁။	လူမှုဆက်ဆံရေး အခြေအနေ				
၂။	ကြောင်းကျိုးဆက်စပ် ဆင်ခြင်နိုင်မှု အခြေအနေ				
၃။	ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး၊ အမူအကျင့်				

၄။ အထောက်အကူပြု ကိရိယာဆိုင်ရာမှတ်ချက်

လျှောက်ထားသူ.............................သည်...................
မသန်စွမ်းမှုကြောင့် အောက်ပါအထောက်အကူပြုပစ္စည်း အသုံးပြုရန် လိုအပ်ပါသည်-

(က) မျက်မမြင်လမ်းလျှောက်တုတ်၊ မျက်မမြင်စာရေးဘောင်နှင့်စူး၊ အခြား အထောက်အကူပြု နည်းပညာပစ္စည်းများ၊

(ခ) နားကြားကိရိယာ

(ဂ) လမ်းလျှောက်တုတ်၊ လက်ထောက်၊ ချိုင်းထောက်၊ သုံးချောင်းထောက်၊ လေးချောင်းထောက်၊ ခြေတု၊ လက်တု၊ ဘီးတပ်လှည်း၊ အခြား အထောက် အကူပြု နည်းပညာပစ္စည်းများ

မှတ်ချက်။ မသက်ဆိုင်သည့် စာသားကိုဖျက်ရန်။

ပုံစံ (၁၂)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန
မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းအား ပယ်ဖျက်ရန် လျှောက်လွှာ
[နည်းဥပဒေ ၁၄၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က)]

သို့

မှတ်ပုံတင်အရာရှိ

...............................တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်

ရက်စွဲ.....................

အကြောင်းအရာ။ **မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း**

ကျွန်တော်/ကျွန်မအား မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းမှ ပယ်ဖျက်ပေးပါရန် လျှောက်ထားအပ်ပါသည်-

(က) အမည်...

(ခ) မသန်စွမ်းသူမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်အမှတ်..........................

(ဂ) မသန်စွမ်းသူမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ထုတ်ပေးသည့် ရက်စွဲ..............

(ဃ) မသန်စွမ်းသူမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ထုတ်ပေးသည့်နေရာ................
....

(င) မသန်စွမ်းသူမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ပါ မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစား.........
....

(စ) မှတ်ပုံတင်ခြင်းမှ ပယ်ဖျက်လိုသည့် အကြောင်းအရင်း...............

....

....

....

....

(ဆ) ဆက်သွယ်ရန် လိပ်စာ/ဖုန်း/အီးမေးလ်..........................

....

....

လျှောက်ထားသူ လက်မှတ်........................

လျှောက်ထားသူ အမည်...........................

နိုင်ငံသားစိစစ်ရေး ကတ်ပြားအမှတ်..................

မှတ်ချက်။ မသက်ဆိုင်သည့် စာသားကိုဖျက်ရန်။

ပုံစံ (၁၃)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန

မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့သို့ ညွှန်းပို့လွှာ

[နည်းဥပဒေ ၁၄၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)]

သို့

....

....

မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့

ရက်စွဲ...................

မသန်စွမ်းသူမှတ်ပုံတင်လက်မှတ် အမှတ် (.......) ကို ကိုင်ဆောင်ထားသော အဘ ဦး......................၏ သား/သမီးဖြစ်သူ......................... (နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြားအမှတ်.................................) သည်

ပြောင်းလဲလာသော အခြေအနေအရ မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေများ၏ နည်းဥပဒေ ၁၄၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ လျှောက်ထားလာပါသဖြင့် ဆေးစစ်ဆေးမှု ခံယူနိုင်ရန် ပုံစံ (၁၂) မိတ္တူနှင့်အတူ လွှဲပြောင်းညွှန်းပို့အပ်ပါသည်။

လက်မှတ်......................

....

မှတ်ပုံတင်ကြီးကြပ်ရေးမှူးအမည်

........................မြို့နယ်

...........................ခရိုင်

........တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်

မှတ်ချက်။ မသက်ဆိုင်သည့် စာသားကိုဖျက်ရန်။

ပုံစံ (၁၄)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ဆေးအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်ရေးအဖွဲ့၏ ဆေးထောက်ခံချက်

[နည်းဥပဒေ ၁၄၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)]

အပိုင်း (က)

မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့၏ ဆေးထောက်ခံချက်

၁။ **ပထမအဆင့်**

(က) လျှောက်ထားသူ........................သည်.................. မသန်စွမ်းသူတစ်ဦးဖြစ်ပြီး စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်အရ မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းမှ ပယ်ဖျက်သင့်ကြောင်း ထောက်ခံပါသည်။

(ခ) လျှောက်ထားသူ.........................အား မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံထင်ထားခြင်းမှ ပယ်ဖျက်နိုင်ရေးအတွက် စိစစ်ထောက်ခံပေးနိုင်ရန် လျှောက်လွှာနှင့်အတူ ဒုတိယအဆင့်သို့ လွှဲပြောင်းပေးပို့ပါသည်။

ပထမအဆင့်စိစစ်သူလက်မှတ်

....

ပထမအဆင့်စိစစ်သူအမည်

ပေးပို့သည့်ရက်စွဲ........................

ပေးပို့သည့် စာအမှတ်....................

၂။ ဒုတိယအဆင့်

(က) လျှောက်ထားသူ ....သည်............ မသန်စွမ်းသူတစ်ဦးဖြစ်ပြီး စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်အရ မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းမှပယ်ဖျက်သင့်ကြောင်း ခွင့်ပြုနိုင်ရန် ထောက်ခံပါ သည်။

(ခ) လျှောက်ထားသူ ....အား မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းမှ ပယ်ဖျက်ရေးအတွက် စိစစ်ပေးနိုင်ရန် လျှောက်လွှာနှင့်အတူ တတိယအဆင့်သို့ လွှဲပြောင်းပေးပို့ပါသည်။

ဒုတိယအဆင့် စိစစ်သူလက်မှတ်

....

ဒုတိယအဆင့်စိစစ်သူအမည်

ပေးပို့သည့်ရက်စွဲ.....................

ပေးပို့သည့် စာအမှတ်..................

၃။ တတိယအဆင့်

(က) လျှောက်ထားသူ............................သည်............... မသန်စွမ်းသူတစ်ဦးဖြစ်ပြီး စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်အရ မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းမှ ပယ်ဖျက်သင့်ကြောင်း ထောက်ခံပါသည်/ မထောက်ခံပါ။

တတိယအဆင့် စိစစ်သူလက်မှတ်

....

တတိယအဆင့်စိစစ်သူအမည်

ပေးပို့သည့်ရက်စွဲ......................

ပေးပို့သည့် စာအမှတ်..................

၄။ ဆေးထောက်ခံချက်

(က) မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစား..

(ခ) မသန်စွမ်းမှု အဆင့်..

မသန်စွမ်းမှုအဆင့် စိစစ်သတ်မှတ်သည့်အဖွဲ့

အပိုင်း (ခ)

၁။ မသန်စွမ်းမှုအခြေအနေဖော်ပြချက်

(က) အမြင်အာရုံအခြေအနေ..

....

(ခ) အကြားအာရုံအခြေအနေ ....

....

(ဂ) ကိုယ်လက်အင်္ဂါသန်စွမ်းမှုအခြေအနေ.............................

....

(ဃ) စိတ်ပိုင်း၊ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးပိုင်း အခြေအနေ.....................

....

၂။ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်နိုင်မှုအခြေအနေဖော်ပြချက်

စဉ်	ဆောင်ရွက်မှု အမျိုးအစား	အကူအညီမပါဘဲ ကိုယ်တိုင် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်	အကူကိရိယာဖြင့်ဆောင်ရွက် နိုင်သည်	အကူအညီ ပေးသူဖြင့် ဆောင်ရွက် နိုင်သည်	မည်သည့်ကိစ္စမျှ မဆောင်ရွက် နိုင်ပါ
၁။	တစ်ကိုယ်ရေ သန့်ရှင်းရေး				
၂။	လူမှုအသိုင်း အဝိုင်းတွင်း ပါဝင်ခြင်း				
၃။	ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခြင်း				

၃။ စိတ်ပိုင်း၊ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးပိုင်းအခြေအနေ

စဉ်	ချို့ယွင်းအားနည်းမှု အမျိုးအစား	အခက်အခဲ မရှိပါ	အနည်းငယ်	အသင့်အတင့်	ပြင်းထန်
၁။	လူမှုဆက်ဆံရေး အခြေအနေ				
၂။	ကြောင်းကျိုးဆက်စပ် ဆင်ခြင်နိုင်မှု အခြေအနေ				
၃။	ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး အမူအကျင့်				

၄။ အထောက်အကူပြု ကိရိယာဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်

လျှောက်ထားသူ.................................သည်.............. မသန်စွမ်းမှုကြောင့် အောက်ပါအထောက်အကူပြုပစ္စည်း အသုံးပြုရန် လိုအပ်ပါသည်-

(က) မျက်မမြင်လမ်းလျှောက်တုတ်၊ မျက်မမြင်စာရေးဘောင်နှင့်စူး၊ အခြား အထောက်အကူပြု နည်းပညာပစ္စည်းများ၊

(ခ) နားကြားကိရိယာ

(ဂ) လမ်းလျှောက်တုတ်၊ လက်ထောက်၊ ချိုင်းထောက်၊ သုံးချောင်းထောက်၊ လေးချောင်းထောက်၊ ခြေတု၊ လက်တု၊ ဘီးတပ်လှည်း၊ အခြားအထောက်အကူပြု နည်းပညာပစ္စည်းများ

မှတ်ချက်။ မသက်ဆိုင်သည့် စာသားကိုဖျက်ရန်။

ပုံစံ (၁၅)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန
မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းအား ပယ်ဖျက်ရန် လျှောက်လွှာ
[နည်းဥပဒေ ၁၄၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)]

သို့

ဥက္ကဋ္ဌ

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် မသန်စွမ်းသူများအခွင့်အရေးကော်မတီ

...............တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်

ရက်စွဲ.......................

အကြောင်းအရာ။ **မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ပယ်ဖျက်ရန် တင်ပြခြင်း**

မသန်စွမ်းသူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် အောက်ဖော်ပြပါ ပုဂ္ဂိုလ်သည် မသန်စွမ်းမှု အင်္ဂါရပ်များနှင့် အကျုံးမဝင်ကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိပါသဖြင့် မှတ်ပုံတင် စာရင်းမှ ပယ်ဖျက်ပေးရန် အထောက်အထားများပူးတွဲ၍ တင်ပြအပ်ပါသည်-

(က) အမည်..

(ခ) မသန်စွမ်းသူမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်အမှတ်.........................

(ဂ) မသန်စွမ်းသူမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ထုတ်ပေးသည့် ရက်စွဲ.............

(ဃ) မသန်စွမ်းသူမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ထုတ်ပေးသည့်နေရာ...............

....

(င) မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ပါ မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစား.....................

(စ) မှတ်ပုံတင်ခြင်းမှ ပယ်ဖျက်လိုသည့် အကြောင်းအရင်း................

....

....

(ဆ) ပူးတွဲပေးပို့သော အထောက်အထားများ ....

....

....

မှတ်ပုံတင်အရာရှိလက်မှတ်..................

မှတ်ပုံတင်အရာရှိအမည်.....................

.... တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်

မှတ်ချက်။ မသက်ဆိုင်သည့် စာသားကိုဖျက်ရန်။

ပုံစံ (၁၆)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန

မသန်စွမ်းသူအား ဝေပုံကျနှုန်းထားအရ အလုပ်ခန့်ထားနိုင်ခြင်းကြောင့် အချိုးကျ လစဉ် ပေးသွင်းရမည့် ငွေပမာဏကို ရပ်စဲခွင့်၊ လျှော့ချခွင့်ရရှိရန် လျှောက်လွှာ

[နည်းဥပဒေ ၃၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)]

သို့

ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်

လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန

ရက်စွဲ.......................

.............................တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်၊..................ခရိုင်၊ ....မြို့နယ်တွင်တည်ရှိသော ....အလုပ်ရုံ၊ လုပ်ငန်း၊ ကုမ္ပဏီ၊ ဌာနတွင် သတ်မှတ်ထားသော ဝေပုံကျနှုန်းထားအရ အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်းဦးရေ ....အနက် မသန်စွမ်းအလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း...........ဦးအား ....နေ့တွင် အလုပ်ခန့်ထားပြီးဖြစ်ပါသဖြင့်......................အလုပ်ရုံ/လုပ်ငန်း/ကုမ္ပဏီ/ ဌာနမှ လစဉ်ပေးသွင်းနေသည့် အချိုးကျပေးသွင်းရမည့် ငွေပမာဏအား လျှော့ချ/ ရပ်စဲပေးပါရန် မသန်စွမ်းဝန်ထမ်း စာရင်းနှင့်အတူ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်။

လျှောက်ထားသူ(အလုပ်ရှင်)

မှတ်ချက်။ မသက်ဆိုင်သည့် စာသားကိုဖျက်ရန်။

ပုံစံ (၁၇)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းမှုမှတ်ပုံတင်လျှောက်လွှာပုံစံ

[နည်းဥပဒေ ၃၅၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က)]

သို့

ဥက္ကဋ္ဌ

မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်

ရက်စွဲ၊..................

အကြောင်းအရာ။ **မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့အား မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုပါရန် လျှောက်ထားခြင်း**

၁။ ကျွန်တော်/ကျွန်မတို့၏ မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့အား မှတ်ပုံတင်ခွင့် ပြုပါရန် အောက်ပါ အထောက်အထားများ ပူးတွဲတင်ပြ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်-

(က) အသင်းအဖွဲ့အမည်..

(ခ) အသင်းအဖွဲ့တည်နေရာ......................................

(ဂ) အသင်းအမှတ်တံဆိပ်နှင့်ရုံးတံဆိပ် (ရှိလျှင်) ....

(ဃ) အသင်းအဖွဲ့၏ရည်ရွယ်ချက်..................................

....

....

....

(လိုအပ်ပါကနောက်ဆက်တွဲဖြင့်ဖော်ပြပါ)

(င)　အသင်းအဖွဲ့၏လုပ်ငန်းများ

………………………………………………………

………………………………………………………

………………………………………………………

(လိုအပ်ပါက နောက်ဆက်တွဲဖြင့် ဖော်ပြပါ)

(စ)　အသင်းသားဖြစ်ခွင့်ဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များ၊

………………………………………………………

………………………………………………………

………………………………………………………

(လိုအပ်ပါကနောက်ဆက်တွဲဖြင့်ဖော်ပြပါ)

(ဆ)　အသင်းသားအဖြစ်လက်ခံခြင်း

………………………………………………………

………………………………………………………

………………………………………………………

(လိုအပ်ပါကနောက်ဆက်တွဲဖြင့်ဖော်ပြပါ)

(ဇ)　အသင်းသားအဖြစ်မှရပ်စဲခြင်း

………………………………………………………

………………………………………………………

………………………………………………………

(လိုအပ်ပါကနောက်ဆက်တွဲဖြင့်ဖော်ပြပါ)

(ဈ) အသင်းဝင်ကြေး၊ လစဉ်ကြေးနှင့် နှစ်စဉ်ကြေးများ (ရှိလျှင်)

……………………………………………………

……………………………………………………

……………………………………………………

(ည) အထွေထွေ……………………………………………

……………………………………………………

……………………………………………………

(ဋ) အသင်းအဖွဲ့၏ အခြားစည်းမျဉ်းများ (ရှိလျှင်)……………………

……………………………………………………

……………………………………………………

၂။ အောက်ပါအထောက်အထားများ ပူးတွဲတင်ပြအပ်ပါသည်-

(က) အသင်းအဖွဲ့၊ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့်တာဝန်များ။

(ခ) အသင်းသားများ၏အခွင့်အရေးနှင့်တာဝန်များ၊

(ဂ) အသင်းအဖွဲ့၊ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့အစည်းအဝေး၊ နှစ်ပတ်လည်သင်းလုံး ကျွတ်အစည်းအဝေးနှင့် အထူးအစည်းအဝေးများ ကျင်းပခြင်း၊

(ဃ) အသင်း၏ ဘဏ္ဍာရေးရှင်းတမ်း၊

လျှောက်ထားသူ

တာဝန်ခံ/ဥက္ကဋ္ဌ/အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်

…………………အသင်း/အဖွဲ့

မှတ်ချက်။ မသက်ဆိုင်သည့် စာသားကိုဖျက်ရန်။

ပုံစံ (၁၈)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

မသန်စွမ်းသူများ၏အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ အမျိုးသားကော်မတီ

မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်

[နည်းဥပဒေ ၃၈၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)]

မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့မှတ်ပုံတင်အမှတ်..................

မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုရက်စွဲ..................

.................................တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်၊ ....

...............မြို့နယ်.....................ရပ်ကွက်၊ ....

လမ်း၊............................တွင်တည်ရှိသော ....

....................အမည်ရှိ မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့အား မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့အဖြစ် မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုလိုက်သည်။

(မှတ်ပုံတင်သက်တမ်းကာလ......................မှ.......................ထိ)

ဥက္ကဋ္ဌ

မသန်စွမ်းသူများ၏အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ အမျိုးသားကော်မတီ

မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့မှတ်ပုံတင်သက်တမ်း တိုးမြှင့်ခြင်း

၁။ ပထမအကြိမ် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခြင်း

......................မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့အား ....
...........................ရက်နေ့မှ...........................ရက်နေ့အထိ
သက်တမ်း (.........) နှစ် တိုးမြှင့်ပေးလိုက်သည်။

ဥက္ကဋ္ဌ
မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်

၂။ ဒုတိယအကြိမ် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခြင်း

......................မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့အား ....
...........................ရက်နေ့မှ...........................ရက်နေ့အထိ
သက်တမ်း (.........) နှစ် တိုးမြှင့်ပေးလိုက်သည်။

ဥက္ကဋ္ဌ
မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်

၃။ တတိယအကြိမ် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခြင်း

......................မသန်စွမ်းသူများ အသင်းအဖွဲ့အား ....
...........................ရက်နေ့မှ...........................ရက်နေ့အထိ
သက်တမ်း (.........) နှစ် တိုးမြှင့်ပေးလိုက်သည်။

ဥက္ကဋ္ဌ
မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်

မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုပြီးသော မသန်စွမ်းသူအသင်းအဖွဲ့ များ

လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းချက်များ

၁။ မသန်စွမ်းသူအသင်းအဖွဲ့၏ အသင်းဖွဲ့စည်းပုံစည်းမျဉ်းကို ပြင်ဆင်လိုပါက နှစ်ပတ် လည် သင်းလုံးကျွတ်အစည်းအဝေး သို့မဟုတ် သင်းလုံးကျွတ်အထူး အစည်းအဝေး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်အတူ မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများ အသင်းချုပ်၏ အတည်ပြုချက် ရယူရ မည်။

၂။ မသန်စွမ်းသူအသင်းအဖွဲ့၏ ရန်ပုံငွေကို စနစ်တကျထိန်းသိမ်းပြီး မြန်မာနိုင်ငံ မသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်က သတ်မှတ်ပေးသောဘဏ်တွင် အပ်နှံထား ရမည်။

၃။ မသန်စွမ်းသူအသင်းအဖွဲ့များသည် နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် အလှူရှင်များက လှူဒါန်း သော ငွေကြေးနှင့် ပစ္စည်းများကို စနစ်တကျ မှတ်တမ်းထားရှိ၍ လချုပ်၊ နှစ်ချုပ် ငွေစာရင်း ရှင်းတမ်းများအား အစိုးရအသိအမှတ်ပြု စာရင်းစစ်များဖြင့် စစ်ဆေးပြီး စာရင်းစစ်ဆေးချက် အစီရင်ခံစာကို သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ မသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်သို့ ပေးပို့ရမည်။ အဆိုပါ စာရင်းစစ်ဆေးချက် အစီရင်ခံစာမိတ္တူကို အဖွဲ့ဝင်များနှင့် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လူမှုဝန်ထမ်းရုံးသို့ပေးပို့မည်။ ထို့အပြင် အဆိုပါ စာရင်းစစ်ဆေးချက် အစီရင်ခံစာမိတ္တူကို ငွေကြေးနှင့်ပစ္စည်းများ လှူဒါန်းသော အလှူရှင်များထံ ပေးပို့ရမည်။

၄။ မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုပြီးသော မသန်စွမ်းသူအသင်းအဖွဲ့များသည် မသန်စွမ်း သူများ၏ အခွင့်အရေးဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်ထားသော နည်းဥပဒေများ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

၅။ မသန်စွမ်းသူအသင်းအဖွဲ့များ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များသည် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်၊ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခု၏ စီးပွားရေးအတွက် အကျိုးအမြတ်မဖြစ်စေရ။

၆။ မသန်စွမ်းအသင်းအဖွဲ့ များသည် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနမှ တာဝန်ပေး စေလွှတ်သော အရာရှိနှင့် ကိုယ်စားလှယ်ကသော်လည်းကောင်း၊ ဒေသဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်အဖွဲ့ အစည်းအဆင့်ဆင့်ကသော်လည်းကောင်း အချိန်မရွေး ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်းကို ခံယူရမည် ဖြစ်ပြီး စစ်ဆေးလမ်းညွှန်ချက်များအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

၇။ မသန်စွမ်းသူအသင်းအဖွဲ့များသည် မိမိတို့ပိုင်သော သို့မဟုတ် အသုံးပြုသော ပစ္စည်းကိရိယာ၊ ပရိဘောဂ၊ မြေ၊ အဆောက်အအုံ၊ ယာဉ်အစရှိသည်တို့ကို စနစ်တကျ စီမံခန့်ခွဲသုံးစွဲ၍ မှတ်တမ်းထားရှိရမည်။

၈။ မသန်စွမ်းသူ အသင်းအဖွဲ့များသည် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီရင်ခံစာများကို သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ကော်မတီနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ မသန်စွမ်း သူများအသင်းချုပ်သို့ ပေးပို့ရမည်။ အဆိုပါ အစီရင်ခံစာမိတ္တူကို အဖွဲ့ဝင်များနှင့် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လူမှုဝန်ထမ်း ရုံးသို့ ပေးပို့ရမည်။

ပုံစံ (၁၉)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

မသန်စွမ်းသူများ၏အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ အမျိုးသားကော်မတီ

မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့ မှတ်ပုံတင်စာရင်း

[နည်းဥပဒေ ၃၈၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ)]

စဉ်	တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် ကော်မတီ	မသန်စွမ်းသူ အသင်းအဖွဲ့ အမည်	မှတ်ပုံတင် ခွင့်ပြုသည့် နေ့စွဲ	မှတ်ပုံတင် သက်တမ်း ကုန်ဆုံးမည့်နေ့	ဆက်သွယ် ရန် လိပ်စာ	အဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းစဉ် အကျဉ်း	မှတ်ချက်

(ရုံးအဖွဲ့မှူး)

မသန်စွမ်းသူများ၏အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာအမျိုးသားကော်မတီရုံးအဖွဲ့

ပုံစံ (၂၀)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့မှတ်ပုံတင်သက်တမ်း တိုးမြှင့်ပေးရန်

လျှောက်လွှာပုံစံ

[နည်းဥပဒေ ၄၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က)]

............တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်မသန်စွမ်းသူများအသင်းမှ တဆင့်

သို့

ဥက္ကဋ္ဌ

မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်းချုပ်

ရက်စွဲ.....................

အကြောင်းအရာ။ **မသန်စွမ်းသူများအသင်းအဖွဲ့မှတ်ပုံတင်သက်တမ်း တိုးမြှင့်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း**

မသန်စွမ်းသူများအခွင့်အရေးဆိုင်ရာအမျိုးသားကော်မတီမှ................ ရက်စွဲ၊စာအမှတ်...၊ အသင်းအဖွဲ့မှတ်ပုံတင် အမှတ်...ဖြင့် မသန်စွမ်းသူ အသင်းအဖွဲ့ မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုထားသော ကျွန်တော်/ကျွန်မတို့၏........................... အသင်း/အဖွဲ့သည်.........................နေ့တွင် မှတ်ပုံတင် သက်တမ်း ကုန်ဆုံး မည်ဖြစ်ပါသဖြင့် မှတ်ပုံတင်သက်တမ်း တိုးမြှင့်ပေးပါရန် လျှောက်ထားအပ်ပါသည်။

တာဝန်ခံ/ဥက္ကဋ္ဌ/အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်

...................အသင်း/အဖွဲ့

ပုံစံ (၂၁)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန

ပုဂ္ဂလိက ပညာသင်အထူးကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာနများ တည်ထောင်ခွင့် လျှောက်လွှာပုံစံ

[နည်းဥပဒေ ၄၆]

သို့

ဦးစီးမှူး

..................တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်လူမှုဝန်ထမ်းရုံး

ရက်စွဲ..................

အကြောင်းအရာ။ **ပုဂ္ဂလိကပညာသင်အထူးကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု အထူး သင်တန်းကျောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည်ထူထောင် ရေးဌာန တည်ထောင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားခြင်း**

၁။ မသန်စွမ်းသူများအတွက် ရည်ရွယ်၍ .... အမည်ရှိ မသန်စွမ်းပညာသင် အထူးကျောင်း/ အသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်း ကျောင်း/ ပြန်လည် ထူထောင်ရေးဌာနအား ....တွင် တည်ထောင် ဖွင့်လှစ်မည်ဖြစ်ပါ၍ တည်ထောင် ဖွင့်လှစ် ခွင့်ပြုပါရန် အောက်ပါအချက်အလက်များပူးတွဲတင်ပြ လျှောက်ထား အပ်ပါသည်-

(က) ကျောင်း/ ဌာနအမည်..

(ခ)	တည်နေရာ...

(ဂ)	ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်း/အီးမေးလ်.................................

(ဃ)	ဦးတည်အုပ်စု...

(င)	လက်ခံနိုင်သည့်ဦးရေ......................................

(စ)	ဆရာ/ ဆရာမဝန်ထမ်းဦးရေ..................................

(ဆ)	သင်တန်းကာလ...

(ဇ)	သင်တန်းအမျိုးအစားများ..................................

၂။	အောက်ပါတို့အား နောက်ဆက်တွဲဖြင့် တင်ပြအပ်ပါသည်-

(က)	အုပ်ချုပ်မှုကော်မတီ/ သင်တန်းကျောင်းဖွဲ့စည်းပုံ

(ခ)	သင်တန်းကျောင်းအဆောက်အအုံများ တည်နေရာအကွက်ချမြေပုံ

(ဂ)	ဝန်ထမ်းအင်အားနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုအခြေအနေ အသေးစိတ်

(ဃ)	သင်တန်းအချိန်ဇယား

လျှောက်ထားသူ

အမည်..........................

ရာထူး ....

**မှတ်ချက်။	မသက်ဆိုင်သည့် စာသားကိုဖျက်ရန်။**

ပုံစံ (၂၂)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန

လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန

ပုဂ္ဂလိက ပညာသင်အထူးကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု

အထူးသင်တန်းကျောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာနများ

တည်ထောင်ခွင့်ပြုမိန့်

[နည်းဥပဒေ ၄၈၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ)]

ပုဂ္ဂလိက ပညာသင်အထူးကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာနများ တည်ထောင်ခွင့်ပြုမိန့်အမှတ်-

တည်ထောင်ခွင့်ပြုသည့် ရက်စွဲ -

စာအမှတ်-

..................တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်၊............................ မြို့နယ်.....................ရပ်ကွက်၊ ....လမ်း၊ ....တွင်တည်ရှိသော ....အမည်ရှိ ပုဂ္ဂလိက ပညာသင်အထူးကျောင်း/ ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်း/ ပုဂ္ဂလိကပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာနအား..................................မှ ....အထိဖွင့်လှစ်ရန် ခွင့်ပြုမိန့်ထုတ်ပေးလိုက်သည်။

ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်

လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန

ခွင့်ပြုမိန့်တိုးမြှင့်ခြင်း

၁။ ပထမအကြိမ် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခြင်း

.....................................ပုဂ္ဂလိက ပညာသင် အထူးကျောင်း/ ပုဂ္ဂလိကအသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်း/ ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာနအား.....................ရက်နေ့မှ .... ရက်နေ့အထိ သက်တမ်း (.....) နှစ် တိုးမြှင့်ပေးလိုက်သည်။

ရက်စွဲ..................

ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်

၂။ ဒုတိယအကြိမ် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခြင်း

.....................................ပုဂ္ဂလိက ပညာသင် အထူးကျောင်း/ ပုဂ္ဂလိကအသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်း/ ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာနအား.....................ရက်နေ့မှ .... ရက်နေ့အထိ သက်တမ်း (.....) နှစ် တိုးမြှင့်ပေးလိုက်သည်။

ရက်စွဲ..................

ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်

၃။ တတိယအကြိမ် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခြင်း

.....................................ပုဂ္ဂလိက ပညာသင် အထူးကျောင်း/ ပုဂ္ဂလိကအသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်း/ ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာနအား.....................ရက်နေ့မှ .... ရက်နေ့အထိ သက်တမ်း (.....) နှစ် တိုးမြှင့်ပေးလိုက်သည်။

ရက်စွဲ..................

ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်

ပုဂ္ဂလိက ပညာသင်အထူးကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာန တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်းဆိုင်ရာ စည်းကမ်းချက်များ

၁။ ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိသူ ပိုင်ရှင်သည်-

(က) ပုဂ္ဂလိက ပညာသင်အထူးကျောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကအသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်းတို့တွင် တာဝန်ခံကျောင်းအုပ်ကို လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာနတွင် ဌာနတာဝန်ခံကို လည်းကောင်း ခန့်ထားရမည်။ ထိုသို့ ခန့်ထားရာတွင် အသက် ၂၅နှစ် ပြည့်ပြီးသူဖြစ်ပြီး အစိုးရအသိအမှတ်ပြု တက္ကသိုလ်တစ်ခုခုမှ ဘွဲ့တစ်ခုခုဖြစ်စေ၊ မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်တစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဒီပလိုမာ သို့မဟုတ် အောင်လက် မှတ်ဖြစ်စေ ရရှိသူဖြစ်ရ မည်။

(ခ) သင်ကြားမည့်ဆရာ သို့မဟုတ် ပြန်လည်ထူထောင်မှုပေးမည့်သူသည် အသက်၂၀နှစ် ပြည့်ပြီးသူဖြစ်ပြီး မသန်စွမ်းမှုဆိုင်ရာ ဘာသာရပ် တစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဒီပလိုမာ သို့မဟုတ် အောင်လက်မှတ်ရရှိသူ သို့မဟုတ် မသန်စွမ်းသူများအတွက် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာရပ် တစ်ခုခု တတ်မြောက်အောင် သင်ကြားပေးနိုင်သူ ဖြစ်ရမည်။

(ဂ) မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစားအလိုက် သင်ကြားမှုနှင့် သင်ယူမှုအတွက် သင်ထောက်ကူ ပစ္စည်းများ ပြည့်စုံစွာထားရှိရမည်။

(ဃ) မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစားအလိုက် ကျောင်း၊ ဌာန အဆောက်အအုံ အတွင်း အပြင်သည် အတားအဆီးကင်းသော ပတ်ဝန်းကျင်ဖြစ်ရမည်။

(င)　လစဉ် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအစီရင်ခံစာများကို သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လူမှုဝန်ထမ်းရုံးနှင့် လူမှုဝန်ထမ်း ဦးစီးဌာနသို့ ပေးပို့ရမည်။

(စ)　မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်ထားသော နည်းဥပဒေများ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဆ)　ဦးစီးဌာနနှင့် ဦးစီးဌာနက တာဝန်ပေးအပ်သော အရာရှိတို့က ခွင့်ပြုမိန့် ထုတ်ပေးထားသော ပုဂ္ဂလိကပညာသင်အထူးကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိကအသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်း ကျောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာနတို့ရှိ သင်တန်းသူ၊ သင်တန်းသားများ၏ ဘေးကင်းလုံခြုံမှု အခြေအနေအပါအဝင် သတ်မှတ်ထားသောစည်းကမ်းချက်နှင့် ညီညွတ်မှု ရှိမရှိ တို့ကို စစ်ဆေးသည့်အခါ လိုအပ်သော အကူအညီများ ပေးရမည်။

၂။　ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိသူ ပိုင်ရှင်သည် အထက်အပိုဒ်၁ပါ စည်းကမ်းချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ပါက ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆အရ စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ချမှတ်ခြင်းခံရမည်။

ပုံစံ (၂၃)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန

ပုဂ္ဂလိက ပညာသင်အထူးကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာနများ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် လျှောက်လွှာပုံစံ

[နည်းဥပဒေ ၅၀]

သို့

ဦးစီးမှူး

.....................တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်လူမှုဝန်ထမ်းရုံး

ရက်စွဲ.....................

အကြောင်းအရာ။ **ပုဂ္ဂလိက ပညာသင်အထူးကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်း ကျောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည်ထူထောင်ရေး ဌာနများ တည်ထောင်ခွင့် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း**

လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနမှ.......................ရက်စွဲ၊စာအမှတ်......... ....၊ပုဂ္ဂလိက ပညာသင်အထူးကျောင်း/ ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်း/ ပုဂ္ဂလိကပြန်လည်ထူထောင်ရေး ဌာန တည်ထောင်ခွင့်အမှတ်.....................ဖြင့် တည်ထောင်ခွင့်ပြု ထားသော ကျွန်တော်/ကျွန်မတို့၏... ပုဂ္ဂလိက ပညာသင်အထူး ကျောင်း/ ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးမှု အထူးသင်တန်းကျောင်း/ ပုဂ္ဂလိက ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာနသည်...........................နေ့တွင် ခွင့်ပြုမိန့်သက်တမ်း ကုန်ဆုံးမည် ဖြစ်ပါသဖြင့် ခွင့်ပြုမိန့်သက်တမ်း တိုးမြှင့်ပေးပါရန် လျှောက် ထားအပ်ပါသည်။

လျှောက်ထားသူ

အမည်.........................